

yazılacak bir dilekçe ile, ilçe Eğitim Müdür Yardımcısı Halit Ekmeçiyi mutemet tayin ettiklerine ilişkin (2) şer adet mutemet dilekçesiyle ilçemiz Kaymakamlığına göndermeleri ve adreslerini bildirmeleri duyurulur.

Adı ve Soyadı

İlçemizdeki Görev Yeri	Alacak Miktar Lira
Yılmaz Toker	2099 TL.
Mahmut Bozdağ	2099 TL.
Metin Eryılmaz	4027 TL.
Abdülmuttalip Boyraz	1400 TL.
Hakan Kayı	Y. Bayraktaroğlu
S. Müslüm Mutlu	İlkokul Öğretmeni
Mehmet Daş	2194 TL.
Abuzer Sağlam	AktAŞ İlkok. Öğ.
Huriye Aykan	Buğurlar İlkok. Öğ.
Aydın Akyazı	Derecik İlkok. Öğ.
Ali Oğuz	Aşağıçamlı İlkok. Öğ.
Vedat Özgül	Yılanlar İlkok. Öğ.
Mehmet Vehbi Bilgin	1527 TL.
Nusret Turhan	Kıymıklar İlkok. Öğ.
Ali Osman Akköyün	Eldeş İlkok. Öğ.
N. Naci Başar	A. Paşa İlkok. Öğ.
Cahit Yılmaz	Balcık İlkok. Öğ.
Sadık Başar	Uçşaray İlkok. Öğ.
	Çubukbeli İlkok. Öğ.
	Düzköy İlkok. Öğ.
	1512 TL.

EFLANI İLÇE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞUNDEN

İlçemizde görevli iken başka yerlere giden aşağıda isimleri yazılı öğretmenlerin karşıslarında yılları ve miktarları yazılı terfi farkları duyan fasılardan gelmiş olması nedeniyle ödeme yapılmaması için mutemedi Fercan Akçin'ı mutemet tayin ettiklerine dair dilekçelerinin gönderilmesi gerekmektedir.

31.12.1984 tarihine kadar müraacaat etmeyen öğretmenlerin terfi farklarının alınmayıp, tenkis edileceği ilanen duyurulur.

Adı Soyadı

Adı Soyadı	Görev Yeri	Yılı	Tutarı
Nermin Ünal	Mrk. Atatürk İlkok. Öğ.	1979	2393 TL.
Saim Aktaş	Saraycık Köy Ok. Öğ.	1982	2223 TL.
Saim Aktaş	Saraycık Köy Ok. Öğ.	1983	1805 TL.

DÜZELTME

Daha önceden 2170 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan "Lise ve Ortaokullar Yönetmeliğinin 100. ünçü Maddesinin Değiştirilmesi Hakkındaki Yönetmelik" mukerrer olarak söz konusu derginin 2171. sayısında tekrar yayınlanmıştır.

Ligililere duyurulur.

BU DERGİDEKİ YÖNETMELİKLER, KARARLAR, GENELCELER VE DUYURULAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	25	49	73	97
2	26	50	74	98
3	27	51	75	99
4	28	52	76	100
5	29	53	77	101
6	30	54	78	102
7	31	55	79	103
8	32	56	80	104
9	33	57	81	105
10	34	58	82	106
11	35	59	83	107
12	36	60	84	108
13	37	61	85	109
14	38	62	86	110
15	39	63	87	111
16	40	64	88	112
17	41	65	89	113
18	42	66	90	114
19	43	67	91	115
20	44	68	92	116
21	45	69	93	117
22	46	70	94	118
23	47	71	95	119
24	48	72	96	120

YILLIK ABONESİ 1090 LİRDİR. ABONE TUTARI, İLLERDE DEFTERDARLIK MUHASEBE MÜDÜRLÜKLERİNDEN, İLÇELERDE MALMÜDÜRLÜKLE RİNDE ÇEŞİTLİ GELİRLER FASLINA YATHİMLARAK, YEVNE ALINDISİNIN ASLI MILLİ EĞİTİM GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINA GÖNDERİLMELİDİR.

T.C. MİLLÎ EĞİTİM GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

MİLLÎ EĞİTİM GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINA 15 GÜNDE BİR PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR.

CILT : 47

24 EYLÜL 1984

SAYI : 2173

TALİM VE TERBİYE KURULU KARARI :**EGİTİM VE ÖĞRETİM YÜKSEK KURULU BAŞKANLIĞINDAN**

Karar sayısı :

Karar tarihi :

Konu : Ortaoğretim Kurumları Sağlık Bilgisi dersi 1inci sınıf müfredat programındaki değişiklik ile 2inci sınıf müredat programı

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının teklifi üzerine; 1984-1985 öğretim yılından itibaren lise ve dengi okulların 1. ve 2. nci sınıflarında uygulanacak Sağlık Bilgisi programlarının bağlı örnegine göre kabulü kararlaştırıldı.

SAĞLIK BİLGİSİ DERSİNİN GENEL AMAÇLARI

1. Sağlık Bilgisinde Geçen Kavram ve Terimler Bilgisi.
2. Sağlıkla İlgili Vakalar Bilgisi.
3. Sağlıklı Olabilmek, Sağlıklı Yaşayabilmek İçin Gerekli Alışkanlıklar Bilgisi.
4. Sağlıkla İlgili Uygulamalar, Yöntem ve Teknikler Bilgisi.
5. Sağlık Bilgisinde Kullanan Araç ve Gereçler Bilgisi.
6. Kişinin ve Toplumun Sağlığı İçin Gerekli Olan İlk ve Genellemeler Bilgisi.
7. Sağlıkla İlgili Geliştirilen Kural ve Kuramlar Bilgisi.
8. Sağlıkla İlgili Belirli Bilgilerin Sunulmuş Sebeplerini Kavrayabilme.
9. Sağlık Bilgisi Dersinde Edindiği Bilgileri Kendi İfadese Göre Sunabilme.
10. Sağlığı İlgilendiren Şartları ve Bu Şartların Birbirleriyle Olan İlişkilerini Kendi Sağlığı ve Toplum Sağlığı Açısından Yorumlayabilme.
11. Edindiği Sağlıkla İlgili Bilgilere Dayanarak İçinde Bulunduğu Durumun, Kendisine ve Toplumun Sağlığını Nasıl Etki Edeceğini Tahmin Edebilme.
12. Toplum Düzeyinde Sağlık Olaylarının Belirli Ölçütlerle Ölçüldüğünü, Bu Ölçütlerle Göre Toplumların Sağlık Düzeylerinin Karşılaştırılabilirliğini Kavrayabilme.
13. Sağlıklı Olabilmek İçin Öğrendiği Bütün Kuralları, İçinde Bulunduğu Şartları En İyi Şekilde Değerlendirerek Uygulayabilme.
14. Kişi ve Toplum Sağlığını Zarar Veren Alışkanlıklardan Kaçınma.
15. Sağlık Hizmeti Veren Kurum ve Kuruluşları Tanımak, Hizmetlerinden Uygun Şekilde, Zamanında ve Azami Ölçüde Yararlanma.
16. Çeşitli Sağlık Ölçütlerine Dayanarak Toplumun Önemi Sağlık Sorunlarının Farkında Olma.
17. Kazandığı İlkeyardım Bilgi ve Becerilerini Doğru Olarak Kullanabilme.
18. Sağlıkla İlgili Uygulamalarda Zamanında ve Doğru Olarak Müdahale İçin Gerekli Niteliklere Sahip Olma ve Uygulamalarla İlgili Beceriler Kazanmış Bulunma.
19. Sağlıklı İlgili Konularda Bilgi ve Becerisi Olmayanları Eğitmeye Hazır Olma.
20. Gösterilen Bir Sağlık Uygulamasını Aynen Yapabilme.
21. Sağlıklı İlgili Konularda Açık Fikirli, Kuşkucu, Gerektiğinde Uygulama Ekibinin Disiplinli Bir Uyesi Olacak Şekilde Högörülü Olma.
22. Vücutundaki Organlar ve Sistemler Arasındaki İlişkileri Çözümlüyebilme.
23. Toplumdaki Sağlık Sorunlarının Sosyal ve Ekonomik Sebeplerini Ayırt Edebilme.
24. Sağlık Sorunlarını Genel ve Bölgesel Olarak Ayırt Edebilme.
25. Günlük Besin Maddelerini, Dengeli Beslenme Açısından Değerlendirebilme.
26. Kendisinin ve Çevresinin Sağlık Şartlarını Değerlendirerek En İyi Dizeye Getirebilmek İçin Uygulanabilir Bir Plan ve İşlemler Takımı Ortaya Koyabilme.
27. Edindiği Bilgilere Dayanarak Sağlık Zararlı Alışkanlıklar Sonuçlarını Kişi ve Toplum Sağlığı Açısından Ortaya Koyalıbilme.
28. Kişisel Sağlık Düzeyini Etkileyen Olumsuz Tutum ve Davranışların Toplum Sağlığını da Olumsuz Şekilde Etkileyeceğini, Sağlıklı Toplumları, Sağlıklı Bireylerin Oluşturacağınu Açıklayabilme.
29. Değişik Koruyucu Sağlık Uygulamalarının Kişi ve Toplum Sağlığı Üzerindeki Olumlu Sonuçlarını Bütünleyle Ortaya Koyalıbilme.
30. Sağlıklı İlgili Bazı Olumsuz Sonuçların, Hangi Yanlış Davranış, İnanç, Uygulama ve Etkenlerin Sonucu Olduğunu Bulabilme.
31. Sağlıklı İlgili Olayları Bütünleyici Bir Yaklaşımla Değerlendirebilme.
32. Sağlıklı İlgili Zorlulu Uygulamaların Önemini Kavrayabilme ve Öğrendiklerini Davranış Dönüştürme ve Uygulayabilme.
33. Acil Durumlarda Başkalarının Yardımına Koşma, Zamanında Uygun ve Doğru Şekilde Müdahale Etme Tutumu Gelişterme.
34. Sağlıklı İlgili Eğitim Programı ve Toplantılara Etkin Olarak Katılma ve Yayınları İzleyebilme.
35. Sağlıklı İlgili Bilimsel Gelişmelerle İlgî Duyabilme.
36. Kişisel Sağlık Düzeyini Koruma ve Bu Düzeyi Yüksek Olarak Alışkanlığı Kazanmaya İstekli Olma.
37. Kişi ve Toplum Sağlığını Olumsuz Etkileyebilecek Uygulamalarla Karşı Çıkarık Örnek Olma.
38. Sağlıklı İlgili Bilimsel Inceleme ve Araştırmaları Tek Düşünce Tarzi Olarak Benimsayabileme, Bilimsel Esasa Dayalı Yeniliklere Açık Olma.
39. Kendi Sağlığı ile İlgili Davranış ve Uygulamaların Olumsuz Taraflarını Atıp, Yanlışlarını Düzeltebilme.
40. Sağlık Olayları ile İlgili Olarak Duyusal ve Doğmatik Düşüncceleri Değil, Somut Veri ve Gerçeklere Göre Karar Verme.
41. Sağlıklı Yaşamak İçin Tutarlı Bir Hayat Görüsü Geliştirme.
42. Tabii Varlıklarını ve Çevre Sağlığını Korumada İstekli Olma.
43. Toplumun Sağlık Düzeyinin Bilim, Teknoloji ve Ekonomik Gelişmelerle Değişebileceğinin, Sorunların Akıcı Bir Yaklaşım

ve Kaynakların Yerinde Kullanılmasıyla Çözülebileceğinin Farkına Varmı.

44. Sağlığın Yalnız Hastalık ve Sakatlık Halinin Olmayı Değil Bedeni Ruhî ve Sosyal Yönlerden Tam Bir İyilik Hali Olduğu Şuurundan Hareketle, Toplumumuzun Bu Şuura Sahip Fertlerden Meydana gelmesi için Gayret Sarfetme.

AÇIKLAMALAR :

Eğitim insanda arzu edilen davranışların planlı faaliyetlerle meydana getirilmesi sürecidir. Arzu edilen davranışlar, okul içinde ve okul dışında olmak üzere çeşitli faaliyetleri kapsar. Okul içindeki faaliyetler, mutlaka planlıdır. Bu plan, arzu edilen davranışları oluşturma amacına yönelikdir.

Arzu edilen davranışların tamamı, amaçları oluşturur. Amaç, yetiştiğimiz kişide bulunuşunu arzuladığımız, eğitim yoluya kazandırılabilir nitelikler olarak tanımlanabilir. Buna göre her amaç, amaçta test edilen konuda varılmak istenen noktayı belirtir. Amaç, çeşitli kademelerde olabilir. Örneğin, Milli Eğitimimizin, Lisenin, Lisede okutulan derslerin ve her ders için ünite ve konuların amaçları vardır.

Lise ve dengi okulların amaçları; Anayasamız'a, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ve Milli Eğitim Şuralarında alınan kararlara uygun şekilde teşkil edilmiştir.

Lise ve dengi okulların amaçları incelenliğinde, bu amaçların genel ifadeler olduğu görülmektedir. Bu amaçlar öğrencilere hangi niteliklerin kazandırılması gerektiğini açık ve seçik olarak göstermektedir. Ayrıca, amaçlar bu halleriyle gereğince ölçülemediğinden eğitim faaliyetleri sonunda onlara ulaşır ulaşmadığı anlaşılamaz.

Amaçları ölçülebilir hale getirmek için, amaçlar, davranışların cinsinden ifade edilir. Davranışlar, ilgili amacı oluşturan unsurlardır. Kişi, belirtilen davranışların hepsini kazandı, yani eğitim faaliyetlerinin sonunda o davranışları gösterebildiği zaman ilgili amaca ulaşmış olur. O halde amaca ulaşır ulaşmadığını anlayabilmek için amaçların ölçülebilir davranışlar cinsinden yazılması gereklidir. Programda bu ilkeye uyulmuştur.

Amaçların programdaki sıralanışı, aşağıda belirtilen ünitelere ve bu ünitelere dahil konulara göre ele alınmıştır.

Birinci ünite, bu dersde giriş niteliğinde olan sağlık kavramının gelişimine; ikinci ünite, insan vücutundan yapısı ve fonksiyonlarına; üçüncü ünite, büyümeye ve gelişmeye; dördüncü ünite, sağlıklı hayatın temeli ve kişi sağlığına; beşinci ünite, ağız ve diş sağlığına; altıncı ünite, beslenmeye; yedinci ünite, sağlığa zararlı alışkanlıklara; sekizinci ünite Kazalar ve ilk yardımına ayrılmıştır. Bu ünitelerden bir kısmı bir sınıfta başlayıp bitmekte; bir kısmı da iki veya üç yıl devam etmektedir.

Program incelenliğinde görüleceği gibi, programın genel yapıyı söyle olusmaktadır: Önce, bu dersin üçüncü öğretimi sonunda ulaşılacak genel amaçlarla yer verilmiş, sonra bu genel amaçlarla tutarılar olarak her sınıfın amaçları belirlenmiş, sınıflar için belirlenen amaçlardan hareket edilerek de üniteler tesbit edilmiştir. Sınıf içinden belirlenen amaçlardan hangilerinin hangi ünitede gerçekleştirileceği, amaçların her birine verilen sıra numarasından anlaşılmaktadır.

Program; ünitenin adı, amaçlar, bu amaçlara ulaşmak için gerçekleştirilecek davranışlar, konular, örnek bir işlenişi ve değerlendirme bölgeleri, programın bir ünitelerinden birinin bir amaca ait bir veya birkaç davranışın öğrenciye nasıl kazandırılacağını ve değerlendirmesinin nasıl yapılacağını göstermek ve öğretmene bir örnek vermek amacıyla düzenlenmiştir. Öğretmen bu örneklerle kendini bağımlı saymayarak, bu konuda daha değişik yönler uygulayabilecektir.

Yukarıda izah edilen program modeline göre; dersin öğretiminde amaç, ders kitabının içerisindeki bütün bilgi ve şekilleri öğrencilere öğretmek ve ezberletmek değildir. Ders kitabı sadece bir kaynaktır.

Öğretmenin birinci derecede kulanacağı kaynak, program kütapçı olmalıdır. Asıl amaç bu program kütapçığında yer alan ünitelere ait amaçların altında bulunan davranışları öğrenciye kazandırmaktadır.

Söz kanusu davranışlarında istenen bilgilerin ve uygulamaların dışında öğrencilere gereksiz bilgi yükü vermekten kaçınılmaktadır.

Üniteler veya konularla ilgili öğretim faaliyetleri düzenlenirken aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulacaktır:

1. Bu dersteki ünite amaçlarını teker teker ayıracak işlemek mümkün değildir. Amaçlar birbir ile bağlantılı; bazan da iki veya daha fazla amacı gerçekleştirmeye yönelik bir yaklaşımı zorlu kılmaktadır. Bu bakımdan öğretmen, planını yaparken bu hususa dikkat edecektir.
2. Ünitelerin işlenmesi sırasında sağlık sorunları her yönüyle bir bütün olarak ele alınacaktır.

3. Sağlık Bilgisi dersi hiçbir zaman Biyoloji dersinde ve diğer ilgili derslerde verilen bilgileri tekrarlamayı amaçlamamaktadır. Bununla birlikte gerekliği hallerde konunun anlaşılmasını sağlayıcı ön bilgiler ezbere dayanamayacak şekilde ve sağlık konularıyla bağlantı kurularak verilecektir.

4. Seçrek görülen ve sadece akademik önem taşıyan sağlık konularına değil, çok görülen sağlık sorunlarına yer verilecek, üniteler işlenenin kişinin sosyal ve fizik çevresi ile bir bütün olduğu teması vurgulanacaktır.

5. Yaş ve gelişme döneminin özelliği sebebiyle sağlık sorunları ve olumsuz davranışlarla ilgili olarak öğrencileri örnek göstermekten kaçınılmaktadır.

6. Konuların işlenmesi sırasında sağlık müdürlükleri, sağlık ocağında bulunan sağlık ekibi üyeleri, sağlık görevleri ve diğer sağlık görevleri ile yakın ilişkili yapılacak, konu ile ilgili inceleme gezileri ve gözlemeler yer verilecek, Bakanlıkça təsdiq edilen afiş, broşür, slayt, film vb. eğitim araçlarından faydalanailecektir.

7. Tedavi uygulamaları, ilaç isimleri bu dersin muhtevaisi sindadir. Bu konuya, hatalı uygulamalara yönelik uyarılar da dahil, deñinilmevidir. Sağlık Bilgisi derslerinde öğrencilerin kendilerine has sağlık sorunlarına eğilmelerine izin verilmeyecek ve bu konulara girilmeyecektir. Ancak problemin doğrudan sorumlusu olan sağlık kuruluşları ve sağlık görevleri tarafından çözümlenecekti; onlara başvurulması gereği anlatılacaktır. Ülkemizde sağlık kuruluşlarından zamanında ve etkili şekilde faydalananak, esasen Sağlık Bilgisi dersinin önemli amaçlarından birisidir. Kısaca, Sağlık Bilgisi dersinde de işlenen konuların davranışa dönüştürülmesi temel amaçtır ve uygulama buna göre yapılacaktır.

BİRİNCİ SINIFIN AMAÇLARI

1. Sağlık Tanımında Geçen Terimler Bilgisi.
2. Sağlıkla İlgili Olgular Bilgisi.
3. Sağlık Kavramının Gelişimi ile İlgili Sınıflamalar Bilgisi.
4. Toplumun Sağlık Düzeyini Gösteren Özellikler Bilgisi.
5. Sağlık Kavramı ile İlgili İlk ve Genellemeler Bilgisi.
6. Sağlık Kavramını Yorumlayabilme.
7. Sağlık Kavramının Zamanla Değişebileceğinin Farkında Olma.
8. Sağlıklı Bir Birey ve Sağlıklı Bir Toplumun Üyesi Olmaya İştek Duyma.
9. Sağlık Kavramıyla İlgili Gelişmeleri İlgî Duyuma.
10. Hücre-Doku-Organ İlişkisi Bilgisi.
11. Kemiklerin Yapı ve Fonksiyonları Bilgisi.
12. Eklemlerin Yapı ve Görevleri Bilgisi.
13. Kasların Yapı ve Fonksiyonları Bilgisi.
14. Kemiklerin, Eklemlerin ve Kasların Hareket Sisteminin Özelliklerini Oluşturduguunu Kavrayabilme.
15. Hareketin ve Sporun İskelet Sisteminin Büyünlüğünü Sağlamağa Önemi Bir Etken Olduğunu Kavrayabilme.
16. Kemik, Eklek ve Kasların Sık Rastlanan Yapisal ve Fonksiyonel Bozuklıklarının Sebeplerini Kavrayabilme.
17. Kalbin Yapısı ve Çalışması Bilgisi.
18. Kan Damarlarının Fonksiyonları Bilgisi.
19. Kalbin Büyük Damarlarının Fonksiyonları Bilgisi.
20. Akçan Dolaşımı Bilgisi.
21. Kan Basincının Anlamı ve Mekanizması Bilgisi.
22. Kanın Görevleri Bilgisi.
23. Kanın Yapısı, Şekilli Elementleri ve Kan Grupları Bilgisi.
24. Solunumun Tanımı Bilgisi.
25. Akciğer ve Solunum Yollarının Yapı ve Görevleri Bilgisi.

26. Solunum Mekanizmasını Kavrayabilme.

27. Değişik Ortamların Solunumla İlişkisi Bilgisi.

28. Sindirim Sistemi ve Başlıca Görevleri Bilgisi.

29. Sindirim Olayı ve Evreleri Bilgisi.

30. Boşaltım Sistemi, Böülümleri ve Görevleri Bilgisi.

31. Boşaltım Olayı Bilgisi.

32. İç Salgı Bezlerinin Yerleri Bilgisi.

33. Diğer Salgı Bezlerini Etkileyen ve Kontrol Eden Salgı Bezleri Bilgisi.

34. Sinir Sistemi ile Birlikte Çalışan İç Salgı Bezleri Bilgisi.

35. Böbrek Üstü (Adrenal) Salgı Bezlerinin Salgıları ve Görevleri Bilgisi.

36. Tiroid Salgı Bezinin Salgısı ve Görevleri Bilgisi.

37. Paratiroid Bezlerinin Salgısı ve Görevleri Bilgisi.

38. Pankreasın İç Salgıları ve Görevleri Bilgisi.

39. Üreme Organlarının ve Hormonlarının Görevleri Bilgisi.

40. Sinir Sisteminin Yapı ve Fonksiyonları Bilgisi.

41. Büyüme ve Gelişmenin Tanımı Bilgisi.

42. Büyümede Rol Oynayan Faktörler ve Bunların Birbirleri İle İlişkisini Kavrayabilme.

43. Anne Karnındaki Gelişmeyi Bilme ve Önemini Kavrayabilme.

44. Doğum Ağırlığının Önemini Kavrayabilme.

45. Büyüme Kartının Yararları Bilgisi.

46. Doğumdan Sonra Etkili Olan Çevresel Faktörler Bilgisi.

47. Çocukluk Çağ Dönemlerini Sınıflama Bilgisi.

48. Yapılması Gereken Günlük Temizlik Uygulamaları Bilgisi.

49. Araklı Yapılması Gereken Temizlik Uygulamaları Bilgisi.

50. Uyu ve Dinlenmenin Sağlık Aşısından Yararları Bilgisi.

51. Spor ve Beden Eğitimi Bilgisi.

52. Ruhen Dinlenme ve Boş Zamanları Değerlendirme Bilgisi.

53. Sağlıklı Giyim Bilgisi.

54. Uyulması Gereken Diğer Kurallar Bilgisi.

55. Ağrı Sağlığı Bilgisi.

56. Dişlerin Görevleri Bilgisi.

57. Dişlerin Gelişmesi Bilgisi.

58. Süt Disleri ve Yapsı Bilgisi.

59. Kalıcı Dişler Bilgisi.

60. Diş Çürümeleri ve Sebepleri Bilgisi.

61. Düzensiz Dişlerin ve Diş Eti Hastalıklarının Sebepleri Bilgisi.

62. Diş Hastalıklarının Genel Vücut Sağlığı ile İlişkisini Kavrayabilme.

63. Diş Bakımı ve Uygun Fırçalama Tekniğini Kavrayabilme.

64. Diş Sağlığının Toplum Aşısından Önemini Kavrayabilme.

65. Ağız ve Diş Sağlığı ile İlgili Koruyucu Tedbirler Bilgisi.

66. Beslenmenin Önemi Bilgisi.

67. Vücut Olaylarının Beslenme ile İlişkisini Kavrayabilme.

68. Büyüme ve Gelişmenin Beslenme ile İlişkisini Kavrayabilme.

69. Temel Besin Öğelerinin Sınıflanması Bilgisi.

70. Karbonhidratlar Bilgisi.

71. Yağlar Bilgisi.

72. Proteinler Bilgisi.

73. Vitaminler Bilgisi.

74. Mineraller Bilgisi.

75. Sağlığa Zararlı Alışkanlıklar Sonucu Ortaya Çıkan Bağmlılıkla İlgili Kavramlar Bilgisi.

76. Tütün ve Sigaranın Zararları Bilgisi.

77. Kazaların Tanımı Bilgisi.

78. Kazaların Niçin Önemli Olduğunu Kavrama.

79. Kazalarla İlgili Genel Değerlendirme Bilgisi.

80. Kazaları Sınıflandırma Bilgisi.

81. Kazalarдан Korunmanın Temel Prensiplerini Kavrama.

82. Kazalarda Yapılacak İlk Yardımın Başarı Anahtarları Bilgisi.

83. Bilişim Kaybı ve Şok Bilgisi.

84. Şoklu hastada Uygulanacak İlk Yardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.

85. Soluk Durması Bilgisi.

86. Soluk Durması Halinde Uygulanacak Ağızdan Ağıza Suni Solunum Tekniğine Uygun Olarak Maket Üzerinde Yapabilme.

87. Soluk Durması Halinde Uygulanacak Holger-Nielsen Yöntemi Tekniğine Uygun Olarak Yapabilme.

88. Kalp Atışı Durması ve Kalp Masajı Bilgisi.

89. Kalp Atışı Durması Halinde Uygulanacak Kapalı Kalp Masa-jı Tekniğine Uygun Olarak Yapabilme.

ÜNİTE I : SAĞLIK KAVRAMININ GELİŞİMİ

AMAÇ: 1. Sağlık Tanımında Geçen Terimler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Çağdaş sağlık tanımını eksiksiz olarak kendi ifadesi ile söyleme, yazma.
2. Verilen tanımlar arasından doğru olan sağlık tanımı seçme.
3. Sağlık tanımında geçen terimleri noksansız söyleme, yazma.
4. Verilen çeşitli terimler arasından sağlıkın tanımında geçen terimleri seçme.
5. Sağlığın tanımında geçen terimleri bir metin içerisinde doğru olarak kullanma.

AMAÇ: 2. Sağlıkla İlgili Olgular Bilgisi.

Davranışlar :

1. Bedeni iyilik halini söyleme, yazma.
2. Ruhi iyilik halini söyleme, yazma.
3. Sosyal iyilik halini söyleme, yazma.
4. Hastalık halini söyleme, yazma.
5. Sakatlık halini söyleme, yazma.
6. Okuduğu, gördügü, duyduğu sağlık olaylarının, sağlık tanımındaki öğelerin hangisi ile ilgili olduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ: 3. Sağlık Kavramının Gelişimi ile İlgili Sınıflamalar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Mikropların bulunmasından önceki döneme ait sağlık anlayışını söyleme, yazma.
2. Mikropların bulunmasının sağlık anlayışında meydana getirdiği değişiklikleri söyleme, yazma.
<li

2. Hastalık belirtilerinin ortadan kalkmasının, iyileşme anlamına gelmediğini açıklama.
3. Hastalıklar tedavi edildikten sonra bile olumsuz etkilerinin olaileceğini kendi ifadesiyle açıklama.

AMAÇ : 7. Sağlık Kavramının Zamanla Değişebileceğinin Farkında Olma.

Davranışlar :

1. Toplumların öncelikli sağlık sorunlarının en çok görülen en çok sakat bırakın ve en çok öldüren hastalıklar olduğunu söyleme, yazma.
2. Sağlıklı ilgili belli hedeflerle ulaşılıcka sağlık kavramının da değişebileceğini açıklama.
3. Toplumlar belli medeniyet aşamalarına eristikçe sağlık kavramının da değişebileceğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 8. Sağlıklı Bir Birey ve Sağlıklı Bir Toplumun Üyesi Olma-yaya İstek Duyma.

Davranışlar :

1. Sağlıklı bir toplumun, sağlıklı fertlerden meydana geldiğini söyleme, yazma.
2. Sağlıklı bir kişinin çalışmalarında daha verimli olacağını söyleme, yazma.
3. Sağlam kafanın sağlam vücutta olacağını söyleme açıklama.
4. Kanuni Sultan Süleyman'ın "Halk içinde muteber bir nesne yok evvel gibi / Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi" sözünün anlamını, kişi ve toplum sağlığı yönünden açıklama.
5. Sağlıklı fertlerden meydana gelen toplumların daha kolay kalkınabileceğini söyleme, yazma.
6. Toplumların en önemli zenginliklerinin sağlıklı insan-gücü olduğunu söyleme, yazma.
7. Okulda sağlıkla ilgili eğitici çalışmalarına katılma.

AMAÇ : 9. Sağlık Kavramıyla İlgili Gelişmelere İlgî Duyma.

Davranışlar :

1. Okulda yapılacak olan sağlıkla ilgili faaliyetlere (Sağlık kölesi, konferans, gazete vb.) katıldı bulunma ve bu tür faaliyetlere katılma.
2. Sağlıkla ilgili özel gün ve haftalarda çıkan yayınları derleme.
3. Sağlıkla ilgili özel gün ve haftalarda açılan sergileri izleme.
4. Sağlıkla ilgili özel gün ve haftalarda düzenlenen çeşitli yarışma ve faaliyetlere katılma.
5. Sağlıkla ilgili özel gün ve haftalarda kitle iletişim araclarında yayımlanan programları izleyerek, konuyu sınıfta anlatma.

Konular :

1. Sağlığın tanımı.
2. Sağlık kavramının tarihi gelişimi.
3. Sağlık kavramına tesir eden faktörler ve sağlığın ölçülabilirliği.
4. Sağlık hizmetleri.

AMAÇ : 1. Sağlık Tanımında Geçen Terimler Bilgi.

İşleniş :

1. Öğretmen, öğrencilere sağlık sözdünden ve sağlıktı olmaktan ne anladıklarını sorar.
2. Verilen cevaplar tahtaya yazılır.
3. Simifça tartışılarak bunların içinden hatalı olanları silinir.
4. Doğru olanai sebepleri açıklanarak pekiştirilir.
5. Daha sonra, öğretmen büyük harflerle "Sağlık, yalnız hastalık ve sakatlığın olmayış değil, beden, ruhi ve sosyal bakımından tam bir iyilik halidir." tanımını yazar. Bunu öğrencilerin defterlerine yazdırır.
6. Yukarıdaki tanımın, Dünya Sağlık Teksilatının teklif ettiği, dünya ülkelerinin kabul ettiği bir tanım olduğunu söyler.
7. Bu tanım kabul edildeden önce insanların ulaşıkları ilmi gelişmelerde göre çeşitli sağlık tanımları yaptıklarını söyle.

8. Günümüzde artık, sadece sağlıklı fertlerden sözde-meyecesini, sağlıklı toplumlardan da sözedilmesi gereğiğini arlaştırdığını belirtir.
9. Toplumdaki sağlık tanımının, yukarıdaki sağlık tanımları aynı olduğunu anlatır.
10. Sonra öğrencilere: "İnsan, sağlıksız olunca hastalık belirtileri, ruhi problemleri, sosyal eksiklikleri ortaya çıkar. Peki; toplumların sağlıklı veya sağlıksız olusları neye göre değerlendirilir?" diye sorar ve kısa bir tartışma açar.
11. Ana ölüm hızı, bebek ölüm hızı, korunabilen bulanı-şastıkların görülmeye ve öldürmeye oranları ve hızlarının toplumların sağlıklarını en önemli göstergeleri olduğunu belirtir.

Değerlendirme :

1. Bedeni iyilik hali nedir, açıklayınız.
2. Ruhi iyilik hali nedir, açıklayınız.
3. Sosyal iyilik hali nedir, açıklayınız.
4. Geçerli olan sağlık tanımını yapınız.
5. Tek ayaklı olmayan, bir gözü görmeyen bir kişi sürekli yeterli gelir sağlayan bir işe sahiptir. Mutlu bir evlilik hayatı vardır. Hic hastalık ve sakatlığı olmayan bir kişi içinde üç paket sigara içmektedir; alkole düşkündür. Alkol evlilik ve iş hayatına da olumsuz etkilemektedir... Bu iki kişiden hangisinin daha sağlıklı olduğunu açıklayan bir kompozisyon yazınız."

ÜNİTE II : INSAN VÜCUDUNUN YAPISI VE FONKSİYONLARI

AMAÇ : 10. Hücre - Doku - Organ İlişkisi Bilgi.

Davranışlar :

1. Hücrenin yapısını ana hatlarıyla söyleme, yazma.
2. Hücrelerin birleserk dokuları oluşturduğunu, vücutun en küçük fonksiyonel birimleri oldukları söyleme, yazma.
3. Değişik dokularda hücrelerin yapısal ve fonksiyonel özellikleri gösterdiğini söyleme, yazma.
4. Bütün canlılık olaylarının hücrede görülebileceğini söyleme, yazma.
5. Şekilleri gösterildiğinde insan vücudunda değişik özellikler gösteren hücreleri birbirinden ayırdetme.
6. Hücrelerin dokular, dokuların organları, sistemleri oluşturduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ : 11. Kemiklerin Yapı ve Fonksiyonları Bilgi.

Davranışlar :

1. Vücutta çok sayıda değişik tip kemik bulunduğuunu, bunların hicim ve fonksiyonlarına göre gruplandırılabilmesini söyleme, yazma.
2. Kemiklerin vücutu desteklediğini ve dik durmayı sağladığını söyleme, yazma.
3. İskelet sisteminin vücutun desteği ve çatısı olduğunu söyleme, yazma.
4. Kemiklerin canlı ve cansız öğelerden meydana geldiğini söyleme, yazma.
5. Kemiklerin canlı öğelerin kıkıldak hücreleri, kemik hücreleri, fibröz bağ dokusu, sinirler ve damalar olduğunu söyleme, yazma.
6. Kemigin cansız öğelerinin mineraller, özellikle kalsiyum karbonat ve kalsiyum fosfat olduğunu söyleme, yazma.
7. Kemiklerin önemli bir mineral deposu olduğunu söyleme, yazma.
8. Kemik iltihabının alıvarlarını ve bir kısım akyuvarların yapıldığı yer olduğunu söyleme, yazma.
9. Kemiklerin önemli organları koruduğunu söyleme, yazma.
10. İnsanların duruş biçiminin (postürü) sağlık kurallarına uygun olmasının, destek görevinin tam olarak yapılabilmesini sağladığını söyleme, yazma.
11. Hatalı duruş biçimlerinin yapısal ve fonksiyonel bozukluklara yol açtığını söyleme, yazma.
12. Sağlıklı duruş, yürüme ve sağlıklı oturma biçimlerini kendi ifadesiyle izah etme.

13. Karın kaslarının güçlendirilmesinin, duruştan önemini anlatma.
14. Hangi hareketlerin karın kaslarını güçlendirdiğini izah etme.
15. Kemiklerin büyümesi ve güçlenmesi için kalsiyum, fosfor minerallerinin vitamin D ve tiroid hormonunun gerektiğini söyleme, yazma.
16. Kalsiyum ve fosforun zengin besinlerin neler olduğunu söyleme.
17. Güneşin kemik sağlığını ile yakından ilişkisini açıklama.

AMAÇ : 12. Eklemlerin Yapı ve Görevleri Bilgi.

Davranışlar :

1. Kemiklerin birbirine eklemlerle bağlandığını söyleme, yazma.
2. Bu yapının fonksiyonel sonuçlarını açıklama.
3. Eklemlerin oynar, yarı oynar ve oynamaz eklemler olarak sınıflandırıldığını örneklerle söyleme, yazma.
4. Eklemlerin tiplerinin vücutumuzdaki değişik örneklerini söyleme, yazma.
5. Eklemlerin normal hareketlerine ters yönde zorlanmanın eklem fonksiyonlarını bozduğunu söyleme, yazma.
6. Menisküs yarlığının ne olduğunu söyleme, yazma.
7. Eklemlerin sağlığını dejenерatif hastalıklar bozulmasına insan sağlığını çok olumsuz etkilediğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 13. Kasların Yapı ve Fonksiyonları Bilgi.

Davranışlar :

1. Kasların hareketi sağlamakla görevli doku olduğunu söyleme, yazma.
2. Kasların kemiklere kirişlerle bağlandığını söyleme, yazma.
3. Kas kasılmاسının sinirler aracılığı ile sağlandığını söyleme, yazma.
4. Kasları istemizle veya istemiz dışında çalışan kaslar olarak区别.
5. İstemizle ve istemiz dışında çalışan kaslara örnek verme.
6. Kas tonusunun ne olduğunu söyleme, yazma.
7. Kurbağada, siniri kesilen kasın tonusunu yitirdiğini söyleme, yazma.
8. Siniri kesilen kasın insanlarda da tonusunu yitirdiğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 14. Kemiklerin, Eklemlerin ve Kasların Hareket Sisteminin Özelliklerini Oluşturduğu Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Ayrı ayrı incelenen kemik, kas ve eklemlerin bir bütünü olarak iskelet sistemini oluşturduğunu kendi ifadeyle açıklama.
2. Bönlardan birisinin fonksiyonlarındaki ve yapısındaki bozukluğun tüm iskelet sistemini olumsuz olarak etkileyeceğini söyleme, yazma.
3. Kemiklerin, kasların ve eklemlerin bir kaldırıcı sistemi oluşturduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ : 15. Hareketin ve Sporun İskelet Sisteminin Büyünlüğünü Sağlamakta Önemli Bir Etken Olduğunu Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Hareketsizliğin sağlığı ilgili olumsuz sonuçlarını izah etme.
2. Hareketsiz kalan ekleml, kas ve kemiklerin yapısal ve fonksiyonel bozukluklara yol açtığını söyleme, yazma.
3. Hareketsiz yaşamış iskelet sisteminde dejeneratif bozukluklara yol açtığını söyleme, yazma.
4. Şişmanlık, şeker hastalığı gibi birçok müzkin hastalığın hareketsiz yaşama ile ilişkili olabileceğiğini açıklama.
5. Çalışmayan kasların gerilediğini ve yağ dokusunun arttığını söyleme, yazma.
6. Kemik yapısının, günlük hareketlerle yönlendirilebilir surekli yüklen ve yapım olayları ile biçimlendiğini izah etme.

AMAÇ : 16. Kemik, Eklemler ve Kasların Sık Rastlanan Yapısal ve Fonksiyonel Bozuklıklarının Sebeplerini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Eklem zedelenmelerinin belirtilerini ve sebeplerini açıklama.
2. Bursa yangısının (bursit) ne olduğunu izah etme.
3. Kas kramplarının sebeplerini söyleme.
4. Yay ağaç kırığının ne olduğunu izah etme.
5. Yaşlılarında ve gençlerde kırıkların farklı özellikte olduğunu ve sebeplerini açıklama.

AMAÇ : 17. Kalbin Yapıları ve Çalışması Bilgi.

Davranışlar :

1. Kalbin herkesin yumruğu büyülüüğünde bir pompa olduğunu söyleme, yazma.
2. Kalbin vücuttaki yerini gösterme.
3. Kalbin atışının göğüste en çok duyulduğu yeri gösterme.
4. Normalde kalbin, dakikada 60-100 atacak şekilde çalıştığını söyleme, yazma.
5. Kalp atışlarının damarlara nabız biçiminde iletildiğini söyleme, yazma.
6. Kalbin istemiz dışında çalışan bir kas olduğunu söyleme, yazma.
7. Kalbin iki kulakçı ve iki karancıtan oluştuğunu söyleme, yazma.
8. Kalp kapakçıklarının fonksiyonlarını açıklama.

AMAÇ : 18. Kan Damarlarının Fonksiyonları Bilgi.

Davranışlar :

1. Atardamarların görevlerini söyleme, yazma.
2. Toplardamarların görevlerini söyleme, yazma.
3. Kılcal damarların görevlerini söyleme, yazma.

AMAÇ : 19. Kalbin Büyük Damarlarla Bağlantısı ve Dolaşım Sistemleri Bilgi.

Davranışlar :

1. Kalp ve damarların vücutun dolaşım sistemini oluşturduğunu söyleme, yazma.
2. Kalbin dört ana bölmescine giren ve çıkan büyük damarları söyleme, yazma.
3. Büyük dolaşımı ve görevlerini açıklama.
4. Küçük dolaşımı ve görevlerini açıklama.

AMAÇ : 20. Akkan Dolaşım Bilgi.

Davranışlar :

1. Akkan ve akkan düşümcüklerinin ne olduğunu söyleme, yazma.
2. Akkan dolasımını açıklama.

AMAÇ : 21. Kan Basıncının Anlamı ve Mekanizması Bilgi.

Davranışlar :

1. Kan basıncının kalbin atardamarlara kanı pompalarak oluşan basınç olduğunu söyleme, yazma.
2. Kan basıncını artıran değişik sebepleri söyleme, yazma.
3. Kan basıncını ölçen araçların neler olduğunu söyleme, yazma.
4. Kan basıncının sistolik ve diastolik iki değer halinde ölçüldüğünü söyleme, yazma.
5. Kan basıncı yükseltilerinin sadece bir belirti olduğunu, sebebi gösteremeyeceğini, sadece buna dayanılarak teavi yapılmayacağını söyleme, yazma.

AMAÇ : 22. Kanın Görevleri Bilgi.

Davranışlar :

1. Kanın hücrelerle dış dünya arasında bağlantı sağlanan doku olduğunu söyleme, yazma.
2. Alınan besin elementlerinin hücrelere kanla taşındığını söyleme, yazma.
3. Solunun havadaki oksijenin hücrelere kanla taşındığını söyleme, yazma.
4. Hücrelerde oluşan artıksı maddelerin kanla taşınarak atıldığını söyleme, yazma.
5. Kanın, hücrelerin iç ortam dengesini koruduğunu söyleme, yazma.

6. Kanın, vücut ısısını sabit sınırlar arasında tuttuğunu söyleme, yazma.
7. Kandaki bazı hücrelerin ve kimyasal bileşiklerinin vücuda bulanıcı hastalıklara karşı koruduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ : 23. Kanın Yapısı, Şekilli Elementleri ve Kan Grupları Bilgisi.

Davranışlar :

1. Kanın plazma ve şekilli elementlerden oluşan bir doku olduğunu söyleme, yazma.
2. Kanda en çok bulunan şekilli elementlerin alyuvarlar olduğunu söyleme, yazma.
3. Kandaki normal alyuvar sayısını söyleme, yazma.
4. Alyuvarların ve kanın rengini hemoglobinin verdiğiğini söyleme, yazma.
5. Kandaki hemoglobinin normal değerlerini söyleme, yazma.
6. Hemoglobin azlığının kansızlık denen duruma yol açtığını, bunun beslenme ile ilişkisi olduğunu söyleme, yazma.
7. Vücutun savunma sistemini kandaki akyuvarların oluşturduğunu söyleme, yazma.
8. Akyuvarların ve alyuvarların nerelerde yapıldığını açıklama.
9. Normalde, kanın 1 mm³'ünde 8-10 bin arasında akyuvar olduğunu ve enfeksiyon durumlarında sayısının arttığını söyleme, yazma.
10. Akyuvarların şekil değiştirerek damar dışına sızabileceğini söyleme, yazma.
11. Kanda, ayrıca pıhtılaşmadan sorumlu platelet (trombosit) denilen şekilli elementlerin bulunduğuunu söyleme, yazma.
12. Kanın şekilli elementlerinin plazma denilen ve sari bir sıvıda yüzüğünü söyleme, yazma.
13. Plazmada besin elementlerinin, mineral tuzlarının, arakaların ve proteinlerin bulunduğuunu söyleme, yazma.
14. Plazmada bulunan proteinlerin albümün, globülin ve fibrinojen olduğunu söyleme, yazma.
15. Albümünün kan basincını etkilediğini söyleme, yazma.
16. Globülinin bulanıcı hastalıklara karşı koruyucu maddeyi oluşturduğunu söyleme, yazma.
17. Fibrinojenin pıhtılaşmadı, plateletlere (trombosit) yardımcı olduğunu söyleme, yazma.
18. Kan gruplarının RH faktörü ve ABO sisteme göre belirlendirmesini söyleme, yazma.
19. ABO sisteminde kanın A, B, AB ve O gruplarına aittidğini söyleme, yazma.
20. O grubu kanın diğer kan gruplarına kan verdigini AB grubunun da bütün gruptardan kan alabildiğini söyleme, yazma.
21. Diğer kan grupları arasındaki ilişkileri söyleme, yazma.
22. RH Faktörünün ne olduğunu söyleme, yazma.
23. Kan naklinin ve kan vermenin önemini söyleme, yazma.

AMAÇ : 24. Solunumun Tanımı Bilgisi.

Davranışlar :

1. Solunumun, hücre ile dış ortam arasında gaz alış verişini olduğunu söyleme, yazma.
2. Hücrelerin fonksiyonlarını yerine getirebilmeleri için enerjiye bağımlı olduğunu söyleme, yazma.
3. Hücrede bayati olayların sürebilmesi için gerek enerjinin oksitlenme olayları ile sağlandığını söyleme, yazma.
4. Hücrede oksitlenme olaylarının ancak solunumla sağlanan oksijenle mümkün olabileceğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 25. Akciğer ve Solunum Yollarının Yapı ve Görevleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Burun solunumu ile ağız solunumunun özelliklerini açıklama.
2. Sinüslerin görevlerini izah etme.
3. Üst solunum yollarının yapısını ve görevlerini anlatma.
4. Bademciklerin ve akkan düğümüklerinin solunum yollarındaki görevlerini açıklama.
5. Ses tellerinin görevlerini sayıma.

6. Ana soluk borusunun görevlerini sayıma.
7. Akeçigerlerin yapısını açıklama.

AMAÇ : 26. Solunum Mekanizmasını Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Solunumun tanımını kendi ifadesiyle söyleme, yazma.
2. Solunum mekanizmasını söyleme, yazma.
3. Soluk alınan aktif bir olay olduğunu söyleme, yazma.
4. Soluk vermenin zorlama dışında pasif bir olay olduğunu söyleme, yazma.
5. Solunum olayının kanın karbondioksit düzeyiyle ilişkili olduğunu söyleme, yazma.
6. Solunum hızının yaşla değiştiğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 27. Değişik Ortamların Solunumla İlişkisi Bilgisi.

Davranışlar :

1. Yüksekliğin solunumla ilişkisini söyleme, yazma.
2. Yüksek basıncın solunumla ilişkisini söyleme, yazma.
3. İçi ve nemin solunumla ilişkisini söyleme, yazma.

AMAÇ : 28. Sindirim Sistemi ve Başlıca Görevleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Sindirim organlarını şekil üzerinde gösterme, adlarını söyleme, yazma.
2. Tükürük bezi ve görevlerini söyleme, yazma.
3. Dişlerin sindirimdeki önemini anlatma.
4. Midenin yapı ve sindirimdeki görevlerini açıklama.
5. Incebaşılıkların yapısını ve sindirimdeki görevlerini açıklama.
6. Karaciğerin ve safrañın görevlerini sayıma.
7. Pankreasın görevlerini söyleme, yazma.
8. Kalınbaşılıkların sindirimdeki görevlerini açıklama.

AMAÇ : 29. Sindirim Olayı ve Evreleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Sindirim olayının tanımını yapma.
2. Ağzındaki sindirim olaylarını açıklama.
3. Midedeki sindirim olaylarını açıklama.
4. Incebaşılıktaki sindirim olaylarını açıklama.
5. Kalınbaşılıktaki olayları açıklama.
6. Sindirim olaylarının etkin olarak sürdürülmesi için yapılması gereken uygulamaları sayıma.

AMAÇ : 30. Boşaltım Sistemi, Bölgüleri ve Görevleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Böbreklerin yapı ve görevlerini açıklama.
2. Sidik torbası ve sidik yollarının yapı ve görevlerini anlatma.

AMAÇ : 31. Boşaltım Olayı Bilgisi.

Davranışlar :

1. Boşaltım olayının ne olduğunu izah etme.
2. Boşaltım olayının önemini açıklama.

AMAÇ : 32. İç Salgı Bezlerinin Yerleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. İç salgı bezlerinin adlarını söyleme, yazma.
2. İç salgı bezlerinin yerlerini gösterme.
3. İç salgı bezlerinin salgılarının adlarını söyleme, yazma.

AMAÇ : 33. Diğer Salgı Bezlerini Etkileyen ve Kontrol Eden Salgı Bezleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Hipofizin görevlerini sayıma.
2. Hipotalamusun görevlerini sayıma.
3. Hipofiz beziinin yetersiz veya aşırı çalışmasının sonuçlarını açıklama.
1. İç salgı bezlerinin hipotalamus ve iç salgı sistemi üzerindeki etkilerini söyleme, yazma.
2. İç salgı bezleri, otonom sinir sistemi ve duyguların etkileşimi açıklama.

AMAÇ : 34. Sinir Sistemi ile Birlikte Çalışan İç Salgı Bezleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. İç salgı bezlerinin hipotalamus ve iç salgı sistemi üzerindeki etkilerini söyleme, yazma.
2. İç salgı bezleri, otonom sinir sistemi ve duyguların etkileşimi açıklama.

24 Eylül 1984

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi

Sayfa : 271

AMAÇ : 35. Böbrek Üstü (Adrenal) Salgı Bezlerinin Salgıları ve Görevleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Adrenal bezlerinin salgılarını, görevlerini söyleme, yazma.
2. Adrenal bezlerini gösterme.
3. Adrenal bezi hastalıklarını söyleme, yazma.

AMAÇ : 36. Tiroid Salgı Bezinin Salgıları ve Görevleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Tiroid bezinin salgılarını ve görevlerini söyleme, yazma.
2. Tiroid bezini gösterme.
3. Tiroid hastalıklarını söyleme, yazma.
4. Guatr hastalığının sebeplerini ve korunma yollarını söyleme, yazma.

AMAÇ : 37. Paratiroid Bezlerinin Salgıları ve Görevleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Paratiroid bezinin salgıını ve görevlerini söyleme, yazma.
2. Paratiroid bezini gösterme.
3. Paratiroid hastalıklarını söyleme, yazma.
4. Tetaninin ne olduğunu ve sebeplerini söyleme, yazma.

AMAÇ : 38. Pankreasın İç Salgıları ve Görevleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Pankreas adacıkları salgılarını ve görevlerini söyleme, yazma.
2. Pankreas salgılama bozukluklarını ve sonuçlarını açıklama.
1. Eşey bezlerinin görevlerini söyleme, yazma.
2. Eşey bezlerinin salgı bozukluklarıyla ilişkilerini açıklama.

AMAÇ : 39. Üreme Organlarının ve Hormonlarının Görevleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Eşey bezlerinin görevlerini söyleme, yazma.
2. Eşey bezlerinin salgı bozukluklarıyla ilişkilerini açıklama.

AMAÇ : 40. Sinir Sisteminin Yapı ve Fonksiyonları Bilgisi.

Davranışlar :

1. Sinir sisteminin yapısını söyleme, yazma.
2. Sinir sisteminin fonksiyonlarını açıklama.

AMAÇ : 41. Büyüme ve Gelişmenin Tanımı Bilgisi.

Davranışlar :

1. Büyümenin tanımını söyleme, yazma.
2. Gelişmenin tanımını söyleme, yazma.
3. Büyüme ve gelişme arasındaki farkı açıklama.
4. Büyüme ve gelişmenin bir sıra izlediğini söyleme, yazma.
1. Büyümede Rol Oynayan Faktörler ve Bunların Birbirleri ile İlişkisini Kavrayabilme.
1. Genetik faktörleri söyleme, yazma.
2. Genetik faktörlerin büyimedede tek etken olmadığını kendi ifadesiyle açıklama.
3. Hormonal faktörleri izah etme.
4. Büyimedede etkili olan hormonları açıklama.
5. Doğum öncesi ve doğumdan sonrası faktörleri izah etme.
1. Çocuğun anne karnındaki gelişimini açıklama.
2. Gebeliğin döneminde annenin korunması gereken zararlı etkenlerin neler olduğunu söyleme.
3. Gebeliğin döneminde annenin yeterli ve dengeli beslenmesinin önemini izah etme.
4. Doğum öncesi bakımı ve önemini anlatma.
1. Anne Karnındaki Gelişmeyi ve Önemini Kavrayabilme.
1. Çocuğun anne karnındaki gelişimini açıklama.
2. Gebeliğin döneminde annenin korunması gereken zararlı etkenlerin neler olduğunu söyleme.
3. Gebeliğin döneminde annenin yeterli ve dengeli beslenmesinin önemini izah etme.
4. Doğum öncesi bakımı ve önemini anlatma.
1. Doğum normal kilosunu söyleme, yazma.
2. Normalin altında doğum kilosunun olumsuz sonuçlarını açıklama.
3. Tosuncuk bebeklerin sağılıkla ilgili sorunlarını izah etme.
1. Doğumdan sonra bebeğin boyunun nasıl uzadığını söyleme, yazma.
2. Doğumdan sonra bebeğin nasıl kilo aldığı söyleme, yazma.
3. Boy-ağırlık çizelgeleri ve büyümeye kartının yararlarını söyleme, yazma.
4. Büyümeye kartlarının nasıl işleneceğini gösterme.
5. Kendi kardeşinin, yoksa komşu çocukların boy ve kilolarını büyümeye kartında işaretleme.
6. Kendi boyuna göre olması gereken kiloyu tablolardan bulma.

digini, çocuk felci hastalığında sakatlığın ortaya çıkışının bu sebeple olduğunu anlatır.

6. Hücrelerin ara madde veya yakın bağlantıları birleşerek tipki bir bina gibi dokuları, dokuların organları, organların sistemleri, sistemlerin vücutu oluşturan söyler. Bunları söyleyen doku, organ, sistem, vücut kelimelarını giderek büyütken biçimde yazar.

Değerlendirme :

1. Hücrenin tanımını yapınız.
2. Doku hücreleri, temelde aynı özellikleri olduğu halde, görevleri neden farklıdır?
3. Canlıların yapı ve organlarının yaşadıkları çevre şartlarına göre değişimini sebebi nedir, açıklayınız.
4. İnsanın neden en gelişmiş canlı türü olduğunu hücre, doku, organ ve sistem ilişkisi açısından açıklayınız.
5. Hücre düzeyinden başlayarak canlılık olaylarının anlaşılması, neden insan sağlığını bu kadar büyük oranda etkilemiştir?
6. Kanser, yaşılmama, ölüm olaylarını inceleyen bilginler neden daha çok hücre düzeyinde çalışırlar?
7. Kendini yenileyemeyen hücreler hangileridir. Örnek veriniz.

ÜNİTE III : BÜYÜME VE GELİŞME

AMAÇ : 41. Büyüme ve Gelişmenin Tanımı Bilgisi.

Davranışlar :

1. Büyümenin tanımını söyleme, yazma.
2. Gelişmenin tanımını söyleme, yazma.
3. Büyüme ve gelişme arasındaki farkı açıklama.
4. Büyüme ve gelişmenin bir sıra izlediğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 42. Büyimedede Rol Oynayan Faktörler ve Bunların Birbirleri ile İlişkisini Kavrayabilme.

- Davranışlar :**
1. Genetik faktörleri söyleme, yazma.
  2. Genetik faktörlerin büyimedede tek etken olmadığını kendi ifadesiyle açıklama.
  3. Hormonal faktörleri izah etme.
  4. Büyimedede etkili olan hormonları açıklama.
  5. Doğum öncesi ve doğumdan sonrası faktörleri izah etme.

AMAÇ : 43. Anne Karnındaki Gelişmeyi ve Önemini Kavrayabilme.

- Davranışlar :**
1. Çocuğun anne karnındaki gelişimini açıklama.
  2. Gebeliğin döneminde annenin korunması gereken zararlı etkenlerin neler olduğunu söyleme.
  3. Gebeliğin döneminde annenin yeterli ve dengeli beslenmesinin önemini izah etme.
  4. Doğum öncesi bakımı ve önemini anlatma.

AMAÇ : 44. Doğum Ağırlığının Önemini Kavrayabilme.

- Davranışlar :**
1. Çocuğun normal kilosunu söyleme, yazma.
  2. Normalin altında doğum kilosunun olumsuz sonuçlarını açıklama.
  3. Tosuncuk bebeklerin sağılıkla ilgili sorunlarını izah etme.

AMAÇ : 45. Büyüme Kartının Yararları Bilgisi.

- Davranışlar :**
1. Doğumdan sonra bebeğin boyunun nasıl uzadığını söyleme, yazma.
  2. Doğumdan sonra bebeğin nasıl kilo

AMAÇ : 46. Doğumdan Sonra Etkili Olan Çevresel Faktörler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Doğumdan sonra çevreden gelen faktörlerin büyümeye ve gelişmeye etkileyecğini söyleme, yazma.
2. İnsanların büyümeye ve gelişmelerinin birçok faktörle bağlantılı olduğunu söyleme, yazma.
3. Beslenmenin büyümeye ve gelişmedeki önemini söyleme, yazma.

AMAÇ : 47. Çocukluk Çağı Dönemlerini Sınıflama Bilgisi.

Davranışlar :

1. Bebeklik döneminin ne olduğunu ve önemini söyleme, yazma.
2. Bebek ölüm hızının ne olduğunu söyleme, yazma.
3. Oyun döneminin ne olduğunu ve önemini söyleme, yazma.
4. Okul döneminin ne olduğunu ve önemini söyleme, yazma.

Konular :

1. Büyümede rol oynayan faktörler.
2. Çocuğun ana karnındaki büyümesi.
3. Doğumdan sonra çocuğun boyu nasıl uzar?
4. Doğumdan sonra çocuğun ağırlığının artması nasıl olur?
5. Çocuğun büyümeye ve gelişmesinin değerlendirilmesi.

AMAÇ : 41. Büyümeye ve Gelişmenin Tanımı Bilgisi.

İşleniş :

1. Öğretmen, öğrencilere, büyümeye ve gelişme terimlerinden ne anladıklarını sorar.
2. Büyümenin boy ve ağırlığının ölçülmesiyle değerlendirildiğini söyler.
3. Gelişmenin, belirli bir yaş basamagina ulaşan bir kişinin, o yaşın gerektirdiği olgunlaşmanın imkân verdiği becerileri göstermek olduğunu belirtir.
4. Büyümeye olumsuz etkileyen faktörlerin gelişmeye etkilebileceğini belirtir.
5. Çevreden gelen faktörlerin büyümeye ve gelişmeye yönlendirdiğini belirtir.

Değerlendirme :

1. Büyümenin tanımını yapınız.
2. Gelişmenin tanımını yapınız.
3. Büyümeye ve gelişime arasındaki farkı açıklayınız.
4. Aşağıdaki olaylardan hangisi büyümeyi, hangisi gelişmeyi açıklar:
  - a. Boyun uzaması.
  - b. Ağırlığın artması.
  - c. Konuşma.
  - d. Oturma.
  - e. Cisimleri tutup atma.
 (a ve b büyümeyi, c, d, e gelişmeyi belirtir.)

ÜNİTE IV : SAĞLIKLI HAYATIN TEMELİ VE KİŞİ SAĞLIĞI

AMAÇ : 48. Yapılması Gereken Günlük Temizlik Uygulamaları Bilgisi.

Davranışlar :

1. Temizliğin ne olduğunu söyleme, yazma.
2. Suyun ve sabunu en önemli temizlik araçları olduğunu söyleme, yazma.
3. Su kaynakları yönünden ülkemizin şanslı ülkelerden biri olduğunu söyleme, yazma.
4. Temizlik aracı olan sudan yeterince yarananın ve israfatın kaçınmanın gereğini söyleme, yazma.
5. "Temizlik imandan gelir" sözünün anlamını söyleme, yazma.
6. Günlük temizliğin, temizlik kurallarına uygun yapılması gerektiğini söyleme, yazma.
7. El temizliğinin önemini söyleme, yazma.
8. Yüz, boyun ve koltuk altı temizliğinin önemini söyleme, yazma.
9. Diş bakımının önemini söyleme, yazma.
10. Saç bakımının önemini söyleme, yazma.
11. Taraşın, saçın güzel görünümünü sağlamak yaninda

bilinenme gibi bazı sağlık tehlikelerine karşı yararlı olduğunu söyleme, yazma.

12. Ayak temizliğinin önemini söyleme, yazma.
13. Tırmak bakımının önemini söyleme, yazma.
14. Kulak temizliğinin önemini söyleme, yazma.
15. Günlük temizlik uygulamalarının nasıl yapılacağını gösterme.
16. Tuvalet alışkanlığının önemini söyleme, yazma.
17. Heladan çıktıktan sonra mutlaka ellerin sabunlanması gerektiğini söyleme, yazma.
18. Genel helalardan alafranga olanların sağıksız olduğunu söyleme, yazma.
19. Helayı kullandiktan sonra temiz bırakılmasının önemini söyleme, yazma.
20. Kendi temizlik eşyasını kullanmanın gerekliliğini söyleme, yazma.
21. Yemek öncesi, yemek hazırlarken ve yemek sonrası ellerin sabunla mutlaka iyice yıkanması gerektiğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 49. Arahlı Yapılması Gereken Temizlik Uygulamaları Bilgisi.

Davranışlar :

1. Derinin vücut sağlığı yönünden önemini söyleme, yazma.
2. Deri gözeneklerinin görevlerini söyleme, yazma.
3. Deri temizliğinin yararlarını söyleme, yazma.
4. Yıkanmanın, temizliğin yanı sıra psikolojik durum üzerinde de olmaz etkileri olduğunu söyleme, yazma.
5. Yıkanma suyunun yeterli sıcaklıkta olması gerektiğini söyleme, yazma.
6. Kirin ne anlama geldiğini söyleme, yazma.
7. Evde yıkanmanın yöntemlerini söyleme, yazma.
8. Genel hamamlarda yıkanmanın sağlık şartlarını söyleme, yazma.
9. El ve ayaklar için ayrı havlular kullanılmasını söyleme, yazma.
10. Fabrika, okul, kışla, yurt gibi topluca yaşanan yerlerde duşlardan yaranan herkesin ayrı terliği olması gerektiğini söyleme, yazma.
11. Küvet içinde yıkanmalarda, küvet temizliği yetersiz olursa önemli sağlık sorunları çıkabileceğini söyleme, yazma.
12. Yıkanırken lif ve sünger kullanılmasının gerekli olduğunu söyleme, yazma.
13. Sık sık iç çaması değiştirmenin gereğini söyleme, yazma.
14. Yıkanan iç çamasının mutlaka ütülenmesi gerektiğini söyleme, yazma.
15. Çarşafların sık yıkanmasının ve sıcak üzden geçirilmesinin yararlı olacağını söyleme, yazma.
16. Pijama veya gecelik giymenin sağlıklı bir davranış olduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ : 50. Uyku ve Dinlenmenin Sağlık Açılarından Yararları Bilgisi.

Davranışlar :

1. Dinlenme kavramının ne olduğunu söyleme, yazma.
2. Uygunun yararlarını söyleme, yazma.
3. Dinlenmenin yararlarını söyleme, yazma.
4. Yaşa göre her gün yeterli süre uyumak gerektiğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 51. Spor ve Beden Eğitimi Bilgisi.

Davranışlar :

1. Sporun yararlarını söyleme, yazma.
2. Spor, sadece yarışma için değil kişinin vücut sağlığını korumak için de yapılması gerektiğini söyleme, yazma.
3. Sağlıklı için gerekli bazı beden hareketlerini yapma, gösterme.
4. Beden eğitimi hareketlerinin sürekli olması gerektiğini söyleme, yazma.

24 Eylül 1984

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi

Sayfa : 273

AMAÇ : 52. Ruhen Dinlenme ve Boş Zamanları Değerlendirme Bilgisi.

Davranışlar :

1. Sağlıklı ve uzun yaşamak için ruhen dinlenmenin önemini söyleme, yazma.
2. Boş zamanları sağlıktı biçimde değerlendirmenin önemini söyleme, yazma.
3. Boş zamanları değerlendirmek için yararlı faaliyetleri söyleme, yazma.
4. Boş zamanları değerlendirmede kullanılan sağlık uygulamalarının gelir getirici uygulamalar da olabileceğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 53. Sağlıklı Giyim Bilgisi.

Davranışlar :

1. İç çamasılarının giyilis amaçlarını söyleme, yazma.
2. Diğer giyeceklerin, giyilis amaçlarını söyleme, yazma.
3. Uygun giyim tanımını söyleme, yazma.
4. Giyeceklerin hava, mevsim ve iş şartlarına uygun olması gerektiğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 54. Sağlıklı pijama ve geceliklerin niteliklerini söyleme, yazma.

5. Sağlıklı pijama ve geceliklerin niteliklerini söyleme, yazma.
6. Tabii ham maddelerden yapılmış giyeceklerin daha yararlı olduğunu söyleme, yazma.
7. Su geçirmez maddelerden yapılan giyeceklerin sürekli giyilmesinin zararlı olduğunu söyleme, yazma.
8. İslak ve nemli giyeceklerin mümkün olan en kısa zamanda değiştirilmesi gerektiğini söyleme, yazma.
9. Ayakkabı ve şapka dahil olmak üzere dar giyeceklerden kaçınmak gerektiğini söyleme, yazma.
10. Her yıkanıştan sonra çamaşıra değiştirmenin gereğini söyleme, yazma.
11. Bütün giyeceklerin temiz tutulması gerektiğini söyleme, yazma.
12. Giyeceklerin havalandırılması ve fırçalanmasının gerektiğini söyleme, yazma.
13. Giyecek seçerken dış görünümünden çok, sağlık kurallarına uygun olması gerektiğini söyleme, yazma.
14. Sağlıklı ayakkabaların niteliklerini söyleme, yazma.

AMAÇ : 54. Uyulması Gereken Diğer Kurallar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Yeterli iştahı okumak gerektiğini söyleme, yazma.
2. Hareketli taşıtlarda okumaktan kaçınmak gerektiğini söyleme, yazma.
3. Yüzüköyün yatarkent okumamak gerektiğini söyleme, yazma.
4. Kitabi gözden 40 cm uzakta tutmak gerektiğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 55. Ağız Sağlığı Bilgisi.

Davranışlar :

5. Gözleri arası kapatarak veya sonsuza bakarak dinlendirmek gerektiğini söyleme, yazma.
6. Günde ve parlak cisimlere bakmamak gerektiğini söyleme, yazma.
7. Denizde, karada, parlak güneş altında güneş gözlüğü kullanmak gerektiğini söyleme, yazma.
8. Gözlerini oğuturmakta kaçınmak gerektiğini söyleme, yazma.
9. Arkadaşına, gözlerine elleriyle bastırarak şaka yapmaktan kaçınmak gerektiğini söyleme, yazma.
10. Kafaya vurmamak gerektiğini söyleme, yazma.
11. Televizyonda çok yakın oturmamak, parlak ışıkta sırtımdan kaçınmak gerektiğini söyleme, yazma.
12. Kulağı karıştırmamak gerektiğini söyleme, yazma.
13. Kulağı ve kulak tozuna vurmamak gerektiğini söyleme, yazma.
14. Suya dalarken ve yüzerken kulağı korumak gerektiğini söyleme, yazma.
15. Burun karıştırmama ve burundan kıl koparmama gerektiğini söyleme, yazma.
16. Burundan soluk alma gerektiğini söyleme, yazma.
17. Hapsürken, öksürükten burnu ve ağız mendille kapatma gerektiğini söyleme, yazma.
18. Yüksek sesle konuşmamak gerektiğini söyleme, yazma.
19. Sivilceleri sıkmamak gerektiğini söyleme, yazma.

20. Yerlere tükürmeye karşı çıkmak gerektiğini söyleme, yazma.

Konular :

1. Temizlik :

- a. Yapılması gereken günlük temizlik uygulamaları:
- (1) El, yüz, boyun ve koltuk altı temizliği,
- (2) Saç bakımı,
- (3) Dış bakımı,
- (4) Ayak temizliği ve sağlığı,
- (5) Tuvalet alışkanlığı,
- (6) Tırmak bakımı,
- (7) Kendi tuvalet eşyasını kullanma,
- (8) Yemek öncesi, yemek hazırlarken, tuvaletten sonra el yıkama.

b. Araklı yapılmazı gereken temizlikler.

2. Uyku ve dinlenme.
3. Spor ve beden eğitimi.
4. Ruhen dinlenme ve boş zamanları değerlendirmeye.
5. Uygun giyim
6. Uyulması gereken diğer kurallar.

AMAÇ : 48. Yapılması Gereken Günlük Temizlik Uygulamaları Bilgisi.

İşleniş :

1. Öğretmen, kişisel temizliğin ne olduğunu öğrencilere sorar. Doğru tanım yapar, öğrencilere açıklar.
2. Başlıca kişisel temizlik araçlarının temiz su ve sabun olduğunu belirtir.
3. Ülkemizin su kaynakları bakımından zengin ülkelerden biri olduğunu, ancak su kullanımında israfat kaçınmak gerektiğini anlatır.
4. İçme, temizlik kullanımı sunun temiz olması gerektiğini belirtir.
5. Günlük yapılması gereken kişisel temizlik uygulamalarını ve neden önemini olduğunu açıklar.
6. Günlük kişisel temizlik uygulamalarının düzenli ve kurallarına uygun yapılması gerektiğini açıklar.
7. Elimizden neden kolay kirlendiğini sorar.
8. El temizliğinin önemini vurgular. Her kirlendiğinde özellikle yeşilten önce ve tuvaletten sonra ellerin yıkanması gerektiğini sebepleri ile açıklar.
9. Günlük kişisel temizlik uygulamalarını ve doğru biçimlerini anlatır. Buna karşılık hepsi esit önemde olduğunu anlatır. Zaman zaman öğrencilere doğru uygulama biçimlerini tekrarlar.
10. Havlu, sabun, diş fırçası, tarak vb. temizlik araçlarının kişiye özgü araçlar olduğunu herkesin kendi aracını kullanması gerektiğini söyler, sebebini açıklar.

Değerlendirme :

1. Hergün yapılması gereken kişisel temizlik uygulamalarını sıralayınız.
2. Doğru diş fırçalamaya tekniğini gösteriniz.
3. El yıkamının nasıl yapılacağını anlatınız.
4. Su kaynaklarını niçin dikkatli kullanmalıyız?
5. El temizliğinin önemini açıklayınız.
6. Temizlik araçlarının neden şahsa ait olması gerektiğini söyleyiniz.

ÜNİTE V : AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI

AMAÇ : 55. Ağız Sağlığı Bilgisi.

Davranışlar :

1. Ağız sağlığının ne olduğunu söyleme, yazma.
2. Ağız sağlığının nasıl korunacağını söyleme, yazma.

AMAÇ : 56. Dişlerin Görevleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Dişlerin sindirimdeki önemini söyleme, yazma.
2. Dişlerin yüz görünümü ile ilişkisini söyleme, yazma.
3. Dişlerin konuşma ile ilişkisini söyleme, yazma.

AMAÇ : 57. Dişlerin Gelişmesi Bilgisi.

Davranışlar :

1. Dişlerin nasıl geliştiğini söyleme, yazma.

2. Dişlerin ne zaman çıktığini söyleme, yazma.
3. Diş çıkışma ile ilgili yanlış inanışları söyleme, yazma.

AMAÇ : 58. Süt Dişleri ve Yapısı Bilgisi.

Davranışlar :

1. Süt dişlerinin ne olduğunu söyleme, yazma.
2. Süt dişlerinin ne zaman çıktı ne zaman döküldüğünü söyleme, yazma.
3. Süt dişlerinin daha sonraki kahci dişlerle ilişkisini söyleme, yazma.

AMAÇ : 59. Kahci Dişler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Kahci dişlerin ne olduğunu söyleme, yazma.
2. Kahci dişlerin yapısını söyleme, yazma.
3. Kahci dişlerin bozukluklarının sebeplerini söyleme, yazma.

AMAÇ : 60. Diş Çürümlesi ve Sebepleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Diş çürümeyi ne olduğunu söyleme, yazma.
2. Diş çürümelerinin sebeplerini söyleme, yazma.
3. Diş çürümelerinin nasıl önleneneceğini söyleme, yazma.
4. Diş apseslerinin ne olduğunu ve sebeplerini söyleme, yazma.
5. Beslenmenin diş sağlığını ile ilişkisini söyleme, yazma.
6. Florun diş sağlığını ile ilişkisini söyleme, yazma.

AMAÇ : 61. Düzensiz Dişlerin ve Diş Eti Hastalıklarının Sebepleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Dişlerin düzensiz olus sebeplerini söyleme, yazma.
2. Düzensiz dişlerin yol açtığı olumsuz sonuçları söyleme, yazma.
3. Dişlerin düzensiz gelişmesinin nasıl önleneneceğini söyleme, yazma.
4. Diş eti hastalıklarını söyleme, yazma.
5. Diş eti iltihabının ne olduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ : 62. Diş Hastalıklarının Genel Vücut Sağlığı ile İlişkisini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Diş hastalıklarının bütün vücutta yol açabileceği olumsuz sonuçları söyleme, yazma.
2. Uygun diş fırçalamayı teknikini gösterme, söyleme, yazma.
3. Uygun diş tipinin ne olduğunu gösterme, söyleme, yazma.
4. Herkesin kendi fırçasını kullanması gerektiğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 64. Diş Sağlığının Toplum Açısından Önemini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Çocukların büyük yoğunluğunda diş çırıklarının oluştuğunu söyleme, yazma.
2. Diş kaybi, dolgu diş oranının ne anlama geldiğini söyleme, yazma.
3. Takma diş kullanma yaşıının ne olduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ : 65. Ağız ve Diş Sağlığı ile İlgili Koruyucu Tedbirler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Dişlerin günde kaç defa fırçalanması gerektiğini söyleme, yazma.
2. Sert cisimleri dişlerle kırmamak, gerektiğini söyleme, yazma.
3. Dişleri karıştırılmamak gerektiğini söyleme, yazma.
4. Ağıza kalem, parmak vb. sokmamak gerektiğini söyleme, yazma.
5. Şekerlemelerin dişteki zararlarını söyleme, yazma.

6. Sakızın dişlere vereceği zararları söyleme, yazma.
7. Tırmak yemenin dişlere zararlarını söyleme, yazma.
8. Dudak, parmak, yanak isırmannı zararlarını söyleme, yazma.
9. Diş sırası ve çene yapısı bozukluklarının belirtilerini ve erken tanrı ve tedavisinin gerekliliğini söyleme, yazma.
10. Çeneye el dayamanın dişlere zararlı olduğunu söyleme, yazma.

Konular :

1. Ağız sağlığı ve ağız sağlığını bozan etmenler.
2. Süt dişleri ve kahci dişler :
  - a. Tanımı ve yapısı,
  - b. Erken düzeltilmesi gereken bozukluklar.
3. Diş çürütmesi.
4. Diş hastalıkları ve genel vücut sağlığı ile ilişkisi.
5. Diş bakımı ve uygun fırçalama teknigi.
6. Ağız ve diş sağlığını korumak için alınacak tedbirler.

AMAÇ : 56. Dişlerin Görevleri Bilgisi.

İşleniş :

1. Öğretmen, dişlerin ne işe yaradığını öğrencilere sorar.
2. Dişlerin, sindirim olayının ilk ve en önemli öğelerinden olduğunu belirtir.
3. "Sindirim ağızdan başlar" sözünü açıklamalarını ister.
4. Tartışmadan sonra bu sözün yemeklerin ağızda çok iyi çiğnenmesi gerekügi anmasına geldiğini belirtir.
5. Dişlerin görevlerini tam olarak yerine getirebilmesinin sağlığı olmalarıyla mümkün olduğunu anlatır.
6. Sağlıklı dişlerin yüz görünümü ve konuşma için de önemli ve gereklili olduğunu söyler.

Değerlendirme :

1. Dişlerin görevlerini sıralayınız.
2. "Sindirim ağızda başlar" sözünü açıklayan bir kompozisyon yazınız.

ÜNİTE VI : BESLENME

AMAÇ : 66. Beslenmenin Önemi Bilgisi.

Davranışlar :

1. Beslenmenin önemini ve gerekliliğini söyleme, yazma.
2. Beslenmenin sağlığıla ilişkisini söyleme, yazma.
3. Yeterli ve dengeli beslenmenin ne olduğunu söyleme, yazma.
4. Gizli açlığın ne olduğunu söyleme, yazma.
5. İstah ile ruhi durumun ilişkisini söyleme, yazma.
6. Normal vücut ağırlığının ne olması gerektiğini söyleme, yazma.
7. Yeterli ve dengeli beslenen ve beslenmeyen kişilerin özelliklerini söyleme, yazma.
8. Aşırı kilo kaybının sebeplerinin neler olabileceğini söyleme, yazma.

AMAÇ : 67. Vücut Olaylarının Beslenme ile İlişkisini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Vücut yapısı ve çalışmasının beslenme ile ilişkisini söyleme, yazma.
2. Hücre olaylarının beslenme ile ilişkisini söyleme, yazma.
3. Vücut fonksiyonlarının beslenme ile ilişkisini söyleme, yazma.
4. Vücut ısısı ve enerji ihtiyacını ve beslenme ile ilişkisini söyleme, yazma.
5. Enerji ihtiyacını ve bunun yaşıla ilişkisini söyleme, yazma.
6. Enerji ihtiyacını ve hareketlerle ilişkisini söyleme, yazma.
7. Bazal metabolizmanın ne olduğunu söyleme, yazma.
8. Fiziki hareketlerin beslenme ile ilişkisini söyleme, yazma.

24 Eylül 1984

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi

Sayfa : 275

AMAÇ : 68. Büyüme ve Gelişmenin Beslenme ile İlişkisini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Anne beslenmesinin önemini söyleme, yazma.
2. Bebek beslenmesinin önemini söyleme, yazma.
3. Beslenmenin büyümeye ve gelişmeye ile ilişkisini söyleme, yazma.

AMAÇ : 69. Temel Besin Öğelerinin Sınıflanması Bilgisi.

Davranışlar :

1. Temel besin öğelerini sınıflama.
2. Besinleri vücuttaki fonksiyonlarına göre sınıflama.

AMAÇ : 70. Karbonhidratlar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Karbonhidratların tanımı ve fonksiyonlarını söyleme, yazma.
2. Şekerlerin ne olduğunu söyleme, yazma.
3. Şekerlerin gruplarını sıralama.
4. Başlıca karbonhidrat kaynaklarını söyleme, yazma.
5. Asıri karbonhidrat tüketiminin olumsuz sonuçlarını söyleme, yazma.
6. Boş kalorili yiyecek ve içeceklerin sağılıkla ilgili sonuçlarını söyleme, yazma.

AMAÇ : 71. Yağlar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Yağların tanımını ve fonksiyonlarını söyleme, yazma.
2. Yağların yapı ve özelliklerini söyleme, yazma.
3. Tabii yağların nasıl kullanıldığını söyleme, yazma.
4. Vücutta yağların nasıl kullanıldığını söyleme, yazma.
5. Günlük besinler içinde yağ kaynaklarını söyleme, yazma.
6. Aşırı yağ tüketiminin olumsuz sonuçlarını söyleme, yazma.

AMAÇ : 72. Proteinler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Proteinin tammini ve fonksiyonlarını söyleme, yazma.
2. Proteinlerin yapı ve özelliklerini söyleme, yazma.
3. Vücutta proteinlerin nasıl kullanıldığını söyleme, yazma.
4. Başlıca protein kaynağı besinleri söyleme, yazma.
5. Nitelikli ve niteliksiz protein kaynaklarını söyleme, yazma.

AMAÇ : 73. Vitaminler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Vitaminin tanımını ve fonksiyonlarını söyleme, yazma.
2. Suda eriyen vitaminleri ve özelliklerini söyleme, yazma.
3. Yağda eriyen vitaminleri ve özelliklerini söyleme, yazma.
4. Başlıca vitaminlerin hangi besinlerde bulunduğu söyleme, yazma.

AMAÇ : 74. Mineraller Bilgisi.

Davranışlar :

1. Minerallerin tanımını ve fonksiyonlarını söyleme, yazma.
2. Ana mineralleri sayma.
3. Iz elementleri ve vücuttaki görevlerini söyleme, yazma.
4. Başlıca mineral kaynağı besinleri söyleme, yazma.

Konular :

1. Beslenmenin tanımı ve sağılıkla ilişkisi.
2. Vücut olaylarının beslenme ile ilişkisi :
  - a. Vücut ısısı ve enerji ihtiyacı,
  - b. Hayatın sürdürülmesi için enerji,
  - c. Fiziksel etkinliklerle beslenme ilişkisi.
3. Büyümeye ve gelişmenin beslenme ile ilişkisi.
4. Temel besin öğeleri :
  - a. Proteinler ve yapısı,
  - b. Karbonhidratlar :
    - aa. Basit şekerler,
    - bb. Di sakkartitler,

cc. Poli sakkartitler.

(2) Gündük besinlerimiz içinde karbonhidrat kaynakları.

c. Yağlar :

- (1) Yağların yapısı ve yağ asitleri,
- (2) Margarin,
- (3) Vücut içinde yağların kullanılması,
- (4) Günlük besinlerimiz içinde yağ kaynakları,

d. Vitaminler :

- (1) Suda eriyen vitaminler,
- (2) Yağda eriyen vitaminler.

e. Mineraller :

- (1) Uçur, Kalsiyum, Fosfor, Sodyum, Klor ve Potasyum. (Fe, Ca, P, Na, Cl, K.)
- (2) Iz elementleri.

AMAÇ : 66. Beslenmenin Önemi Bilgisi.

İşleniş :

1. Öğretmen, yaşayabilmek için enerji gerekligini belirtir. Bu ihtiyacın hücrede büyük sistemlerde kadar vazgeçilmez özellikle olduğunu örneklerle açıklar.
2. Bütün canlıların hayatlarını sürdürmeleri için beslenmek zorunlu olduklarını belirtir.

3. Sağlıklı beslenmenin fazla ve tek tür yiyecek tüketimi değil yeterli ve dengeli beslenme olduğunu anlatır.
4. Tek tür besinlerle aşırı beslenmenin kişilerde şımanlık, şeker hastalığı, damar sertliği gibi hastalıklara sebe卜 olduğunu söyler.

5. Çok iyi beslendiği sanılan bazı kişilerin aslında gizli açılık çekenin olduğunu belirtir.
6. Yeterli ve dengeli beslenmenin büyük ekonomik güçle değil, kaynakların bilgili ve akılçılca kullanılmasıyla ilgili olduğunu açıklar.

7. İştahın ruh durumla ilişkili olduğunu belirtir.
8. "Can boğazdan gelir" sözünün, alabildiğine yemek gerektiği değil, yeterli ve dengeli beslenmeyi amaçladığı belirtir.

9. Normal vücut ağırlığının ne olduğunu açıklar.
10. Aşırı kilo kaybının sebeplerinin neler olabileceğini söyler.

Değerlendirme :

1. Şımanlığın neden sağlıksız bir durum olduğunu açıklayınız.
2. Beslenmenin ne olduğunu söyleyiniz.
3. Gizli açlık nedir?
4. Enerji-beslenme ve canlılık olayları arasında ilişkisiyi açıklayınız.

ÜNİTE VII : SAĞLIĞA ZARARLI ALIŞKANLIKLER

AMAÇ : 75. Sağlığa Zararlı Alışkanlıklar Sonucu Ortaya Çıkan Bağışıklıkla İlgili Kavramlar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Bedeni bağımlılık kavramını kendi ifadesiyle açıklama.
2. Ruhi bağımlılık kavramını kendi ifadesiyle açıklama.
3. Bedeni ve ruhi bağımlılık arasındaki farkları söyleme, yazma.
4. Sigaranın etkilerini bedeni ve ruhi bağımlılık yönünden karşılaştırarak açıklama.

AMAÇ : 76. Tütün ve Sigaranın Zararları Bilgisi.

Davranışlar :

1. Topluma tütün ve sigara salgını olduğunu söyleme, yazma.
2. İnsanların sigaranın pençesine niçin düştüğünü söyleme, yazma.
3. Sigara ve tütünün sağlığıyla ilgili olumsuz etkilerini söyleme, yazma.
4. Sigaranın sindirim sistemiyle ilişkilerini söyleme, yazma.
5. Sigaranın dolaşım sistemiyle ilişkilerini söyleme, yazma.
6. Sigaranın solunum sistemiyle ilişkilerini söyleme, yazma.

7. Solunum sistemi hastalıkları ile sigara içmenin ilişkilerini söyleme, yazma.
8. Sigara ve kanser ilişkisini söyleme, yazma.
9. Sigara içmenin ömür kısaltıcı etkisini söyleme, yazma.
10. Sigara içme alışkanlığını önlemek için neler yapılabileceğini söyleme, yazma.
11. Sigara içmenin bebeğin anne karnında gelişmesini etkilediğini söyleme, yazma.

Konular :

1. Sağlığa zararlı maddelerin vücutta sebep olduğu bağımlılıklar :
  - a. Ruhî bağımlılıklar,
  - b. Bedenî bağımlılıklar.
2. Tütün ve sigaranın zararları :
  - a. Sigara ve akciğerler,
  - b. Sigara, kalp ve dolaşım sistemi,
  - c. Sigara ve insan ömrü,
  - d. Sigara ve üreme sistemi,
  - e. Sigara ve gebelik,
  - f. Sigara ve sindirim sistemi,
  - g. Sigaranın zararlarından korunma.

AMAÇ : 76. Tütün ve Sigaranın Zararları Bilgisi.**İşleniş :**

1. Öğretmen, bulaşıcı hastalık salgınlarını ve toplumlarada verdiği zararları anlatarak konuya girer. Bulaşıcı hastalık salgınlarının bir ülkeyi yeryüzünden sildiğini, onların bütünüyle yok olmasına yol açtığını görüldüğünü belirtir.
2. Daha sonra, çağımızda salgınların nitelik değiştirdiğini; sigaralar, alkollü içkiler, alışkanlıkların toplumları ve insangücü olumsuz etkileyen bir salgın haline dönüştüğünü belirtir.
3. İnsanların sigaranın pençesine neden düştüğünü anlatır.
4. Tütün ve sigaranın zararlarını özellikle aşağıdaki yönlerini vurgulayarak sıralar :
  - a. Sigaradaki nikotinin etkisi,
  - b. Katanın etkisi,
  - c. Radyoaktif maddelerin etkisi.
5. Sigaranın sindirim üzerindeki olumsuz etkilerini söyler.
6. Sigaranın dolaşım sistemi üzerindeki olumsuz etkilerini sıralar.
7. Sigaranın solunum sistemi hastalıklarının meydana gelini kolaylaştırdığını, akciğer kanserine sebep olduğunu söyler.
8. Sigaranın başka tür kanserlerin gelişimini de kolaylaştırdığını açıklar.
9. Sigara içmenin ömürlerinin kısaldığını anlatır.
10. Sigara içme alışkanlığını toplumdan kaldırılmak için neler yapılması gerektiğini tartışır.
11. Sigaranın, anne karnında bebeğin gelişimini olumsuz etkilediğini anlatır.

Değerlendirme :

1. Tütün ve sigaranın zararları nelerdir?
2. Sigarada bağımlılık yaratılan unsur nedir?
3. Sigara alışkanlığıyla nasıl savasabileceğimizi açıklayan bir kompozisyon yazınız.
4. Genç neslin sigaranın pençesine düşmekten nasıl korunabileceğini hakkında düşüncelerinizin açıklayınız.

ÜNİTE VIII : KAZALAR VE İLK YARDIM**AMAÇ : 77. Kazaların Tanımı Bilgisi.****Davranışlar :**

1. Kazanın ne olduğunu söyleme, yazma.
2. Kazanın meydana gelmesinde bağıca faktörlerin dikkatsizlik, bilgisizlik ve sorumsuzluk olduğunu söyleme, yazma.
3. Kazaların büyük oranda teknik sebeplerle değil kişisel faktörlere bağlı olduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ : 78. Kazaların Niçin Önemli Olduğunu Kavrama.**Davranışlar :**

1. Kazaların niçin önemli olduğunu kendi ifadesine göre açıklama.
2. Kazaların; toplumdaki sakatlık ve ölümlerin başta gelgen sebeplerinden biri olduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ : 79. Kazalarla İlgili Genel Değerlendirme Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Kazaların günün değişik saatlerine, aylara ve mevsimlere göre dağılımının nasıl olduğunu söyleme, yazma.
2. Kazaların yaş ve cinsে göre dağılımının nasıl olduğunu söyleme, yazma.
3. Kazaların, kazazelerin eğitim durumuna göre dağılımının nasıl olduğunu söyleme, yazma.
4. Kazaların niteliğine göre hangi yaş gruplarında nasıl dağılmış olduğunu söyleme, yazma.

AMAÇ : 80. Kazaları Sınıflandırma Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Kazaların niteliklerine göre kaça ayrıldıklarını söyleme, yazma.
2. Kazaların oluş yerlerine göre kaça ayrıldığını söyleme, yazma.

AMAÇ : 81. Kazalardan Korunmanın Temel Prensiplerini Kavrama.**Davranışlar :**

1. Kazalardan korunmanın önemini söyleme, yazma.
2. Kazalardan korunmanın kendine, ailesine ve topluma karşı görev olduğunu açıklama.
3. Kazaya ugrayanları kurtarırken önce kendi güvenliğini sağlamak gereğini söyleme, yazma.
4. Kazalardan korunmanın temel prensibinin sürekli eğitim ve kontrol olduğunu kendi ifadesine göre açıklama.
5. Kazalardan korunmak için konulan kurallara uyuma ve çevresindekileri uyarma.

AMAÇ : 82. Kazalarda Yapılacak İlk Yardımın Başarı Anahtarları Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Kazalarda yapılacak ilk yardımın 10 başarı anahtarını söyleme.

AMAÇ : 83. Biliç Kaybi ve Şok Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Biliç kaybının tanımını ve tanınmasını söyleme, yazma.
2. Biliç kaybının sebeplerini söyleme, yazma.
3. Biliç kaybına ugrayan hasta uygulanacak ilk yardım basamaklarını söyleme.
4. Şokun tanımını ve tanınmasını söyleme, yazma.
5. Şokun sebeplerini söyleme, yazma.
6. Şok durumunda yapılacakları söyleme.

AMAÇ : 84. Şoklu Hastada Uygulanacak İlk Yardım Tekniğine Uygun Yapabilme.**Davranışlar :**

1. Hastayı sert bir zemine sırt üstü yatarma.
2. Hastanın başına yan yatar duruma getirme.
3. Ayaklarını daha yüksek seviyede tutmayı sağlama.
4. Hastanın vücudunu sıkın kemer, kravat, gömlek yakası vb. gevşetme.
5. Hastanın vücudunun herhangi bir yerinde kanama olup olmadığını bakma.
6. Kanama varsa durdurulmasıyla ilgili tedbirleri alma.
7. Hastanın vücudun herhangi bir yerinde kırık olup olmadığını bakma.
8. Kırık varsa, kırığı usulüne uygun olarak tespit etme.
9. Hastanın çevresinin kalabalık olmasına sağlaması.
10. Sağlık kuruluşuna en kısa zamanda haber verme.

AMAÇ : 85. Soluk Durması Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Soluk durmasının tanımını ve tanınmasını söyleme, yazma.

24 Eylül 1984

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi

Sayfa : 277

2. Soluk durmasının sebeplerini söyleme, yazma.
3. Soluk durması vakasında hasta uygulanacak ilk yardım basamaklarını söyleme.

AMAÇ : 86. Soluk Durması Halinde Uygulanacak Ajızdan Ağiza Sunulma Tekniğine Uygun Olarak Maket Ozerinde Yapabilme.**Davranışlar :**

1. Hastanın çevresinin kalabalık olmamasını sağlama.
2. Soluğu duran kişiye sırt üstü sert bir zemin üzerinde yatarma.
3. Başı, çene yukarı gelecek şekilde ve boyunu gerdirebilir arkaya yatarma.
4. Vücutu sıkın kemer, kravat, gömlek yakası vb. gevşetme.
5. Ağzın içini parmaklara temiz bir mendil veya bez sararak temizleme.
6. Hastanın burmunu kapama.
7. Derin bir soluk alma.
8. Ağzi hastanın üzerine yerleştirerek kuvvetlice üfleme.
9. Hastanın göğüsünün yükselp yükselmediğine bakma.
10. Göğüs sırtlığı anda ağız geri çekme.
11. Göğüs sırtlığına hastayı yan çevirerek iki kürek kemisi arasında 5-6 defa elle kuvvetlice vurma.

12. Daha sonra suni solunumu yeniden devam etme.
13. Bu işlemi dakikada 12-15 defa tekrarlama.
14. İşlemi, hasta normal soluk alıp vermeye başlayana kadar sürdürme.

15. Bu işlemler sürdürülürken en yakın sağlık kuruluşuna haber verilmesini sağlama.
16. Soluk alıp vermeye başlayan hastanın sağlık görevlileri gelene kadar yatasını sağlama.

AMAÇ : 87. Soluk Durması Halinde Uygulanacak Holger-Nielsen Yöntemi Tekniğine Uygun Olarak Yapabilme.**Davranışlar :**

1. Hastanın çevresinin kalabalık olmamasını sağlama.
2. Hastayı başı ayaklarının hizasından biraz aşağı seviyede kalarak şekilde yüzüstü yatarma.
3. Hastanın ellerini birbirinin üzerine kojarak direseklerini yan açma.

4. Hastanın başını bir yana çevirerek yanlığını ellerinin üzerine yerleştirme.
5. Hastanın baş tarafından bir yere diz çökerek yerleşme.
6. Her iki elin parmaklarını açarak başparmakları birbirine dokumur hale getirme.

7. Bu durumda eli hastanın kürek kemiklerinin alt uşalarından aşağıya yerleştirme.
8. Kolları tam gergin duruma getirerek vücudun üst bölgüsüyle aşağı doğru basıksız yaparak öne doğru eğilme.
9. Yavaşça geriye çekilirken, elleri kaydırarak hastanın direseklerini kavrama.

10. Kolları gergin tutarak, hastanın direseklerini kendine doğru (yukarı ve içeri doğru) çekme.
11. Hastanın direseklerini yavaşça yere koyma.
12. Bu işlemi pepsé dakikada 12-15 defa tekrarlama.
13. Suni solunumu yapan kişi yorulursa işfemin 2'inci kırığı tarafından yapılması sağlanır.

14. İşlemi, hasta normal soluk alıp vermeye başlayana kadar sürdürme.
15. Bu işlemler sürdürülürken en yakın Sağlık Kuruluşuna haber verilmesini sağlama.
16. Soluk alıp vermeye başlayan hastanın sağlık görevlileri gelene kadar yatasını sağlama.

AMAÇ : 88. Kalp Atışı Durması ve Kalp Masajı Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Kalp atışı durmasının tanımını ve tanınmasını söyleme, yazma.
2. Kalp atışı duran hastada uygulanacak ilk yardım basamaklarını söyleme.

3. Kalp Atışı Durması Halinde Uygulanacak Kapalı Kalp Masajı Tekniğine Uygun Olarak Yapabilme.

Davranışlar :

1. Hastayı sert bir zemine sırt üstü yatarma.
2. İki göğüs tan ortasına bir elin avuç içiñin bileğe yakın kısmını yerlestirme.
3. Diğer eli bu elin üzerine koyma.
4. Direseklerin omuz gücüyle göğüs üzerine basıka yapma.
5. Bu basıncı göğüs 3-4 cm çöküp çökmedigine bakma.
6. Bu işlemi rıza arkaya dakikada 60 defa tekrarlama.
7. İşlemi, hastanın kalbi normal atmaya başlayıcaya kadar sürdürme.
8. Bu işlemler sürdürülürken en yakın sağlık kuruluşuna haber verilmesini sağlama.
9. Kalp atımı başlayan hastanın sağlık görevlileri gelene kadar yatasını sağlama.

10. Kazaların tanımı ve toplum sağlığı açısından önemi.
11. Kazaların genel değerlendirmesi.
12. Kazaların sınıflandırılması.
13. Kazaların korunmanın temel prensipleri.
14. İlk yardımın temel prensipleri.
15. Biliç kaybı ve şok :
  - a. Tanımı ve tanınması,
  - b. Şok'ta yapılacak ilk yardım.

7. Soluk durması :

- a. Tanımı ve tanınması,
- b. Soluk durmasında yapılacak ilk yardım.

8. Kalp durması :

- a. Tanımı ve tanınması,
- b. Kalp durmasında yapılacak ilk yardım.

AMAÇ : 77. Kazaların Tanımı Bilgisi.**İşleniş :**

1. Öğretmen kazaların dikkatsizlik ve dalgınlık gibi hafif sebeplerle değil, bilgisizlik ve sorumsuzluk sonucu ortaya çıktığını açıklar.
2. Kazaların büyük oranda teknik sebeplerle değil, kişisel faktörlere bağlı olduğunu anlatır.
3. Bu görüşlerin işgânda kaza teriminin tanımlar, öğrencilere yazdırır ve tekrarlatar.

Değerlendirme :

1. Kaza nedir?
2. Kazaların asıl sebeplerinin neler olduğunu açıklayınız.
3. Kazaları dikkatsizlik ve dalgınlık gibi sebeplerle bağlamadan tehlikelerini açıklayınız.

II. SINIFIN AMAÇLARI

1. Büyüme ve Gelişme Dönemleri Bilgisi.
2. Ergenlik Dönemi Özelliklerini Kavrayabilme.
3. Ergenlik Döneminde Ergenin Kendisine Problem Yapabileceği Hulusların Aslında Dönemin Gereği Olarak Ortaya Çıktığını İnanma.
4. Delikanlık Dönemi Bilgisi.
5. Delikanlık Çağında Olumlu Tutumlar Geliştirme.
6. Ailenin Manâ Olarak Önemini Kavrayabilme.
7. Ailenin Manâ Olarak Kutsiyetine İnanma.
8. Ailede Liderliği Benimseme.
9. Ailede Dayanışmanın Temini Maksadıyla Olumlu Tutumlar Geliştirme.
10. Eviliğe Etki Eden Şartları Kavrayabilme.
11. Eviliğe İlgili Faktörlerin Önemini Takdir Edebilme.
12. Ana ve Çocuk Sağlığında Geçen Terim ve Tanımlar Bilgisi.
13. Gebeli Dönemi Bilgisi.
14. Sağlıklı Bir Gebeli Dönemi Geçirilmesinin Ana ve Çocuk Sağlığını Etki Edebileceğini Takdir Edebilme.
15. Doğum Sonu (Lohusalık) ve Emziklik Dönemi Bilgisi.
16. Sağlıklı Bir Lojusalık ve Emziklik Dönemi Geçirilmesinin Ana Sağlığı Açısmadan Önemini Takdir Edebilme.
17. Anne Sağlığı ile İlgili Olumsuz Faktörler Bilgisi.

18. Çocuk Sağlığı ile İlgili Olumlu Faktörler Bilgisi.
19. Çocuk Sağlığı ile İlgili Olumlu Faktörlerden Aşiların ve Anne Sütinin Önemini Takdir Edebilme.
20. Anne Sütünün Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri Bilgisi.
21. Çocuk Sağlığı ile İlgili Olumsuz Faktörler Bilgisi.
22. Çocuk Sağlığı ile İlgili Olumsuz Faktörlerin Önemine İnanarak Çevresindekileri Doğru Yerde Yönlendirebilme.
23. İnsan Sağlığının Korunması ile İlgili Olan Kişisel Faktörler Bilgisi.
24. İnsan Sağlığının Korunması ile İlgili Olan Kişisel Faktörlerin Önemine İnanma.
25. İnsan Sağlığını Etken Eden Çevre Faktörlerini Kavrama.
26. İnsan Sağlığı ile İlgili Olumsuz Fizik ve Biyolojik Faktörlerin Önemini Takdir Edebilme.
27. Bulaşıcı Hastalıklarla İlgili Terim ve Tanımlar Bilgisi.
28. Hastalık Ajanlarının Vücuda Giriş Yolları Bilgisi.
29. Bulaşıcı Hastalık Ajanlarından Korunma Bilgisi.
30. Evde Hasta Bakımında Hastanın Nabzını Tekniğine Uygun Biliş.
31. Bazi Bulaşıcı Hastalıkların Ülkemiz Açısından Önemini Kavrayabilme.
32. Önemli Bulaşıcı Hastalıkların Bulaşma Yolları Bilgisi.
33. Bulaşıcı Hastalıklardan Genel Korunma Prensipleri Bilgisi.
34. Bulaşıcı Hastalıklarda Evde Bakım Prensipleri Bilgisi.
35. Evde Hasta Bakımında Hastanın Beslenmesi ile İlgili Hususlar Bilgisi.
36. Evde Hasta Bakımında İlaç Kullanımında Dikkat Edilecek Hususlar Bilgisi.
37. Evde Hasta Bakımında Atıkların Zararsız Hale Getirilmesi ile İlgili Genel Kurallar Bilgisi.
38. Evde Hasta Bakımında Kullanılan Eşyanın Dezenfeksiyonu ile İlgili Genel Kurallar Bilgisi.
39. Bulaşıcı Hastalıklarda Evde Hasta Bakımında Hastanın Ateşini Tekniğine Uygun Ölçebilme.
40. Evde Hasta Bakımında Hastanın Nabzını Tekniğine Uygun Sayabilme.
41. İshali Hastanın Beslenmesinde Kullanicık Elektrolitli Sıvıyi Hazırlayabilme.
42. Bulaşıcı Hastalıklarla İlgili Yanlış İnanış ve Davranışlar Bilgisi.
43. Besin Grupları ve Besleyici Değerlerini Kavrama.
44. Öğüler Bilgisi.
45. Besinleri Satın Alırken Dikkat Edilecek Hususlar Bilgisi.
46. Besinleri İşleyerek Saklama Yöntemlerini ve Bu Yöntemlerin Yiyeceklerle Besin Değeri Açısından Etkisini Kavrayabilme.
47. Bazi Besinlerin Saklanması Dikkat Edilecek Hususlar Bilgisi.
48. Besinleri Besin Değerini Kaybetmeden Hazırlama Yöntemleri Bilgisi.
49. Besin Artıklarının Değerlendirilmesinin Önemini Kavrayabilme.
50. Beslenmede Artık Bırakmanın Gereğine İnanma.
51. İçcekkiler Bilgisi.
52. Gıda Katkı Maddeleri Bilgisi.
53. Besin Zehirlileri Bilgisi.
54. Alkol ve Alkollü İçkiler Bilgisi.
55. Alkolün Vücuttaki Dolasmasını ve Etkilerini Kavrayabilme.
56. Hafif Alkollü İçkilerin Zararlarını Kavrayabilme.
57. Hafif Alkollü İçkilerin Zararlarına İnanma.
58. Alkolizm Bilgisi.
59. Yaralar ve İlkyardım Bilgisi.
60. Kanamalar ve İlkyardım Bilgisi.
61. Kanarnalı Hastada Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.
62. Atardamar Kanaması Olan Hastada Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.
63. Atardamar Kanaması Olan Hastada Turnike (Boğucu Sargı) Uygulamasını Tekniğine Uygun Yapabilme.
64. Dirsek İçi ve Diz Arası Kanamalarında Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.
65. Avuç İçi Kanamalarında Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.

66. Burun Kanamalarında Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.
67. Yamıklar ve İlkyardım Bilgisi.
68. Yamıklarda Genel İlkyardım İşlemlerini Tekniğine Uygun Yapabilme.
69. Domalar ve İlkyardım Bilgisi.
70. Domnalarda Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.
71. Zehirlenmeler ve İlkyardım Bilgisi.
72. Besin Zehirlenmelerinde Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.
73. Gaz Zehirlenmelerinde Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.
74. Zehirlenmelerden Korunmak İçin Olumlu Tutum Geliştirme.
75. Yabancı Cisimler ve İlkyardım Bilgisi.
76. Zorlanma, Burkulma, Çökük ve Kırıklar Bilgisi.

ÜNİTE I : BÜYÜME VE GELİŞME

AMAÇ : 1. Büyüme ve Gelişme Dönemleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Büyüme ve gelişme dönemlerini sayıma.
2. Büyüme ve gelişme dönemlerinin özelliklerini kendi ifadesiyle açıklama.

AMAÇ : 2. Ergenlik Dönemi Özelliklerini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Ergenlik dönemini tanımlama.
2. Ergenlik döneminde kızlarda ortaya çıkan fiziki, anatomik, ve fizyolojik değişiklikleri kendi ifadesiyle açıklama.
3. Ergenlik döneminde erkeklerde ortaya çıkan fiziki, anatomik ve fizyolojik değişiklikleri kendi ifadesiyle açıklama.
4. Ergenlik döneminde kızlarda ve erkeklerde ortaya çıkan psikolojik değişmeleri kendi ifadesiyle açıklama.
5. Ergenlik döneminin sağlıklı geçirilebilmesi için kişiye, aileye ve eğitimcilerle düşen görevlerin neler olduğunu açıklama.
6. Ergenlik döneminin sağlıklı geçirilmesinin hayatının sonraki dönemlerindeki önemini kendi ifadesiyle açıklama.
7. Aslında dönemin gereği olarak ortaya çıkan ancak ergenlik dönemi gencin kendisine problem yapabileceği hususları kendi ifadesiyle açıklama.

AMAÇ : 3. Ergenlik Döneminde Ergenin Kendisine Problem Yapanı Hesaplaması ve Bu Dönemin Gereği Olarak Ortaya Çıktığını İnanma.

Davranışlar :

1. Ergenlik döneminde kendisinde ve arkadaşlarında ortaya çıkan fiziki, anatomik, fizyolojik ve psikolojik değişiklikleri kabullenme ve tenkit etmemeye.
2. Ergenlik döneminde kendisiyle ve çevresiyle barışık olma.
3. Ergenlik döneminin sağlıklı geçirilebilmesi için kendisine düşen görevleri yerine getirme.
4. Ergenlik döneminin sağlıklı geçirilebilmesi için faydalı uğraşlar edinme.
5. Ergenlik çağında ortaya çıkan değişiklikleri problem yapan ve kabullenmeye arkadaşlarını uyarma.

AMAÇ : 4. Delikanlılık Dönemi Bilgisi.

Davranışlar :

1. Delikanlılık döneminin tanımlama.
2. Delikanlılık döneminin önemini kendi ifadesiyle açıklama.
3. Delikanlılık döneminin safhalarını sayıma.
4. Erken delikanlılık döneminin ne olduğunu ve önemini anlatma.
5. Tam delikanlılık döneminin ne olduğunu ve önemini açıklama.

6. Geç delikanlılık döneminin ne olduğunu ve önemini açıklama.
7. Bu dönemde ortaya çıkabilecek problemleri kendi ifadesiyle açıklama.
8. Bu dönemde her iki cinsin sosyal hayatı birbirlerine olan görevlerini açıklama.

AMAÇ : 5. Delikanlılık Çağında Olumu Tutumlar Geliştirme.

Davranışlar :

1. Grup arkadaşlarına uyum sağlama.
2. Her iki cinsten kişilerle dengeli ve uyumlu arkadaşlıklar kurma.
3. İllerici yaşayışı ile ilgili tasarımlarda bulunma.
4. Olaylar karşısında soğukkanlılığı koruma ve mantığı kullanma.
5. Sosyal ilişkilerinde saygı ve tutarlı olma.
6. Olumlu uğraşlar edinme.

AMAÇ : 6. Ailenin Manzı Olarak Önemini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Ailenin ırif, adet ve hukuk kurallarına göre kurulan temel ve kutsal bir sosyal kurum olduğunu ifade etme.
2. Ailenin sosyal kurumlara olan ilişkisini kendi ifadesiyle açıklama.
3. Aile bütünlüğünün korunması açısından, aile bireylerinin görevleri, ve karşılıklı sorumluluklarının neler olduğunu açıklama.
4. Aile bütünlüğünü tehlikeye düşüren hareketleri kendi ifadesiyle açıklama.

AMAÇ : 7. Ailede Huzurun Aile Bireylerinin Ruh ve Beden Sağlığı Açısından Önemini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Dengeli bir aile sevgisi içinde daha sağlıklı büyümeyi gerçekleştirmeyi ifade etme.
2. Anne baba arasındaki asırı geçimsizliğin ve huzursuz bir aile şartının aile fertlerinin sağlığını nasıl etkileyeceğini açıklama.
3. Ailede millî gelenekleri ve manevî değerleri yaşatmanın toplum sağlığı açısından önemini açıklama.

AMAÇ : 8. Evliliğe Etki Eden Şartları Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Evlilik öncesi eşlerin birbirlerini tanımiş olmalarının önemini açıklama.
2. Evlilikte kadercilik ve romantik körlüğün ne olduğunu açıklama.
3. Evlilik öncesi devrede kişilerin kendilerini oldukları gibi göstermenin önemini kendi ifadesiyle açıklama.
4. Empatiyi ne olduğunu açıklama.
5. Evlilikte kültürde dengenin önemini açıklama.
6. Evlilikte yaşam ve fiziksel olgunluğun önemini açıklama.
7. Evlilikte ekonomik yeterlilikin ne olduğunu açıklama.
8. Evlilikte sosyal ve duygusal olgunluğun önemini açıklama.
9. Öğrenim ve askerlik durumunu evliliğe olan etkisini kendi ifadesiyle açıklama.

Konular :

1. Büyüme ve gelişme dönemleri.
2. Ergenlik dönemi ve özellikleri.
3. Delikanlılık dönemi ve özellikleri.

AMAÇ : 2. Ergenlik Dönemi Özelliklerini Kavrayabilme.

İşleniş :

1. Öğretmen ergenlik çağının tanımını öğrencilere sorar.
2. Cevaplar arasında doğru olam seçerek birkaç öğrenciyi tekrar ettirir.
3. Öğretmen öğrencilere ilgili şekiller üzerinde kadın ve erkek üreme organlarının anatomik yapısını izah eder.
4. Ergenlik çağında üreme organlarında başlayan fizyolojik olayları kitaptaki şekillerden faydalananarak anlatır.
5. Bu dönemde her iki cinsten ortaya çıkan fiziki değişiklikleri anlatır.

6. Ergenlik çağında ortaya çıkan fiziki değişikliklerin üreme organlarında başlayan fizyolojik olayların sonucu olduğunu vurgular.
7. Bu dönemde her iki cinsten görülen psikolojik özelliklerini anlatır.

8. Her iki cinsten görülen fizyolojik olaylar ve fiziki değişiklikleri tahtaya çizilen tablo da gösterir.
9. Ergenlik çağının sağlıkla geçirilebilmesi için kişiye, aileye ve eğitimcilerle düşen görevler konusunda sınıfta tartışma açılır ve görüşler toplanır.

10. Öğretmen bu görüşlerden doğru olanları belirler ve eksikleri tamamlar.
11. Öğretmen; ergenlik dönemindeki kişi, aile ve eğitimciyi uyum içinde üzerlerine düşen görevleri yaptıkları takdirde bu dönemin sağlıkla geçirileceğini vurgular.

12. Öğretmen ergenlik döneminin sağlıkla geçirilmesinin sonraki yıllar için önemini açıklar.
13. Öğretmen öğrencilere, kendilerine sorun yaptıkları hususları sorar ve bunları başlıklar halinde tahtaya yazdırır.

14. Bulanın problem olmadıklarını, dönemin gereği olarak ortaya çıktıklarını anlatır.
15. Bu ünitinin Üçüncü amacıyla da bu işleniş sonunda ulaşılması çalışılır.

Değerlendirme :

1. Ergenlik döneminin tanımını.
2. Ergenlik döneminde kızlarda ortaya çıkan fizyolojik olayları ve fiziki değişiklikleri sayınız.
3. Ergenlik döneminde erkeklerde ortaya çıkan fizyolojik olayları ve fiziki değişiklikleri sayınız.
4. Ergenlik döneminin psikolojik özelliklerini nelerdir, açıklayınız.
5. Ergenlik döneminin sağlıkla geçmesi için kişiye, aileye ve eğitimciye düşen görevleri gruplayarak sayınız.
6. Ergenlik döneminin sağlıkla geçirilmesinin ileri hattatki önemini anlatınız.
7. Ergenlik döneminde gencin kendisine problem yapabilecek hususları sayınız.

ÜNİTE II : ANA VE ÇOCUK SAĞLIĞI

AMAÇ : 12. Ana ve Çocuk Sağlığında Geçen Terim ve Tanımlar Bilgi.

Davranışlar :

1. Gebeliğin ne olduğunu kendi ifadesiyle açıklama.
2. Doğum öncesi bakımın tanımını yapma.
3. Doğum sonu (Lohusalık) döneminin tanımını yapma.
4. Emziklik döneminin tanımını yapma.
5. Anne ölümünün tanımını kendi ifadesiyle açıklama.
6. Anne'in tanımını yapma.
7. Bağışıklığın ne olduğunu kendi ifadesiyle açıklama.
8. Ana ve çocuk sağlığı ile ilgili terimler arasındaki ilişkiyi açıklayıp çocuk sağlığı ile ilgili olanları ayırmaya.
9. Ana ve çocuk sağlığında geçen eksik yazılmış tanımları tamamlama.

AMAÇ : 13. Gebelik Dönemi Bilgisi.

Davranışlar :

1. Gebeliğin muhtemel belirtilerini sayma.
2. Gebeliğin muhtemel belirtileri ortaya çıktığında mutlaka hekimle başvurulması içap ettiğini ifade etme.
3. Gebelik kesinleştiğinden sonra belli aralıklarla sağlık kuruluşlarına gidilmesi gerektiğini ifade etme.
4. Doğum öncesi bakımın önemini açıklama.
5. Sağlıklı bir gebelik için gebelik süresince bekimin taşıyesi dışında ilâzı almaması gerektiğini ifade etme.
6. Sağlıklı bir gebelik için anne adayının yeterli ve dengeye beslenmesi gerektiğini ifade etme.
7. Gebeliğin ilk 3 ayında röntgen işinlarına maruz kalmanın zararlarını kendi ifadesiyle açıklama.
8. Gebeliğin ilk 3 ayında kızamıkçık vb. virilik hastalıklarının doğacak bebekte ortaya çıkaracağı olumsuz sonuçları sayma.

9. Gebelik döneminde kullanılan sigara, alkol, uyuşturucu vb. sağlığa zararlı maddelerin doğacak bebeğe etkilerini açıklama.
10. Memenin gebelik döneminde başlamadan emziklilik döneminde yaralarını açıklama.
11. Gebelik döneminde özel elbise giymenin önemini açıklama.
12. Gebelik döneminde toprak, sabun yeme, gaz içme vb. kötü alışkanlıkların sebebini açıklama.
13. Gebelik döneminde normal faaliyetlerin dışında aşırı ve ağır hareketlerden kaçınmanın gereğini açıklama.
14. Anne adayının normal kontroller dışında sağlık kurumlarına gitmesi gereken durumları söyleme.
15. Anne ve çocuğun sağlığı için doğumun sağlık kuruluşlarında veya sağlık personeli yardımıyla yapılması gerektiğini ifade etme.

AMAÇ : 14. Sağlıklı Bir Gebelik Dönemi Geçirilmesinin Ana ve Çocuk Sağlığını Etki Edebileceğini Takdir Edebilme.

Davranışlar :

1. Gebelik döneminde ilgili olarak edindiği bilgileri kullanarak çevresinde yanlış davranışlarda bulunanları uyarma.
2. Gebelinin belli dönemlerinde gebenin bazı besinlere karşı hassasiyet göstermesini (asherme) anlayışla karşılama.
3. Sağlıklı bir gebelik döneminin geçirilmesini temin maksadıyla çevresinde gördüğü gebelere karşı üzerine düşen görevleri yerine getirme.

AMAÇ : 15. Doğum Sonu (Lohusalık) ve Emziklilik Dönemi Bilgisi.

Davranışlar :

1. Doğum sonu (Lohusalık) döneminin gereği olan kişisel temizlik kurallarına uyulmasının önemini açıklama.
2. Lohusalık ve emziklilik döneminde göğüs bakımının nasıl yapılacağını kendi ifadesiyle açıklama.
3. Lohusalık ve emziklilik döneminde göğüs bakımı yapılmadığında ortaya çıkabilecek durumları açıklama.
4. Lohusalık ve emziklilik döneminde annenin yeterli ve dengeli beslenme yanında bol suyu yiyecekler almاسının önemini açıklama.
5. Lohusalık döneminde annenin yapmaması gereken hareketleri söyleme.
6. Lohusalık döneminde ateş ve nabız yükselmesinin hastalık veya nabız yükselmesinin hastalık veya kanama belirtisi olduğunu ifade etme.
7. Lohusalık döneminde ateş ve nabız yükselmesi durumunda acil olarak hekime başvurulması gerektiğini ifade etme.
8. Lohusalıkta halk dilinde "al basması" olarak bilinen olayın mikrobiik atesli hastalık olduğunu ifade etme.
9. "Al basması" olarak bilinen durum ortaya çıktığında bu durumu yanlış inanışlar sonucu geliştirilmiş yönemelerle (kurdele bağlama, lohusa şerbeti içme vb.) ortadan kalkmayaçğını ifade etme.
10. Lohusalığın ilk günlerinde anneye su vermeyenin yanlış bir alışkanlık olduğunu ifade etme.

AMAÇ : 16. Sağlıklı Bir Lohusalık ve Emziklilik Dönemi Geçirilmesinin Ana Sağlığı Açısından Önemini Takdir Edebilme.

Davranışlar :

1. Lohusalık döneminde ilgili edindiği bilgileri kullanarak çevresinde gördüğü yanlış inanış ve davranışların düzeltilmesi için uyarılarda bulunma.
2. Lohusalık döneminde ateş ve nabız yükselmesi durumunda sağlık kuruluşlarına başvurulması için çevresindekilerde uyarılarda bulunma.
3. Lohusalık ve emziklilik döneminde yeterli ve dengeli beslenme yanında anne sütünün artırılması açısından bol sıvı alınması için uyarılarda bulunma.

AMAÇ : 17. Anne Sağlığı ile İlgili Olumsuz Faktörler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Anne sağlığı ile ilgili olumsuz faktörlerin neler olduğunu açıklama.

2. 17 yaştan önce ve 35 yaştan sonra yapılan doğumlar dan doğabilecek olumsuz sonuçları kendi ifadesine göre açıklama.
3. İki gebelik arasındaki sürenin 2 yıldan az olmasının olumsuz sonuçlarını anlatma.
4. Gebelik sayısı arttıkça anne sağlığının olumsuz yönde etkilenmesini ifade etme.
5. Kalp, damar, böbrek hastalıkları, tüberküloz vb. gibi süreçten hastalıkların anne sağlığını olumsuz yönde etkilediğini ifade etme.
6. İstenmemeyen gebelikler sonucu isteyerek yapılan düşüklerin anne sağlığına olan etkilerini açıklama.
7. Sigara, alkol, uyuşturucu vb. gibi zararlı alışkanlıkların anne sağlığına olan etkilerini açıklama.
8. Sosyo-ekonomik ve eğitim düzeyinin anne sağlığı ile olan ilişkisini kendi ifadesiyle açıklama.
9. Anne sağlığını etkileyen faktörlerle anne ölümü arasındaki ilişkiye açıklama.

AMAÇ : 18. Çocuk Sağlığı ile İlgili Olumlu Faktörler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Çocuğun doğumundan itibaren montazam aralıklarla sağlık kontroluna götürülmesinin önemini açıklama.
2. Aşiların önemini ve aşı takvimini söyleme, yazma.
3. Çocuğun büyümeye gelişmesinde yeterli ve dengeli beslenmenin önemini açıklama.
4. Anne sütünün çocuğun gelişmesindeki önemini açıklama.
5. Günlük banyonun ve sık yapılan alt temizliğinin çocuğun sağlığına olan olumsuz etkilerini açıklama.
6. Açık havanın ve güneş işinlerinin çocuk gelişimine olan etkilerini açıklama.

AMAÇ : 19. Çocuk Sağlığı ile İlgili Olumlu Faktörlerden Aşiların ve Anne Sütünün Önemini Takdir Edebilme.

Davranışlar :

1. Aşı yaptırmanın önemine inanarak aşiların zamanında ve belli aralıklarla yapılması için çevresindekileri uyarma.
2. Çocukları anne sütyle beslenmenin önemine inanarak, anneleri belli bir süre çocukların emzirmeleri konusunda uyarma.
3. Sağlık kuruluşlarıyla işbirliği yaparak aşilar ve anne sütüyle ilgili dokümanları okula getirme ve bunları etkili bir şekilde kullanma.

AMAÇ : 20. Anne Sütünün Çocuğun Gelişimine Olan Etkileri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Bebek doğar doğmaz emzirilmeye başlanması ve emzirmeye normal şartlarda bir yaşına kadar devam etmesi gerektiğini ifade etme.
2. Anne sütünün zekâ gelişmesini olumlu yönde etkilediğini ifade etme.
3. Anne sütünün bebeğin böbrekleri için daha yararlı olduğunu ifade etme.
4. Anne sütündeki demirin daha kolay emildiğini ifade etme.
5. Anne sütü emen çocukların kemiklerinin daha sağlıklı olduğunu ifade etme.
6. Anne sütü emen çocukların beslenme bozuklıklarının daha az olduğunu ifade etme.
7. Anne sütü emen çocukların daha az hastalandıklarını ifade etme.
8. Anne sütünün diğer yararlarını açıklama.

AMAÇ : 21. Çocuk Sağlığı ile İlgili Olumsuz Faktörler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Tavşan dudağı, kurt ağızı, el ve ayaktaki şekil bozuklukları, ağızken morarma gibi doğustan olan aksaklılıklarda sağlık kuruluşlarına gitmenin önemini ifade etme.
2. Göbek tetanozunun "yenidoğanın" önemli ölüm sebebi olduğunu ifade etme.

3. Bebekte görülen pamukçugun sebeplerini ve tedbirlerini açıklama
4. Her yaşta görülen çocuk ishallerinde su vermemenin çocuk ölümlerinin başlıca sebebi olduğunu ifade etme.
5. Çocuktaki solunum yolları hastalıklarının ülkemiz içinde gelen ölüm sebebi olduğunu ifade etme.
6. Yakın akraba evliliklerinin doğacak çocukların sağlığını olumsuz yönde etkileyeceğini ifade etme.
7. Kan uyeşnizliklerinin sebeplerini ve tedbirlerini açıklama.
8. Ülkemizde bebek ölümlerinin sosyo-ekonomik gelişmişliğimize oranla daha yüksek olduğunu ifade etme.
9. Doğumdan sonra bebeğe su vermemek, aç bırakmak fazla giydirmek ve kundaklamak, bal veya lokum vermek vb. gibi yanlış alışkanlıkların çocuğun sağlığını olumsuz yönde etkilediğini ifade etme.
10. Çocuk sağlığını olumsuz yönde etkileyen davranışları gördüğünde çevresindekileri uyarma.

AMAÇ : 22. Çocuk Sağlığı ile İlgili Olumsuz Faktörlerin Önemine İnanarak, Çevresindekileri Doğru Yerde Yolnondirebilme.

Davranışlar :

1. Akraba evliliklerinden doğacak çocukların ortaya çıkabilecek sorunların önemine inanarak çevresindekileri uyarma.
2. Doğuştan abnormal çocukların mutlak surette bir sağlık kuruluşuna götürülmesi için çevresindekileri uyarma.
3. Ülkemizde çocukların ölümlerinin önemli sebeplerinden biri olan ishallerde bol su verilmesinin gerekliliğini bilerek anneleri yönlendirme.
4. Kan grubu uyeşnizliğinden ortaya çıkan sarılığın önemini bilerek bu konuda çevresindekileri uyarma.

Konular :

- A. Ana Sağlığı :
  - a. Gebelik dönemi,
  - b. Doğum sonu (Lohusalık) ve emziklilik,
  - c. Ana sağlığı ile ilgili olumsuz faktörler.
- B. Çocuk Sağlığı :
  - a. Çocuk sağlığının önem,
  - b. Ülkemizde çocuk sağlığını etkileyen faktörler.

AMAÇ : 18. Çocuk Sağlığı ile İlgili Olumlu Faktörler Bilgisi.

İşleniş :

1. Öğretmen öğrencilerine, çocukların hangi amaçla montazam aralıklarla sağlık kontrolünden geçirilmesi gerektiğini sorarak tartışma açar.
2. Tartışma sonunda ortaya çıkan 3 amacı tahtaya yazar.
3. Öğretmen bu amaçlardan asılının kendisi açıklar ve hangi aşiların ne zaman yapılması gerektiğini öğrenciler sorar ve doğru aşı takvimini tahtaya yazar.
4. Yeterli ve dengeli beslenmenin tanımını öğrencilere sorarak tartışma açar. Doğru tanımlardan sonra yeterli ve dengeli beslenmenin çocukların büyümeye ve gelişmesi açısından önemini açıklar. Bu arada anne sütünün bebeğin beslenmesindeki önemini vurgular.
5. Daha önceki derste getirilmesi için ödev verilen ve simafa getirilen çocuk resimleri çıkartılarak beslenme ile ilişkisi açısından tipik olan resimler üzerinde tartışma açılır.
6. Öğretmen, bütün bu faktörlerin yanında temizlik şartlarına uymanın çocuk sağlığını etkisini, açık havanın ve güneş işinlerinin da çocukların büyümeye ve gelişmesindeki önemini ve bu faktörlerin etkilerini açıklar.

AMAÇ : 24. İnsan Sağlığının Korunması ile İlgili Olan Kişisel Faktörlerin Önemine İnanma.

Davranışlar :

1. Sağlığının bozulmaması için imkânlarını en uygun şekilde değerlendirderek yeterli ve dengeli beslenme,
2. Şahsi eşyaların başkalıyla ortaklaşa kullanılmaması,
3. Günlük temizliğinden su ve sabun kullanmayı alışkanlık haline getirme,
4. Aşınma konusunda çevresindekileri uyarma, kendisi için de gereği hallerde aşı yaptırmaktan kaçınma,

AMAÇ : 25. İnsan Sağlığını Etki Eden Çevre Faktörlerini Kavrama.

- Davranışlar :**
1. İnsan sağlığını etkileyen fiziki çevrenin ne olduğunu kendi ifadesine göre açıklama.

Değerlendirme :

1. Çocuk sağlığını olumlu yönde etkileyen faktörleri sayınız.
2. Çocuğun doğumundan itibaren montazam aralıklarla sağlık kontroluna götürülmesinin sebebini açıklayınız.
3. Aşının ne olduğunu ve önemini açıklayınız.
4. Aşı takvimini ne olduğunu açıklayınız.
5. Anne sütünün çocuğun gelişimindeki etkilerini açıklayınız.
6. Günlük banyonun ve alt temizliğinin çocuk sağlığını olumlu etkilerini açıklayınız.
7. Açık havanın ve güneş işinlerinin çocuğun gelişimine olumlu etkilerini açıklayınız.

ÜNİTE III : İNSAN SAĞLIĞINI KORUMA

AMAÇ : 23. İnsan Sağlığının Korunması ile İlgili Olan Kişisel Faktörler Bilgisi.

Davranışlar :

1. İnsan sağlığının korunmasında etkili olan faktörleri gruplama,
2. İnsan sağlığının korunmasında etkili olan kişisel sağlık kurallarını sayıma,
3. İnsan sağlığının korunmasında etkili olan çevre faktörlerini sayıma,
4. Kişisel temizliğin insan sağlığının korunmasında ve devamlılığının sağlanmasındaki önemini kendi ifadesiyle açıklama,
5. Su ve sabunun insan sağlığının korunmasında ve devamlılığının sağlanmasındaki önemini kendi ifadesiyle açıklama,
6. Kişisel eşyanın başkalıyla ortaklaşa kullanılmamasının sakincalarını açıklama,
7. Kişisel eşyanın ortaklaşa kullanılmaması halinde ortaya çıkabilecek belli başlı hastalıkları sayıma,
8. Kişisel eşyanın ortaklaşa kullanılmaması halinde hangi eşyalarla hangi hastalıkların bulaşabileceğini sayıma,
9. Diş bakımı ile insan sağlığı arasındaki ilişkiye açıklama,
10. Yeterli ve dengeli beslenmenin insan sağlığının korunmasında ve devamlılığının sağlanmasındaki önemini açıklama,
11. Yeterli ve dengeli beslenmemeye halinde çocukların ve yetişkinlerde ortaya çıkan beslenme bozukluğu hastalıklarını sayıma,
12. İnsan sağlığını koruma ve devamlılığını sağlamada ruh sağlığının önemli bir faktör olduğunu ifade etme,
13. İnsan sağlığını tehlkiye düşüren bulaşıcı hastalıklardan korunmadıklaşın yerini ve önemini kendi ifadesine göre açıklama,

AMAÇ : 24. İnsan Sağlığının Korunması ile İlgili Olan Kişisel Faktörlerin Önemine İnanma.

Davranışlar :

1. Sağlığının bozulmaması için imkânlarını en uygun şekilde değerlendirderek yeterli ve dengeli beslenme,
2. Şahsi eşyaların başkalıyla ortaklaşa kullanılmaması,
3. Günlük temizliğinden su ve sabun kullanmayı alışkanlık haline getirme,
4. Aşınma konusunda çevresindekileri uyarma, kendisi için de gereği hallerde aşı yaptırmaktan kaçınma,

2. İnsan sağlığını etki eden biyolojik çevre faktörlerini sayıma.
3. İnsan sağlığını olumlu ve olumsuz yönde etki eden biyolojik çevre faktörlerini birer örnek vererek kendi ifadesiyle açıklama.
4. Bakteri, virus, riketsiya ve mantarların bulaşıcı hastalık etkenleri olduğunu ifade etme.

AMAÇ : 26. İnsan Sağlığı ile İlgili Olumsuz Fizik ve Biyolojik Faktörlerin Önemini Takdir Edebilme.

Davranışlar :

1. Topluca yaşılanan yerlerde gürültü etmemeye ve aksi davranışta bulunanları uyarma.
2. Çöpe atılması gereken şeyleri çevresine atmama, çöp kutusu kullanma.
3. Yerlere tükürmeye, sümükremeye ve aksi davranışta bulunanları uyarma.
4. Tabiatı ve yesil sahaları koruma, aksi davranışta bulunanları uyarma.

AMAÇ : 25. Bulaşıcı Hastalıklarla İlgili Terim ve Tanımlar Bilgisi.

1. Bulaşıcı hastalığın tanımında geçen ajan, kaynak bulaşma yolları ve sağlam kişi terimlerinin tanımını yapma.
2. Bulaşıcı hastalık tanımında geçen terimleri kullanarak bulaşıcı hastalığın tanımını kendi ifadesiyle yapma.
3. Bulaşıcı hastalık tanımında geçen terimleri kullanarak enfeksiyon zincirini şema çizerek gösterme.
4. Bildiği bir bulaşıcı hastalığı bos enfeksiyon zinciri şeması üzerinde işleyerek doldurma.

AMAÇ : 26. Hastalık Ajanlarının Vücuda Giriş Yolları Bilgisi.

Davranışlar :

1. Hastalık ajanlarının bulaşma yollarını sayıma.
2. Hava, su ve besinler, temas, vektörler, toprak ve eşya yoluyla geçen hastalıklara örnekler vererek açıklama.
3. Verilen bazı bulaşıcı hastalıkların hangi yolla geçtiğini ayıracak listelemeye.

AMAÇ : 27. Bulaşıcı Hastalık Ajanlarından Korunma Bilgisi.

Davranışlar :

1. Bulaşma zincirinin (enfeksiyon zincirinin) herhangi bir yerinden kurulması halinde bulaşıcı hastalıklardan korunulacağının ifade etme.
2. Bulaşıcı hastalıklardan korunmada hastalık kaynağını ortadan kaldırılmasının önemini kendi ifadesiyle açıklama.
3. Bulaşıcı hastalıklardan korunmada bulaşma yollarına ait tedbirler alınmasının önemini kendi ifadesiyle açıklama.
4. Bulaşıcı hastalıklardan korunmada sağlam kişinin temizlik, aşınma, beslenme, ilaçlar ve yanlış alışkanlıklar kurarma yoluya güçlendirilmesinin önemini kendi ifadesiyle açıklama.
5. Aşının sağlıklı bir insanı bazı bulaşıcı hastalıklardan nasıl koruduğunu açıklama.
6. Aşının bulaşıcı hastalıklara karşı koruyucu olabileceğini kendi ifadesiyle açıklama.

Konular :

1. İnsan sağlığını etki eden faktörler :
  - A) **Kişisel Sağlık :**
    1. Beslenme,
    2. Kişisel temizlik,
    3. Diş bakımı,
    4. Ruh sağlığı,
    5. Aşilar.

B) Çevre Faktörleri:

1. **Biyolojik çevre :**
  - Mikroorganizmalar,
  - Vektörler,
  - Bitkiler,
  - Hayvanlar.

2. Fizik çevre:

2. **Bulaşıcı Hastalıklardan Korunma :**
  - A) Bulaşıcı hastalık ajanları,
  - B) Ajanların vücuta giriş yolları,
  - C) İnsan vücutu bu ajanlara karşı nasıl korunur?
  - D) Bulaşıcı hastalık oluşumu ve bulaşma zinciri,
  - E) Bulaşıcı hastalıklara yönelik tedbirler :
    1. Bulaşma kaynağına yönelik tedbirler,
    2. Bulaşma yollarına yönelik tedbirler.

AMAÇ : 27. Bulaşıcı Hastalıklarla İlgili Terim ve Tanımlar Bilgisi.

İşleniy:

1. Öğretmen değişik öğrencilere kaynak, ajan, bulaşma yolları ve sağlam kişi terimlerinden neler anladıklarını sorar.
2. Doğru olan tanımları pekiştirir ve tahtaya yazar.
3. Bu terimlerden faydalanan bulaşıcı hastalık tanımı değişik öğrencilere kendi ifadeleri ile yapmalarını söyle.
4. Doğru olan tanımı pekiştirir ve tahtaya yazar.
5. Öğretmen, tahtaya enfeksiyon zincirini çizerek terimleri yerleştire ve enfeksiyon zincirinin ne olduğunu bir kere daha hatırlatır.
6. Öğretmen öğrencilere, bulaşma yolları farklı olan hastalıkların adlarını vererek defterlerindeki enfeksiyon zincirine yerleştirmelerini ister.
7. Üç değişik öğrenciye, bulaşma yolları farklı olan üç hastalık adı vererek tahtadaki enfeksiyon zincirlerini üzerinde yerleştirmelerini ister.

Değerlendirme :

1. Kaynak, ajan, bulaşma yolları, sağlam kişi terimlerini tanımını yapınız.
2. Bulaşıcı hastalık tanımını yapınız.
3. Enfeksiyon zinciri nedir? Çizerek gösteriniz.
4. Enfeksiyon zincirini çizerek hava, su ve besinler yoluyla bulaşan üç hastalığı yerleştiriniz.
5. Enfeksiyon zincirini çizerek temas, vektörler, toprak ve eşya yoluyla bulaşan üç hastalığı yerleştiriniz.

ÜNİTE IV : ÜLKEMİZDE GÖRÜLEN ÖNEMLİ BULAŞICI HASTALIKLARLA İLGİLİ TEMEL PRENSİPLER

AMAÇ : 28. Önemli Bulaşıcı Hastalıklarla İlgili Terim ve Tanımlar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Hastalık etkeni terimini kendi ifadesine göre tanımlama.
2. Bulaşma yolları kavramını kendi ifadesine göre açıklama.
3. Kuluçka döneminin tanımını kendi ifadesine göre söyleme, yazma.
4. Değişik hastalıkların kuluçka dönemlerinin farklı olduğunu ifade etme.
5. Hastalık belirtisi kavramının ne olduğunu açıklama.
6. Bulaştırma süresinin ne olduğunu açıklama.
7. Değişik hastalıklarda bulaştırma süresinin farklı olduğunu ifade etme.

24 Eylül 1984

8. Tedavi ve bakım kavramlarını kendi ifadesiyle açıklama.
9. Yan etkiye kendi ifadesiyle tanımlama.

AMAÇ : 29. Bazi Bulaşıcı Hastalıkların Ülkemiz Açısından Önemini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Kızamık, kızamıkçık, streptokok enfeksiyonu, su çiçeği, kabakulak, çocuk felesi, boğmaca, difteri, zatürre, ishal, tifo, kolera ve dizanteri, hepatit, kuduz hastalıklarının ülkemiz için önemli bulaşıcı hastalıklar olduğunu ifade etme.
2. Ülkemizde görülen önemli bulaşıcı hastalıkların ülke açısından önemini ifade etme.
3. Ülkemiz için önemli olan bulaşıcı hastalıkların hangi tür uygulamalarla önesiz hale gelebileceğini tartışarak yorumlama.

AMAÇ : 30. Önemli Bulaşıcı Hastalıkların Bulaşma Yolları Bilgisi.

Davranışlar :

1. Hava ile bulaşan ve ülkemiz için önemli olan bulaşıcı hastalıkları sayıma.
2. Su ile bulaşan ve ülkemiz için önemli olan bulaşıcı hastalıkları sayıma.
3. Eşya ve diğer temas yoluyla bulaşan ve ülkemiz için önemli olan bulaşıcı hastalıkları sayıma.

AMAÇ : 31. Önemli Bulaşıcı Hastalıkların Bulaşma Yollarını Bulaşma Zincirine Uygulayabilme.

Davranışlar :

1. Hava yoluyla bulaşan ve ülkemiz için önemli olan bulaşıcı hastalıkları bulaşma zincirine yerleştirme.
2. Su yoluyla bulaşan ve ülkemiz için önemli olan bulaşıcı hastalıkları bulaşma zincirine yerleştirme.
3. Eşya ve diğer temas yoluyla bulaşan ve ülkemiz için önemli olan bulaşıcı hastalıkları bulaşma zincirine yerleştirme.

AMAÇ : 32. Bulaşıcı Hastalıklardan Genel Korunma Prensipleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Bulaşıcı hastalıklardan genel korunma prensiplerini sayıma.
2. Yeterli ve dengeli beslenmenin bulaşıcı hastalıklardan korunmadaki önemini açıklama.
3. Bulaşıcı hastalıklardan korunmada ferdi hijyenin yeri ve önemini açıklama.
4. Bulaşıcı hastalıklardan korunmada çevre hijyeninin yeri ve önemini açıklama.
5. Bazi bulaşıcı hastalıklardan korunmada aşıların önemini açıklama.
6. Sağlam kişilere hasta kişilerden uzak kalmasının bulaşıcı hastalıklardan korunmadaki önemini kendi ifadesiyle açıklama.
7. Bulaşıcı hastalıklardan korunmada genel korunma prensiplerinin hepsinin aynı derecede önemini olduğunu ifade etme.

AMAÇ : 33. Bulaşıcı Hastalıklarda Evde Bakım Prensipleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Bulaşıcı hastalıklarda evde bakım prensiplerini sayıma.
2. Evde bakımda istirahatın önemini açıklama.
3. Evde hastanın istirahat edeceğini ortamın özelliklerini sayıma.
4. Hastanın vücut sıcaklığının belli aralıklarla ölçülmesinin önemini açıklama.
5. Evde hasta bakımında hasta nabzının sayılmasının önemini açıklama.

AMAÇ : 34. Evde Hasta Bakımında Hastanın Beslenmesi ile İlgili Hususlar Bilgisi.

Davranışlar :

6. Beslenmenin bulaşıcı hastalıklardaki önemini kendi ifadesiyle açıklama.
7. Evde hasta bakımında hasta atıklarının zararsız hale getirilmesinin önemini açıklama.
8. Hastanın kullandığı eşyaların dezenfekteşonun önemini açıklama.

AMAÇ : 35. Evde Hasta Bakımında İlaç Kullanımında Dikkat Edilecek Hususlar Bilgisi.

Davranışlar :

1. İshali hastanın beslenmesinde uyulması gereken kuralları kendi ifadesiyle açıklama.
2. İshali hastanın beslenmesinde elektrolit sıvısının fonksiyonunu kendi ifadesiyle açıklama.
3. Bulaşıcı sırlık hastalığında hastanın uyması gereken kuralları kendi ifadesiyle açıklama.
4. 1 - 6 davranışlarda belirtilen hususlara ortaya uymadığında ortaya çıkabilecek durumları kendi ifadesiyle açıklama.

AMAÇ : 36. Evde Hasta Bakımında Atıkların Zararsız Hale Getirilmesi ile İlgili Genel Kurallar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Evde hasta bakımında ağız, burun, boğaz salgılarının zararsız hale getirilme usullerini kendi ifadesiyle açıklama.
2. Evde hasta bakımında kusmak, idrar, dişkinin zararsız hale getirilme usullerini kendi ifadesiyle açıklama.

AMAÇ : 37. Evde Hasta Bakımında Kullanılan Eşyanın Dezenfeksiyonu ile İlgili Genel Kurallar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Hastanın çamaşırlarını dezenfekte etme usullerini kendi ifadesiyle açıklama.
2. Hastanın yatak takımlarını dezenfekte etme usullerini kendi ifadesiyle açıklama.
3. Hastanın kullandığı kapları dezenfekte etme usullerini kendi ifadesiyle açıklama.

AMAÇ : 38. Bulaşıcı Hastalıklarda Evde Hasta Bakımında Hastanın Atesini Tekniğine Uygun Ölçebilme.

Davranışlar :

1. Küçük bir kaba konulan suyun içine bir miktar sabun konarak sabunlu suyu hazırlama.
2. Başka bir kaba duru su alma ve içine bir parça pamuk koyma.
3. Bir parça pamuğu sabunlu suya atarak sıkma.
4. Sabunlu su pamukla termometreyi yukarıdan aşağıya doğru silme. Daha sonra sulu pamukla termometreyi silme.

5. Kontrol maksadıyla termometreyi okuma.
6. 35°C'ye kadar düşürecek şekilde termometreyi bilek hareketiyle silkeleme.
7. 35°C'ye düşüp düşmediğini okuyarak kontrol etme.
8. Ateş, ağızdan ölçülecek ise hastanın ağını açtırıp dercenin cıval ucunu dil altında yerleştirme, hastanın ağını kapattırma ve dişleriyle sıkmasını söyleme ve 3 dakika bekleme.
9. Ateş, koltuk altından ölçülecek ise hastanın koltuk altını ovmadan ve bastırmadan silme.
10. Termometrenin cıval ucunu tam koltuk altına gelecek şekilde yerleştirme.
11. Hastanın kolunu göğsünün üzerinde tutmasını saglama.
12. Beş dakika bekleme.
13. Her iki durumda da hastadan alınan termometreyi sabunlu su pamuklu silme.
14. Termometreyi iki ucundan tutarak rakamların kendine dönük olmasını sağlayıp okuma.
15. Hastanın ateşini bir käğıda kaydetme.
16. Termometreyi kabina koyarak kaldırma.

AMAÇ : 39. Evde Hasta Bakımında Hastanın Nabızının Tekniğine Uygun Sayabilme.

- Davranışlar :**
1. Hastanın bir kolunu göğsünün üzerinde tutmasını saglama.
  2. Nabız sayacak kişinin 2, 3 ve 4üncü parmaklarını yan yana ve içleri bir hizada olacak şekilde birleştirerek nabız sayılacak bileğin basparmak hisasına gelen iç yüzüne koyma.
  3. Parmaklarını ucunda nabız vuruşlarını hissetme.
  4. Nabız atışlarını bir dakika süreyle sayıma.
  5. Derecenin kaydedildiği yere nabız sayısını kaydetme.

AMAÇ : 40. İshali Hastanın Beslenmesinde Kullanılacak Elektrolitli Sıvıya Hazırlayabilme.

- Davranışlar :**
1. Kaynatılarak soğutulmuş sudan bir litre olarak temiz bir kaba koyma.
  2. Bir çorba kaşığı şekerle bir çay kaşığı tuzu kaynatılmış suya koyarak temiz bir kaşkaşa karıştırma.
  3. İçimi kolaylaştırmak için hazırlanan çözeltide bir litre su yerine ayran kullanma.

AMAÇ : 41. Bulaşıcı Hastalıklarla İlgili Yanlış İnanış ve Davranışlar Bilgisi.

- Davranışlar :**
1. İshali hastayı aç ve susuz bırakmanın yanlış bir inanış olduğunu ifade etme.
  2. Ülkemizde bebek ölüm sebeplerinin başında ishali çocukların susuz bırakılmasını geldiğini ifade etme.
  3. Ateşli hastalıklarda terleyerek ateş düşürmenin yanlış bir inanış olduğunu ifade etme.
  4. Sağlam kişilerin hasta kişilerin yanına götürülerek bir an önce hastalığı geçirmesinin istenmesinin yanlış bir inanış ve davranış olduğunu ifade etme.
  5. Vücutun bazı yerlerine yazı yazınca, bazı maddeler sırme, muska yapırma, kurşun dökme, nazar boncuğu takma, yatr ve türbe ziyaretlerinin, vücudun bazı yerlerini keserek kan çıkarmanın, işe çekmenin, idrar içmenin, ölükk koymanan, kızamık şekeri yedirmenin vb. uygulanaların hastalıkları iyileştireceğine inanmanın yanlış inanış ve davranış olduğunu ifade etme.

Konsulat :

Ülkemizde Görülen Bulaşıcı Hastalıkların Önemi ve Bu Hastalıklarla İlgili Temel Prensipler.

1. Bulaşıcı hastalıkların ülkemiz açısından önemi.

2. Bulaşıcı hastalıklarda bulaşma yolları.
3. Bulaşıcı hastalıklardan genel korunma prensipleri.
4. Bulaşıcı hastalıklarla ilgili yanlış inanış ve davranışlar.

AMAÇ : 38. Bulaşıcı Hastalıklarda Evde Hasta Bakımında Hastanın Ateşini Tekniğine Uygun Olçebilme.

İşleniş :

1. Öğretmen daha önceden sabunlu su, temiz su, termometre ve pamuğu hazırlar.
— Getirmelerini önceden istediği termometreleri şırmalarını söyler.
2. Öğretmen öğrencileri daha önce öğrenciklerinden vücut sıcaklığının beli aralıklarla ölçülmesinin önemini sorarak açıklattır.
3. Öğretmen vücut sıcaklığının hangi bölgelerden ölçülebileceği ve bu bölgelerin adlarını tahtaya yazar.
4. Vücut sıcaklığını ölçebilmek için gereken malzemeyi göstererek tanır, adlarını tahtaya yazar ve malzemeyi ne maksatla kullanıldığını açıklar.
5. Kullanılan malzemeyi ne maksatla kullanıldıklarını birkaç öğrenciye tekrar ettirir.
6. Öğretmen 2 termometreden birini tahtaya kaldırırdı öğrencisinin dili alıma vücut sıcaklığını ölçme teknigi basamaklarını açıklayarak koyar.
7. Öğretmen saatine bakar ve beklemeye süresinin üç dakika olduğunu söyler.
8. Diğer termometreyi aynı öğrencinin koltuk altına, vücut sıcaklığını ölçme tekniği basamaklarını açıklayarak koyar.
9. Saatine bakar ve beklemeye süresinin beş dakika olduğunu söyler.

10. Dil altındaki termometreyi süresi dolduguunda çırparıp derece okuma tekniğini açıklayarak okur.
11. Sınıfın değişik yerlerindeki birkaç öğrencinin de aynı termometreyi kendi nezaretede okumasını sağlar.
12. Zamanı dolduguunda koltuk altındaki termometreyi çırparıp teknigine uygun olarak siler, okur ve kayeder.
13. Değişik birkaç öğrencinin aynı termometreyi kendi nezaretede doğru olarak okumasını sağlar.
14. Her iki termometreden okunan sıcaklık değerlerini tahtaya yazdırarak aradaki farkın sebebiğini açıklar.
15. İki öğrenciyi tahtaya kaldırır dil altı ve koltuk altından ateş ölçme uygulamasını tekniğine uygun olarak yaptırırken ikisileri gruplar halinde aynı uygulamanın aynı zamanda yapılmasını sağlar. Sonuçların değişik öğrenciler tarafından okunmasını temin eder.
16. Sonuçları tahtaya yazdırarak normal vücut sıcaklığının kaç derece olması gerektiğini konusunda tartışma açırır.

Değerlendirme :

1. Evde hasta bakımında vücut sıcaklığının hangi bölgelerden alındığını söyleyiniz.
2. Normal vücut sıcaklığının kaç derece olduğunu söyleyiniz.
3. Aynı kişinin dil altı ve koltuk altı vücut sıcaklığı alındığında sonuç hakkında yorum yapınız.
4. Vücut sıcaklığı ölçümede kullanılan malzeme nelerdir, ne maksatla kullanılır?
5. Vücut sıcaklığı dil altından tekniğine uygun olarak nasıl alınacağını gösteriniz.
6. Vücut sıcaklığı koltuk altından tekniğine uygun olarak nasıl alınacağını gösteriniz.
7. Vücut sıcaklığı alınmış dereceyi okuyunuz.

ÜNİTE V : BESLENME

AMAÇ : 42. Besin Grupları ve Besleyici Değerlerini Kavrama.

Davranışlar :

1. Besin gruplarını sayıma.
2. Besin gruplarının besleyici değerlerini açıklama.
3. Besin gruplarının yeterli ve dengeli beslenme ile ilişkisini açıklama.
4. Besleyici değerleri aynı olan farklı besinlerin birbirlerinin yerini tutabileceğini örneklerle açıklama.

AMAÇ : 43. Öğünler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Öğünleri sayıma.
2. Öğünler en az yarı saat ayrılmış gerektiğini ifade etme.
3. Öğünlerde alınması gereken besin öğelerini ve bunların miktarlarını açıklama.
4. Yeterli ve dengeli beslenmek için günlük beslenme rehberini açıklama.
5. Verilen gün örneklerinden hangisinin daha sağlıklı olduğunu seçme.
6. Her öğünde yeterli miktarda su içilmesinin önemini açıklama.
7. Öğünlerden sabah kahvaltısının önemini açıklama.
8. Öğünler dışında rastgele yiyeip içmenin mahzurlarını kendi ifadesiyle açıklama.

AMAÇ : 44. Besinleri Satın Alırken Dikkat Edilecek Hususlar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Et satın alırken dikkat edilecek hususları sayıma.
2. Süt, süt ürünleri ve yumurta satın alırken dikkat edilecek hususları sayıma.
3. Yaş sebze ve meyve satın alırken dikkat edilecek hususları sayıma.
4. Kuru baklagıl ve tahlı grubu yiyecek satın alırken dikkat edilecek hususları sayıma.
5. Konserve ve ambalajlı besinleri satın alırken dikkat edilecek hususları sayıma.
6. Diğer besinleri satın alırken dikkat edilecek hususları açıklama.

AMAÇ : 45. Besinleri İşleyerek Saklama Usullerini ve Bu Usullerin Yiyeceklerle Besin Değeri Açısından Etkisini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Belli başlı besin saklama usullerini sayıma.
2. Kurutularak hazırlanmış yiyeceklerin besin değeri açısından özelliklerini kendi ifadesiyle açıklama.
3. Pastörize ve konserve edilerek saklanan besinlerin besin değeri açısından özelliklerini açıklama.
4. Soğutularak veya dondurularak saklanan besinlerin besin değeri açısından özelliklerini açıklama.
5. Şeker ve tuzla saklanan besinlerin besin değeri açısından özelliklerini açıklama.
6. Bazi kimyasal maddelerle saklanan besinlerin besin değeri açısından özelliklerini açıklama.
7. Adları verilen besinlerin en uygun şekilde hangi usulere saklanabileceğini belirtme.

AMAÇ : 46. Bazi Besinlerin Saklanması Dikkat Edilecek Hususlar Bilgisi.

Davranışlar :

1. Taze sebze ve meyvelerin işlenmeden saklanması uyluması gerken hususları sayıma.
2. Etin işlenmeden saklanması dikkat edilecek hususları sayıma.

AMAÇ : 51. Gıda Katkı Maddeleri Bilgisi.

Davranışlar :

3. Süt ve süt ürünlerinin bozulmadan saklanması uylaması gereken hususları sıralama.
4. Kuru yiyeceklerin bozulmadan saklanması uylaması gereken hususları sıralama.

AMAÇ : 47. Besinleri Besin Değerini Kaybetmeden Hazırlama Usulleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Etleri besin değerini kaybetmeden pişirmek için dikkat edilecek hususları açıklama.
2. Yaş sebzeleri besin değerini kaybetmeden pişirmek için dikkat edilecek hususları sayıma.
3. Yaş sebzelerin çiğ olarak besin değerlerini kaybetmeden yenebilmesini sağlamak için dikkat edilmesi gereken hususları açıklama.
4. Meyvelerin besin değerlerini kaybetmeden yenebilmesi için dikkat edilecek hususları kendi ifadesiyle açıklama.
5. Kuru baklagıl ve tahlı grubu yiyeceklerin besin değerlerini kaybetmeden pişirilmesi için dikkat edilecek hususları sayıma.
6. Süt, süt ürünleri ve yumurtaının besin değerini kaybetmeden pişirilebilmesi için dikkat edilecek hususları kendi ifadesiyle açıklama.

AMAÇ : 48. Besin Artıklarının Değerlendirilmesinin Önemini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Besin artıklarının değerlendirilmesinin aile ve ülke ekonomisi açısından önemini kendi ifadesiyle açıklama.
2. Besin artıklarının değerlendirilmesinin beslenmedeki önemini açıklama.

AMAÇ : 49. Beslenmede Artık Birakmamanın Gereğine İnanma.

Davranışlar :

1. Ekmek satın alınmasında ve tüketiminde ihtiyaç kadar satın almayı ve yenilecek mikarda sofraya koymak istenilenlerin alışkanlık haline getirme ve bu konuda çevresindekileri uyarma.
2. Tabağını yiyebileceği kadar yemek alma ve tabaktaki artık bırakmamayı alışkanlık haline getirme ve bu konuda çevresindekileri uyarma.

AMAÇ : 50. İçecekler Bilgisi.

Davranışlar :

1. En iyi ve ucuz içecekin temiz su olduğunu ifade etme.
2. Temizliğinden şüphe edilen suların kaynatılıp soğutulması gerekliliğini ifade etme.
3. Sağlıklı beslenmede ve bazı hastalıklarda su ve sulu gıdaların yeteri kadar alınmasının önemini örneklerle açıklama.
4. Süt ve yoğurdun sağlıklı beslenmedeki yeri kendi ifadesi ile açıklama.
5. Hazır meyve suları ile toz haline getirilmiş meyve özleri yerine taze sıkılmış meyve suları içilmesinin önemini açıklama.
6. Gazoz ve kolalı içeceklerin beslenmedeki yeri kendi ifadesiyle açıklama.
7. Çay ve kahvenin fazla miktarda içilmesinin sağlığa zararlı etkileri olabileceğini ifade etme.
8. İhlamur, adasayı, vb. içeceklerin sağlığa faydalılarının olabileceğini ifade etme.

AMAÇ : 51. Gıda Katkı Maddeleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Gıda katkı maddelerinin tanımını yapma.
2. Gıda katkı maddelerini sayıma.

3. Gıda katkı maddelerinin kullanımı maksatlarını sayıma.
4. Gıda katkı maddelerinin uzun süre ve yüksek dozda kullanıldığına ne gibi sonuçlar ortaya çıkabileceğini öneklerle açıklama.
5. Gıda katkı maddelerinin ilavesiyle hazırlanan yiyeceklerde S.S.Y.B. damgası olması gerektiğini söyleme.

AMAÇ : 52. Besin Zehirleri Bilgisi.

Davranışlar :

1. Besin zehirlerinin tanımını yapma.
2. Besin zehirlerini örneklerle gruplama.
3. Minicamlı (mikroorganizma) toksinlerinin ne olduğunu açıklama.
4. Minicamlı (mikroorganizma) toksinlerinin insan sağlığı üzerindeki zararlı etkilerini açıklama.
5. Kimyasal besin zehirlerinin neler olduğunu sayıma.
6. Besinlerde hangi kimyasal zehirlerin bulunabileceğini açıklama.
7. Küük bileyikleri ihtiyac eden besinlerin fazla alınması halinde insan sağlığı üzerine olumsuz etki yapabileceğini açıklama.

Konular :

- A. Yiyecek grupları.
- B. Sağlıklı beslenme :
  - 1. Öğüler,
  - 2. Yemek aralarında yiyecek tüketimi,
  - 3. Tüketilmesi önerilen besin öğeleri ve günlük rehberi.
- C. Gıda katkı maddeleri.
- D. Besin satın alırken nelere dikkat etmemiyiz?
- E. Besinlerin saklanması.
- F. Besinlerin işlenmesi.
- G. Besinlerin hazırlanması.
- H. Besin artıklarının değerlendirilmesi.
- I. İçeceklerimiz.
- J. Besin zehirleri.

AMAÇ : 42. Besin Grupları ve Besleyici Değerlerini Kavrama.

İşleniş :

1. Öğretmen bir ders önce öğrencilere kendi mutfaklarında bulunan yiyeceklerin hangi gruplara girdiğini test etmelerini ister.
2. Öğretmen öğrencilere çeşitli besinlerin isimlerini yazdırır. Bunların hangi gruplara girdiğini sorar.
3. Öğretmen, besin gruplarının neler olduğunu tahtaya yazar ve açıklar.
4. Öğretmen, besin gruplarının besleyici değerleri hakkında öğrencilere sorular sorar.
5. Besleyici değerleri aynı olan farklı besinlere örnekler verilmesini ister.
6. Besin gruplarının yeterli ve dengeli beslenme ile ilişkisi hakkında açıklama yayar.

Değerlendirme :

1. Besinler kaç gruba ayrılır?
2. Yumurta,
İspanak,
Ekmek,
Portakal,
Yag,
Süt,
Balık gibi besinlerin hangi besin gruplarına girdiğini söyleyiniz.
3. Bir önceki自分で yenilen besinlerin kalori değerlerini hesap ediniz. Bu yastaki bir öğrencinin alması gereken kalori miktarı ile karşılaştırınız.

ÜNİTE : VI. SAĞLIĞA ZARARLI ALIŞKANLIKLER

AMAÇ : 53. Alkol ve Alkollü İçkiler Bilgisi.

Davranışlar :

1. Alkolinin tanımını yapma.
2. Alkollü içkilerin tammini yapma.
3. Alkollü içkilerin özelliklerini açıklama.
4. Biranın da alkollü içecekler grubuna girdiğini ifade etme.

AMAÇ : 54. Alkolinin Vücuttaki Dolaşımını ve Etkenlerini Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Alkolinin vücuta girdiği andan itibaren takip ettiği yolu açıklama.
2. Alkolinin vücuta girdiği andan itibaren organlar üzerinde yaptığı olumsuz etkilerini anlatma.
3. Alkolinin ilerleyici fiziksel ve ruhsal tıbbatını açıklama.
4. Alkolinin beslenme üzerindeki olumsuz etkilerini açıklama.
5. Alkolinin anne karnındaki çocuğun gelişimi üzerindeki olumsuz etkilerini açıklama.

AMAÇ : 55. Hafif Alkollü İçkilerin Zararlarını Kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Bira ve bira gibi hafif alkollü içkilerin insan sağlığına olumlu etkileri olmadığını ifade etme.
2. Biranın organlar üzerinde yaptığı olumsuz etkileri açıklama.
3. Biranın vücutta vitamin eksikliğine sebep olduğuunu açıklama.
4. Bira ve bira gibi hafif alkollü içkilerin alışkanlık yaratarak alkolizme kaymayı kolaylaştırdığını açıklama.

AMAÇ : 56. Hafif Alkollü İçkilerin Zararlarına İnanma.

Davranışlar :

1. Biranın da bir alkollü içecek olduğunu ve alışkanlık yaratabileceği kabullenme ve kabullenmeyen arkadaşlarını uyarma.
2. Alkollü içki reklamlarının etkisinde kalınmaması için alkolinin zararlarıyla ilgili bilgilerini çevresindekilere anlatma.
3. Biranın alkolizme kayıta önemli bir etken olduğunu kabullenme ve çevresindekileri iktina etme.
4. Alkolinin zararlarıyla ilgili dokümanları okula getirerek duvar gazetesi v.b. yayın organlarında etkili şekilde kullanma.

AMAÇ : 57. Alkolizm Bilgisi.

Davranışlar :

1. Alkolinin etkilerini bedeni ve ruhi bağımlılık yönünden açıklama.
2. Alkolizmin tanımını yapma.
3. Alkole bağımlılığın nasıl geliştiğini açıklama.
4. İnsanları alkolizme iten sebepleri açıklama.
5. Alkolinin davranış ve kişilik üzerine yaptığı olumsuz etkileri açıklama.
6. Alkolinin suç işleme eğilimini artırduğunu ifade etme.
7. Alkolinin kaza oranını nasıl artırduğunu açıklama.
8. Alkolizmin akıl hastalıklarına da sebep olabileceğini ifade etme.
9. Alkolizmin aile hayatı üzerindeki olumsuz etkilerini anlatma.
10. Alkolizmin toplum hayatı üzerindeki olumsuz etkilerini açıklama.
11. Alkolizmle savaş yöntemlerini açıklama.

24 Eylül 1984

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi

Sayfa : 287

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi

AMAÇ : 57. Alkolizm Bilgisi.

İşleniş :

1. Öğretmen bir ders önce öğrencilere alkol ve alkollü içiliği araştırma yapmalarını ve gazete, dergi, broşür vb. kaynaklarından konu ile ilgili örnekler getirmelerini ister.
2. Bu örnek yarınlar sınıfta okunarak alkolizmle ilgili tartışma açılır.

3. Öğretmen genel tartışmadan sonra alkolizmin tanımını yapar.
4. Öğretmen öğrencilere alkol bağımlılığının bedeni ve ruhi yönünden nasıl geliştiğini açıklamalarını ister.
5. Doğru olanları pekiştirir.
6. Alkolün kişi, aile ve toplum yapısı üzerinde olumsuz etkilerini, getirilen dokümanlardan da örnekler vererek açıklar.
7. Öğretmen alkolizmle savaş yöntemleri hakkında öğrencilerin fikirlerini alır.
8. Doğru olanları pekiştirerek alkolizmle savaş usullerini bir kere de kendisi açıklar.

Değerlendirme :

1. Alkolinin etkilerini bedeni ve ruhi bağımlılık yönünden açıklayınız.
2. Alkolizmin tanımını yapınız.
3. Alkole bağımlılığın nasıl geliştiğini açıklayınız.
4. İnsanları alkolizme iten sebepleri sıralayınız.
5. Alkolinin davranış ve kişilik üzerine yaptığı etkileri sayınız.
6. Alkolizmin aile hayatı üzerindeki etkilerini açıklayınız.
7. Alkolizmin toplum hayatı üzerindeki etkilerini anlatınız.
8. Alkolizmle savaş usulleri nelerdir, açıklayınız.

ÜNİTE : VII. KAZALAR VE İLK YARDIM

AMAÇ : 58. Yaralar ve İlk yardım Bilgisi.

Davranışlar :

1. Yaranın tanımını yapma.
2. Basit yara bakımının nasıl yapıldığını anlatma.
3. Başından yaralanmış kişiye uygulanacak ilk yardım basamaklarını açıklama.
4. Göğüsünden yaralanmış kişiye uygulanacak ilk yardım basamaklarını anlatma.
5. Kardan yaralanmış kişiye uygulanacak ilk yardım basamaklarını açıklama.
6. Tetnoz aşısının ne olduğunu açıklama.
7. Tetnoz aşısının ne zaman yapıldığını açıklama.

AMAÇ : 59. Kanamalar ve İlk yardım Bilgisi.

Davranışlar :

1. Kanamanın tanımını yapma.
2. Kanama çeşitlerini açıklama.
3. Kanamalı hastalarda uygulanacak ilk yardım tekniklerini ve bunların basamaklarını açıklama.

AMAÇ : 60. Kanamalı Hastada Uygulanacak İlk yardım Tekniğine Uygun Yapabilme.

Davranışlar :

1. Gazlı bezle, yoksa temiz bir bezle kanayan yerin üstünü 1-2 dak. bastırarak kapama.
2. Kanayan yeri kan dışarı sızmayacak şekilde bir veya birkaç kat bezle sıkıca sarma.
3. Kanayan yer vücutundan oynak bir kısmı içe bu bögeyi kalp seviyesinden yüksek kaldırma.

4. Hastanın bilinci yerinde ise bol sıvı içecekler verme.
5. Kanamalı kişinin fazla hareket ettirilmeden en yakın sağlık kuruluşuna götürülmesini sağlamak.

AMAÇ : 61. Atardamar Kanaması Olan Hastada Uygulanacak İlk Yardımı Tekniğine uygun yapabilme.

1. Atardamar kanaması olduğu anlaşılan kişinin kanyan damarının kalbe yakın olan tarafına parmak veya yumrukla kuvvetlice bastırma.
2. Bastırma esnasında hastanın kanayan yerinin alt tarafından nabız alıp almadığını kontrol etme.
3. Bıratura işlemi devam ederken turnike (boğucu sargı) uygulaması için hazırlık yapılmasını sağlamak.

AMAÇ : 62. Atardamar kanaması olan hastada turnike (boğucu sargı) uygulamasını teknigue uygun yapabilme.

1. Kanayan atardamarın dört yaprak üzerindeki bölgeye sert bir tampon koyma.
2. Daha sonra tamponun üzerine herhangi temiz bir bez (mendil, eşarp, kravat vb. olabilir) alttaki derinin kıvrılmamasına dikkat ederek iki kere dolandırıp yarımdüğüm yapma.
3. Bu yarımdüğüm üzerinde bir sopa koysarak sopanın üzerinden bir tam düğüm atma.
4. Sopayı uluslararası tutarak, kanama duruncaya kadar kendi çevresinde döndürme.
5. Kanama durduktan sonra sopanın açıkta kalan ucunu kol veya bacağı paralel duruma getirerek sargıyla bağlama.
6. Boğucu sargıları 2-3 saatten fazla uygulamama.
7. Boğucu sargıyı ilk saat içinde 20 dakikada bir 2 saat içinde 30 dakikada bir 1-2 dak. süreyle gevsetme.
8. Bir yanban bu işlemler yapılırken diğer yanban da hastanın en yakın sağlık kuruluşuna ulaştırılması sağlanma.

AMAÇ : 63. Dirsek İçi ve Diz Arkası Kanamalarında Uygulanacak İlk yardım Tekniğine Uygun Yapabilme.

1. Kanayan yer üzerine temiz bir tampon sargı koyma.
2. Kol veya bacağı konan tampon üzerine doğru kırmırma.
3. Kıvrılmış olan kol veya bacağı sıkıca bağlama.
4. Bu işlemlerden sonra hastanın en yakın sağlık kuruluşuna gönderilmesini sağlamak.

AMAÇ : 64. Avuç İçi Kanamalarında Uygulanacak İlk yardım Tekniğine Uygun Yapabilme.

1. Kanayan yer üzerine temiz bir tampon sargı koyma.
2. Kanaması olan kişinin parmaklarını bükerek tamponu sıkıca tutmasını sağlamak.
3. Temiz bir eşarp, tülbert vb. ikiye katlanarak üçgen sargı hazırlama.
4. Üçgenin tepesi dirseğe gelecek şekilde kolu sarginin içine koyma.
5. Diğer iki ucu boyundan bağlama.
6. Bu işlemlerden sonra hastanın en yakın sağlık kuruluşuna götürülmesini sağlamak.

AMAÇ : 65. Burun Kanamalarında Uygulanacak İlk yardım Tekniğine Uygun Yapabilme.

1. Burunu kanayan kişinin başını öne eğdirmeye.

2. Sümükremesini sağlama.
3. Burun ucunu iki parmak arasına alarak 1-2 dak. kuvvetle sıkma.
4. Burnu kanayan kişiye ağızdan nefes aldırtma.
5. Kanama durmazsa kişinin en yakın sağlık kuruluşuna götürülmemesini sağlama.

AMAÇ : 66. Yanıklar ve İlkyardım Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Yanığın tanımını yapma.
2. Yanık çeşitlerini sayma.
3. En çok hangi yaşı grubunda, hangi mevsimde ve nerede hangi tip zehirlenmelerin olabileceğini açıklama.
4. Yanıkların vücut dokularındaki etkilerini sayma.
5. Yanıkların derecelerini sayma ve açıklama.
6. Yanık şokunu ne olduğunu açıklama.
7. Yanık şokuna karşı alınacak tedbirleri anlatma.
8. Yanıklarda uygulanacak İlkyardım basamaklarını ve uyulması gereken kuralları açıklama.

AMAÇ : 67. Yanıklarda Genel İlkyardım İşlemlerini Tekniğine Uygun Yapabilme.**Davranışlar :**

1. İlkyardıma başlamadan önce elleri bol ve sabunu su ile yıkama.
2. Yanık yarasına elle dokunmama.
3. Su kabarcıklarını patlatmama.
4. Yanık yeri bol soğuk su ile 10-15 dakika yıkama.
5. Yanık yerlere dış macunu, salça vb. maddeler yeri temiz vazelin sürme.
6. Yanık üzerinde su kabarcıkları yoksa, gazlı bez veya temiz bir bezle hafif sıkı sargı; su kabarcıkları varsa, gevşek sargı yapma.
7. Yanık bölge genişse veya yanık derinse yanık yerleri temiz bir bez veya gazlı bezle örterek hastanın en yakın sağlık kuruluşuna götürülmemesini sağlama.
8. Hastayı terletmeyecek kadar sıcak tutma.

AMAÇ : 68. Donmalar ve İlkyardım Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Donmanın tanımını yapma.
2. Donmaları sınıflandırma.
3. Donma belirtilerini açıklama.
4. Donmalarda yapılması gereken İlkyardım basamaklarını sayma.
5. Yersel donmaların vücudundan hangi kısımlarında olabileceğiğini sayma.
6. Burun, el, ayak v. b. gibi yersel donmalarda neler yapılacağını sayma.

AMAÇ : 69. Donmalarda Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.**Davranışlar :**

1. Donan kişiyi birdenbire sıcakla temas ettirmeden serinbir yere yatırma.
2. Hastanın elbiselerini çıkararak üstünü temiz bir örtü ile örte.
3. Solunumu durmuşsa hastaya suni solunum yapma.
4. İlk suya batırılmış bezle hastanın vücudunu yavaş yavaş ovma.
5. Hastaya ağızdan sıcak içecekler verme.
6. En yakın sağlık kuruluşuna götürülmemesini sağlama.

AMAÇ : 70. Zehirlenmeler ve İlkyardım Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Zehirlenmenin tanımını yapma.
2. Zehirlenmelerin çeşitlerini ve sebeplerini anlatma.
3. En çok hangi yaşı grubunda, hangi mevsimde ve nerede hangi tip zehirlenmelerin olabileceğini açıklama.
4. Besin zehirlenmesine sebep olabilecek yiyecekleri sayma.
5. Besin zehirlenmesi belirtilerini sayma.
6. Besin zehirlenmesinde uygulanacak İlkyardım basamaklarını sayma.
7. Gaz zehirlenmelerinin çeşitlerini ve belirtilerini sayma.
8. Gaz zehirlenmelerinde uygulanacak İlkyardım basamaklarını açıklama.
9. Tarım ilaçları ile zehirlenmelerde görülen belirtileri sayma.
10. Tarım ilaçları ile zehirlenmelerden korunma yollarını sayma.
11. Tarım ilaçları ile zehirlenmelerde uygulanacak İlkyardım basamaklarını sayma.

AMAÇ : 71. Besin Zehirlenmelerinde Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.**Davranışlar :**

1. Zehirlenen kişiye bol miktarda tuzlu su içirme.
2. Zehirlenenin üzerinden bir saat geçmemişse zehirlenen kişiyi kusturmaya çalışma.
3. Zehirlenen kişinin fazla hareket ettirilmeden en yakın sağlık kuruluşuna göndermesini sağlama.
4. Zehirlenen kişi ile birlikte, zehirlenmeye sebep olabileceği düşünülen besin maddesi ve kusmuk örneğini gönderme.

AMAÇ : 72. Gaz Zehirlenmelerinde Uygulanacak İlkyardımı Tekniğine Uygun Yapabilme.**Davranışlar :**

1. Gaz dolu cdaya girmeden önce etraftaki bütün kapı ve pencereleri açma.
2. Gaz dolu odanın kapı ve pencerelerini açma.
3. Zehirlenen kişiyi gaz dolu bölgeden uzaklaştırma.
4. Zehirlenen kişinin solunumu durmuşsa suni solunum yapma.
5. Zehirlenen kişinin en yakın sağlık kuruluşuna gönderilmesini sağlama.

AMAÇ : 73. Zehirlenmelerden Korunmak İçin Olumlu Tutum Gelişitirme.**Davranışlar :**

1. Kokusu, renge ve görünütmü değişmiş, beklemiş, bayat besin maddelerini kullanmama, bu konuda çevresindekileri uyarma.
2. Havagazı musluklarını açık bırakmama, yatalan odada mangal vb. araçları bırakmama.
3. Tarım ilaçlarını ve diğer ilaçları çocukların ulaşamayacağı kilitli yerlerde saklama.
4. Tarım ilaçları konulan kabin üzerine ilaçın ismini yazma.
5. Sebze ve meyveleri bol su ile yıkama.
6. Tarım ilaçlanması yaparken elleri ağıza götürmemme.
7. Tarım ilaçlarının rüzgarsız bir havada yapılması konusunda çevresindekileri uyarma.
8. Tarım ilaçlanması yapıldıktan sonra vücudu ve ilaçlama sırasında giyilen bütün giyecekleri sabunlu su ile iyice yıkama.

9. Evlerde böcek ilaçlanması yapıldığında besinleri ve yiyecek kaplarını açıktı bırakmama ve çocukların ilaçlı bölgeye sokmama.

AMAÇ : 74. Yabancı Cisimler ve İlkyardım Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Kulakta yabancı bir cisim tespit edildiğinde yapılacak İlkyardım basamaklarını sayma.
2. Burunda yabancı cisim tespit edildiğinde yapılacak İlkyardım basamaklarını sayma.
3. Boğazda yabancı cisim tespit edildiğinde yapılacak İlkyardım basamaklarını sayma.
4. Gözde yabancı cisim tespit edildiğinde yapılacak İlkyardım basamaklarını sayma.
5. Yabancı cisim yutulması halinde yapılacak İlkyardım basamaklarını sayma.

AMAÇ : 75. Zorlanma, Burkulma, Çökik ve Kırıklar Bilgisi.**Davranışlar :**

1. Zorlanmanın tanımını yapma.
2. Burkulmanın tanımını yapma.
3. Çökik tanımını yapma.
4. Kırık tanımını yapma.
5. Zorlanma, burkulma, çökik ve kırıkların kimlerde, nasıl meydana geldiği ve hangi mevsimlerde ve nereerde daha sık olabileceğiğini açıklama.

KONULAR :

1. Yaralar ve İlkyardım.
2. Kanamalar ve İlkyardım.
3. Yanıklar ve İlkyardım.
4. Zehirlenmeler ve İlkyardım.
5. Yabancı cisimler ve İlkyardım.
6. Zorlanma, burkulma, yaralanma, çökükler ve kırıklar.

AMAÇ : 59. Kanamalar ve İlkyardım Bilgisi.**İşleniş :**

1. Öğretmen öğrencilerin kanamanın ne olduğunu ve hangi sebeplerle meydana geleceğini sorar.
2. Öğrencilerden alındıkları cevapları tartışarak aldığı doğru cevapları pekiştirir ve kanamaların hangi sebeplerden meydana geldiğini anlatır.
3. Öğretmen kanamaların çeşitleri hakkında bir tartışma açar.
4. Öğrencilerden alındıkları cevapların doğru olanlarını pekiştirir ve kanama çeşitlerini örneklerle izah eder.
5. Öğretmen kanamalı hastalarda uygulanacak İlkyardım basamaklarını tahtaya yazar, açıklar ve bu konudaki uygulamaya geçer.

Değerlendirme :

1. Kanamayı tanımlayınız.
2. Kanama çeşitlerini sıralayarak, açıklayınız.
3. Kanamalı hastalarda uygulanacak İlkyardım tekniklerini ve bunların basamaklarını anlatınız.

D U Y U R U L A R :**YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN**

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07273 Tarih 12.9.1984
KONU : "Dilimiz Türkçe (Testli - Resimli Uygulamalı Dilbilgisi 4-5)" adlı eser.

F. Kocaoluk - M. Ş. Kocaoluk (Kocaoluk Yayınevi P. K. 61 İstanbul) tarafından yayımlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı eserlerin İlkokul 1. Sınıf öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.

Istanbul) tarafından hazırlanan aşağıda adı, fiyatı ve düzeyi yazılı eserlerin tavsiyeleri uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı

Eserin Adı	Fiyatı	Düzeyl
Modern Tam Testli Matematik 1. Sınıf	600 TL	İlkokul 1. Sınıf Öğrencilerine
Modern Tam Testli Matematik 2. Sınıf	600 TL	İlkokul 2. Sınıf Öğrencilerine

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07205 Tarih : 5.9.1984
KONU : "Bak - Öğren Trafik Taşıtları 1" adlı eser.

Engin Özatalay tarafından hazırlanan (YA - PA Yayın Pazarla San. Ltd. Şti. Çatalçevre Sok. Dr. Yücer Apt. 46/6 Cağaloğlu - IST.) tarafından yayımlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı eserin hazırlık sınıfları İlkokul 1. Sınıf öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı

Eserin Adı	Fiyatı
Bak - Öğren Trafik Taşıtları 1	175 TL

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07230 Tarih : 11.9.1984
KONU : "Uygulamalı Dilbilgisi İlkokul 4-5" adlı eser.

Fethi Bolayır (İlkiz Sokak No : 21/20 Sıhhiye - Ankara) tarafından hazırlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı eserin İlkokul 4. Sınıf öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı

Eserin Adı	Fiyatı
Uygulamalı Dilbilgisi İlkokul 4-5	300 TL

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07206 Tarih : 5.9.1984
KONU : 2 eser.

F. Kocaoluk - Mehmet Ş. Kocaoluk (Kocaoluk Yayınevi P. K. 61 İstanbul) tarafından yayımlanan aşağıda adı yazılı eserlerin İlkokul 1. Sınıf öğrencilerine tavsiyeleri uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı

Eserin Adı	Fiyatı
Kolay Okutan Hece Kitabı	100 TL
Çabuk Okutan Hece Kitabı	100 TL

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 611. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07275 Tarih : 12.9.1984
KONU : "Dilimiz Türkçe (Testli - Resimli Uygulamalı Dilbilgisi 4-5)" adlı eser.

Orhan Özbek (Bük Yayın Dağıtım 855. Sokak Kerer Han No : 12/A Kemerköy - İzmir) tarafından hazırlanan aşağıda adı ve fiyatı

yazılı eserin ilkokul 4-5 Sınıf öğrencilere kaynak kitabı olarak tavsiyesi uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı

Dilimiz Türkçe (Testli Resimli
Uygulamalı Dilbilgisi 4-5)

Fiyatı

350 TL.

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07277 Tarih : 12.9.1984
KONU : "Yazı Örnekleri"
adlı eser.

Hüseyin Kılıçkan (Fil Yayınevi - Çatalçeşme Sokak No : 27
Çağaloğlu - İstanbul) tarafından hazırlanan aşağıda adı ve fiyat
yazılı eserin ilkokul öğretmen ve öğrencilere tavsiyesi uygun gö
rülülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı**Fiyatı**

100 TL.

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07279 Tarih : 12.9.1984
KONU : "Genel Fizik Optik (Cilt : 1)"
adlı eser.

1. Çelik - M. Coş - N. Çiçek - B. Birengel - S. Saraslan (İller
Çelik Halk Cad. Güvenhan No : 21/8 Üsküdar - İstanbul) tarafından
hazırlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı eserin Lise ve dengi okul
öğrenci ve öğretmenlerine tavsiyesi uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı**Fiyatı**

500 TL.

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. 2. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07281 Tarih : 12.9.1984
KONU : "Görsel Unite Dergileri"

Görsel Yayımlar Ansiklopedik Neşriyat Ticaret ve Sanayi Ano
nim Şirketi (Ankara Caddesi No : 40 Çağaloğlu - İstanbul) tarafından
yayımlanan aşağıda adı, fiyatı ve düzeyi yazılı dergilerin tav
siyeleri uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Derginin Adı**Fiyatı**

Görsel Unite Dergisi
Sınıf : 4, Sayı : 1,2,3,4,5 100'er TL. İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerine
Görsel Unite Dergisi
Sınıf : 5, Sayı : 1,2,3,4,5 100'er TL. İlkokul 5. Sınıf Öğrencilerine

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07374 Tarih : 14.9.1984
KONU : "Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü" adlı eser.

Muttalip Gözen (Çan Lisesi Türkçe Öğretmeni Çan Çanakkala

le) tarafından hazırlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı eserin ilkokul
ve ortaokul öğrencilere tavsiyesi uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Çıraklık ve Yaygın Eğitim
Genel Müdürü
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı**Fiyatı**

Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 300.— TL.

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07355 Tarih : 14.9.1984
KONU : 20 eser.

Ismet Özoguz (Ünite Bilgisi Yayınevi - Cankurtaran, Yeni
saraçhane Sokağı No : 65 İstanbul) tarafından hazırlanan aşağıda
adı ve fiyatı yazılı eserlerin ilkokul 1.2. ve 3. sınıf öğrencilerine
tavsiyeleri uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı**Fiyatı**

Mutlu Yuva 40.— TL.

Cumhuriyet Bayramı'nda 40.— TL.

Yeni Yılın Kutlu Olsun 40.— TL.

Kiş Eğlenceleri 40.— TL.

Büyük Mağaza 40.— TL.

Okuma Bayramı 40.— TL.

Hayvanat Bahçesinde 40.— TL.

Köy Gezisinde 40.— TL.

Parkta 40.— TL.

Vapurda 40.— TL.

Kediyi Kışkanan Fare 30.— TL.

Evinde Kaçan Ördek 30.— TL.

Davalı Konusturan Çocuk 30.— TL.

Küçük Bulutun İyiliği 30.— TL.

Resim Yapan Çocuk 30.— TL.

Meraklı Küçük Köpek 30.— TL.

Evden Kaçan Balık 30.— TL.

Sakin Gülme Komşuna 30.— TL.

Kanatlı Küçük Kedi 30.— TL.

Boşa Giden Emek 30.— TL.

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07380 Tarih : 14.9.1984
KONU : 4 eser.

Türkiye Diyanet Vakfı (Meşrutiyet Caddesi Bayındır Sokak
No: 55 Kızılay-Ankara) tarafından yayımlanan aşağıda adı, yazar
ı ve fiyatı yazılı eserlerin İmam-Hatip Lisesi öğrencilerine
tavsiyeleri uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Bakanlık Müşaviri
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı**Fiyatı**

Hz. Kur'an Tayyar Altıkulaç 160.— TL.

Bir Gönül Yaptın İşe M. Yaşar Kandemir 150.— TL.

Kur'an-ı Kerimden Ayetler ve İlimi Gerçekler (I) Dr. Hâluk Nurbaki 150.— TL.

Kur'an-ı Kerimden Ayetler ve İlimi Gerçekler (II) Dr. Hâluk Nurbaki 150.— TL.

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07376 Tarih : 14.9.1984
KONU : 5 eser.

Prof. Dr. İbrahim Agâh Çubukçu (Ankara Üniversitesi İlahi
yat Fakültesi Kelâm ve İslâm Felsefesi Bölümü Başkanı Beşev
ler - Ankara) tarafından hazırlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı eser
in ortadereceli okul öğrencilerine tavsiyeleri uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Çıraklık ve Yaygın Eğitim
Genel Müdürü
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Eserin Adı**Fiyatı**

Kıssalar ve İslâm Büyükleri 75.— TL.

Kırk Hadis ve Yorumu 100.— TL.

Kıssalar ve Ahlâk 75.— TL.

Yunus Emre ve Düşüncesi 100.— TL.

İslâm'ın Temel Bilgileri 75.— TL.

YAYIMLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞINDAN

SAYI : 660. Yar. Ders Kit. \$b. Md. - 07378 Tarih : 14.9.1984
KONU : "Uzman Ünite Dergisi"

Uzman Basın Yayın Dağıtım (855 Sokak No : 12/303 Konak -
İzmir) tarafından yayımlanan aşağıda adı ve fiyatı yazılı dergi
lerin ilkokul 5. sınıf öğrencilerine tavsiyeleri uygun görülmüştür.

BAKAN ADINA

Ahmet ERDOĞAN
Çıraklık ve Yaygın Eğitim
Genel Müdürü
Yayımlar Dairesi Başkan V.

Derginin Adı**Fiyatı**

Uzman Ünite Dergisi 90'ar TL.

Sınıf : 5, Sayı : 1, 2, 3, 4, 5

90'ar TL.

ÖZEL ÖĞRETİM KURMLARI DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Aşağıda durumu açıklanan Özel Öğretim Kurumuna 24.8.1984
gün ve 5946 sayılı yazımızla kurum açma ve öğretme başlama izni
verilmiştir.

625 sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Daire Başkan V.

Kurumun Adı : Özel Güler Anaokulu
Kurumun Adresi : Gaziosmanpaşa Hemşehri Sok. No : 26 - Ankara
Kurucunun Adı : İlkadım Eğitim, Araştırma ve Yayıncılık A.Ş.
adına Dr. Gürel Tüzün

ÖZEL ÖĞRETİM KURMLARI DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna 28.8.1984
gün ve 6082 sayılı yazımızla kurum açma ve öğretme başlama izni
verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi ge
reğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Daire Başkan V.

Öğretme Başlama Izni Verilen Kurumun :
Adı : Özel Karacadağ Dil Kursları
Adresi : Eminönü Cad. Hızıllar Apt. No : 59 - Diyarbakır
Kurucusu : M. Süddîk Atakuş

ÖZEL ÖĞRETİM KURMLARI DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Aşağıda durumu açıklanan Özel Öğretim Kurumuna 27.8.1984
gün ve 5968 sayılı yazımızla kurum açma izni verilmiştir.

625 sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Daire Başkan V.

Açılması İstenen Kurumun :
Adı : Özel Liz Yüz ve Vücut Estetik Bakım Kursu
Adresi : Sakarya Cad. Ali Nazmi İshani No : 1/34 Kızılay/Ankara
Kurucusu : Mü Hüvvet Nurdoğan

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna 23.8.1984 gün ve 5927 sayılı yazı ile öğretme başlama izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Daire Başkan V.

Öğretme Başlama Izni Verilen Kurumun :

Adı : Özel Bismar Bilgisayar Eğitim Merkezi Kursu

Adresi : Fethiye Cad. Özsoy İşhanı Kat : 3 No : 4/8 - İzmit

Kurucusu : Reşat Babalık

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna 27.8.1984 gün ve 5978 sayılı yazı ile kurum açma izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Daire Başkan V.

Açılması İstenen Kurumun :

Adı : Özel Centron Bilgisayar Eğitim Merkezi Kursu

Adresi : Gaziosmanpaşa Bulvarı No : 5 Kat : 4 - İzmir

Kurucusu : Centron Bilgi İşlem Sanayii ve Ticaret A.Ş.

Temsilcisi : Dinç Bilgin

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Aşağıda durumu açıklanan Özel Öğretim Kurumuna 24.8.1984 gün ve 5945 sayılı yazımızla kurum açma izni verilmiştir.

625 sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Daire Başkan V.

Kurum Adı : Özel İşık Anaokulu

Kurum Adresi : Barbaros Mah. 1076 Sokak No : 30 - Mersin

Kurucunun Adı : Celal Yedigöz

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Aşağıda durumu belirtilen Özel Öğretim Kurumuna 4.9.1984 tarih ve 6176 sayılı yazımızla öğretme başlama izni verilmiştir.

625 sayılı Kanunun 18. maddesi gereğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Daire Başkan V.

Kurum Adı : Özel Sarıçam Anaokulu

Kurum Adresi : Polat Cad. No : 36/A - İzmir

Kurumun Kurucusu : İnci Sarıçam

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumuna 11.9.1984 tarih ve 6346 sayılı yazı ile kurum açma izni verilmiştir.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Daire Başkan V.

Kurum Adı : Özel Ergani Dershaneleri

Adresi : Ergani İlçesi Aziziye Mah. Lise Cad. 42/A - Diyarbakır

Kurucusu : Adnan Erdil

ÖZEL ÖĞRETİM KURUMLARI DAİRE BAŞKANLIĞINDAN

Durumu aşağıda açıklanan Özel Öğretim Kurumunun 4.9.1984 tarih ve 6195 sayılı yazı ile "Özel Bilgi Test Merkezi Dershaneleri" olarak isim tescili uygun görülmüştür.

625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun 18. maddesi gereğince duyurulur.

BAKAN ADINA

Necdet ÖZKAYA
Daire Başkan V.

Eski Adı : Özel İşık Dershaneleri - Ankara

Yeni Adı : Özel Bilgi Test Merkezi Dershaneleri - Ankara

Adresi : Kızılay Mithatpaşa Cad. No : 34 - Ankara

Kurucusu : Yaşar Ünal

ARDEŞEN İLÇE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞUNDAN

Aşağıda ad ve soyadları yazılı öğretmenlerin 1970 - 1982 yılları arasında İlçeümüz Köylerinde görev yaptıkları sıradı maaşlarından kesilen % 5 Meyak tutarlarının listeleri hazırlanmıştır. Bu güne kadar hiç bir müraacaat bulunmayan ilgili öğretmenlerin ve görevden ayrılmış olanların en kısa zamanda Kaymakamlık Makamına bir dilekçe ile (görevden ayrılanların da Bakanlık olurunun bir örneği ile) Meyak kesenek cetvellerini istemeleri gereği duyulur.

Murat Laçın	Ishak Tekin
Gülten Kahveci	Orhan Can
Ismail Gelez	Sami Şinal
Cumali Şengül	Ali Osman Musluk Emrehan
Recep Öziskender	Fatma Narin
Rukiye Enderoğlu	Fikret Bayraktutan
Ertan Yıldırıcı	Mustafa Baripoğlu
Ali Kalyoncu	Müezzик Arslan
Mehmet Ovacı	Dursahan Arslan
Mustafa Beyazal	Şendoğan Tekesin
Yunus Barbaroşoğlu	Ahmet Yanılmaz
Birsen Kâhya	Cihan Civelek
Mücahit Koçoğlu	Necmettin Ayartepe
Fahri Mavi	Mustafa Öztürk
Mustafa Turan	Abdullah Dönmez
Ahmet Hacısuleymanoğlu	I. Hakkı Karaoglu
Hediye Şentürk	Refik Yılmaz
Necip Oral	Arif Özcan
Abdulmetin Yenilmez	Yücel Akay
Murat Katmer	Kasım Tuncel
Saadet İşçeviren	Cevriye Çamlıca (Şengül)
Mevlütt Şancaktutan	Hasan Kuzu
Engin Karaibrahimoğlu	Al Mumcu
Fahris Kızılıtuğ	Ibrahim Vişne
Celal Alevli	Abidin Küçük Hasan
Veli Özdemir	

KONYA EREĞLİ İLÇE EĞİTİM GENÇLİK VE SPOR MÜDÜRLÜĞUNDAN

Aralık 1970 - Şubat 1982 tarihleri arasında İlçeümüz köy ilkokullarında görevli oldukları süre içerisinde maaşlarından kesilen % 5 meyak kesenekleri adresleri bilinmediği için ödenemeyen öğretmenler ait isim ve alacakları miktarları gösteren liste aşağıda çarılır.

Listede isimleri bulunan öğretmenlerin İlçeümüz Kaymakamlığına bir dilekçe ile (Görevden ayrılanların ayrıca Bakanlığımız olurunu eklemeleri) posta pulu göndermeleri halinde Meyak iade cetvelleri ivedi olarak adreslerine posta ile gönderilecektir.

İlgililere duyurulur.

KONYA EREĞLİ İLÇESİNE GÖREV YAPARAK GEÇEN YILLARDAN MEYAK PARASI ALACAK OLAN ÖĞRETMENLERİN LİSTESİDIR

24 Eylül 1984

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı Tebliğler Dergisi

Sayfa : 293

Adı ve Soyadı

Alacağı Paramın Miktarı

Ahmet Dinçer	210
Mehbare Oğuz	234
Osman İşeri	567
Irfan Öncel	236
Seracettin Acar	840
Huriye Seyhan	2224
Atıl Küçükahraman	453
Zeynep Öztopkara	388
Nisa Gülcen	286
Nurten Berk	430
Yaşar Gencay	7233
Mustafa Köremeli	2444
Hidayet Sevimli	3676
Gönül Özge	324
Süheyla Aşçioğlu	1650
Hasan Basra Ayrancioğlu	490
Semra Kumbaracı	1260
A. İzzet Yıldırım	7140
Meral Özçömert	211
Fatma Ekinci	864
Halil Çetin	3024
Zeynep Ispir	211
Özer Meral	259
Rabia Özeli	1691
Ayhan Odabaşı	582
Süleyman Sayar	1386
Bünyamin Sarıkaya	128
Cevdet Ünlü	1920
Sabahattin Kartal	7562
Ülkü Cengiz	1102
Meral Atlı	667
Kadri Tomay	612
Ebabıl Bayındır	1548
Türkan Küçükahraman	453
Mustafa Gözüaçık	252
Temel Gültekin	703
Ayşe Ünal	2194
Mehmet İspir	1087
Gülbeyp Erdinç	144
Kuddusi Karaca	1454
Ünsal Dalıcı	556
Ahmet Kir	659
Davut Çetin	673
Gülseren Yerlikaya	1041
Sevgi Bilgi	259
Şükran Kaplan	1898
Hasan Akça	4894
Birsen Altıntaş	1470
Nadire Aykal	910
Vehbi Turan	2366
Hasan Sarıkaya	2637
Ayşe Ayrancıoğlu	477
Hadi Gönenç	414
Sebahattin Sertdemir	674
Hacile Mete	556
Necmettin Gültekin	133
Neriman Kuyumcu	630
Mustafa Yalvaç	102
Mehmet Şahin	165
Filiz Aktar	551
İsmet Güngör	2985
Leman Yüksel	1120

TAVAS İLÇE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞUNDEN

1978, 1979, 1980, 1981 yıllarında ilçemize atanmış daha sonra ilçemizden ayrılan aşağıdaki isimleri ve alacakları yazılı öğretmenlerin dünya kalan süreklilik görev yolu, ek ders, tedavi giderleri gelmiştir.

İlgililerin İlçeümüz İlköğretim Müdürlüğüne düzenliyecekleri mutemimet dilekçesi ile müracaat etmelerini rica ederim.
İlgililere duyurulur.

Öğretmenin Adı ve Soyadı

Alacağı Miktar

Yalçın Danış	308,-
Dilek Karahalli	250,-
Naime Okat	250,-
H. İbrahim İsenlik	310,-
Aysel Yılmaz	127,-
Osman Durmuz	250,-
Abdullah Afacan	192,-
A. Gaip Taylan	1948,-
Mehmet Gökçeli	1932,-
Bayram Çölgeçen	3531,-
Seref Sapan	1117,-
Süheyla Sapan	1117,-
Hüdai Demir	4144,-
Mevlit Ünal	2506,-
Firdevs Ünal	1891,-
Metin Alkan	1719,-
Mefaref Alkan	1289,-
Sadettin Canatan	2294,-
Musa Kudal	1848,-
Kadir Bayhan	945,-
Mehmet Telim	1117,-
Ümmühan Telim	1031,-
Nevin Karaokutan	1891,-
Ayet Biyik	1891,-
Gülşen Eliş	1848,-
Davut Kaçmaz	902,-
Lutfi Coşan	24481,-
Gülşen Büyükyapıcı	257,-
E. İsmail Ünlü	1117,-
Mehmet Hasgür	1117,-
Ayşe Hasgür	1117,-
Hüseyin Tanrıöver	1117,-
Selahattin Can	85,-
Hasan Geyik	1117,-
Fatma Geyik	1117,-
Arife Süçüllü	2797,-
Türkan Baran	2936,-
Fatma Ayna	774,-
Mefaref Özmen	2576,-
Pakize Ulu	2622,-
Sevgi Taşkesen	1325,-
Nahide Kızılırmak	774,-
Mehmet Erol	624,-
Şerife Keçeci	774,-
Fehmi Zor	774,-
Hayriye Zor	774,-
Necla Küçükarpaci	774,-

Öğretmenin Adı ve Soyadı	Alaçagi Miktar	Sevket Yayınlığı	4036.—
Emel Kacar	774.—	Ali Kabalay	1364.—
Mehmet Inan	774.—	Zehra Kabalay	774.—
Ali Boynikar	745.—	H. Hilal Kaftan	774.—
Sadiye Urgancıoğlu	774.—	Tevfik Gülbahçe	774.—
Güllü Özdemir	774.—	Hüseyin Didin	77.—
Nahide Koçuncuoğlu	2626.—	Tayfun Günay	2632.—
Mahinaz (Tuncer) Mert	2626.—	Hüseyin Tanrıver	1389.—
F. Gülin Sarısal	774.—	Gülsevin Aydin	774.—
Yıldız Erduran	774.—	Nuri Tokcan	2266.—
Hüseyin Teziz	669.—	Hikmet Dayioğlu	906.—
Sabiba Taylan	774.—	Hasan Deligöz	906.—
Metin Turgay	774.—	Ali Özütemiz	1358.—
Firdevs Turgay	745.—	Ayşe Aynur Macit	906.—
Mehmet Güner	774.—	Namiscer Bulut	906.—
Sezer Güner	774.—	Münevver Şentürk	815.—
Belma Erol	2888.—	Zeliha Aydin	815.—
Habibe Hisar	774.—	Hasan Elüstü	815.—
Osman Yavuz	3599.—	Aynur Usunmaz	1368.—
Mustafa Çine	1680.—	Sükran Karabacakoglu	2926.—
Halil Topcu	774.—	Eşref Adıgüzel	483.—
Tevhîde Saka	2641.—	Hatice Utma	748.—
Rahime İşkili	2638.—	Duriye Öğüt	604.—
D. Sena Kozaç	774.—	Abdullah Öğüt	1192.—
Emine Bozkurt	774.—	Fahri Doğancı	2278.—
Ahmet Çölgecen	6856.—	Yaşar Uysal	1321.—
Meral Uzgur	1589.—	Gülsum Matrak	1760.—
Ömür Beyazıt	3616.—	Ismet Ulubey	11.756.—
Sabri Bayramoğlu	3530.—	Aysel Mehliçi	802.—
Aycan Yönet	3308.—	Yasemin Zeybek	2747.—
Alaattin Bozkurt	2693.—	Hadime Yaslan	1982.—
Ekrem Çetinkaya	1240.—	Şakir Bektaş	549.—
Şerife Bartal	6894.—	Derviş Can	1031.—
Bedrettin Usunmaz	1364.—	Nuri Teziz	1117.—
Hayri Nusa Çobanoğlu	3692.—	Mehmet Yakışan	1031.—
Abdi Zaferoğlu	3560.—		
Halis İlhan	774.—		
Zehra Deynek	774.—		
Perihan Türkmen	774.—		
M. Kemal Aslan	774.—		
Vijdan Sağlık	1680.—		
Hasan Ayaç	5171.—		
Nazım Aksu	2641.—		
Mustafa Kurt	2729.—		
Mesut Bartal	1389.—		
Mustafa Çetin	774.—		
Hüseyin Aydın	2711.—		
Ata Dernekoğlu	774.—		
Abdüllâkâdir Akbaş	2711.—		
Mustafa Ağdede	4684.—		
Dödü Avan	2636.—		
Fatma Erçetin	2636.—		
Sener Akbabâ	2636.—		
Kemal Günay	1389.—		
Zehra Günay	774.—		
Meral Isemlik	774.—		
Meral Yakar	774.—		
Müzeyyen Gürmez	1986.—		
Şengül Durmuş	774.—		
Zikri Tekelioglu	2295.—		
İrfaniye Zincir	1389.—		
Mustafa Sağnak	1165.—		
M. Sittik Eker	1877.—		
Şenay Eker	774.—		
Gülgen Dağdeviren	774.—		
Oktay Oğuz	2644.—		

POLATLI İLÇE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1970 - 1982 yılları arasında İlçeümüz Köy okullarında görevli aşağıda ad ve soyadları yazılı öğretmenlerin maaşlarından kesilen % 5 MEYAK tutarlarının iade cetvelleri zamanında hazırlanmış; ancak günümüzde kadar başvuran olmamış, adresleri bilinmemediginden de gönderilememiştir. Bu öğretmenlerin, Kaymakamlık Makamına bir dilekçe ile başvurarak MEYAK kesenek cetvellerini istemeleri, görevden ayrılanların anılan dileğeye Bakanlık Olur suretinle duyurulur.

Adı, Soyadı	Adı, Soyadı
Serife Tuğlu	Güleren Genişyurt
Firdevs Özdemir	Hasan Taş
Selma Turançan	Ali Metin Doğan
Ramazan Kocadağ	Veli Özdemir
Nurten Çağlar	Ahmet Sert
Recep Seçen	Hüseyin Onay
Hülya Dünya	Erdoğan Canlı
Muazzzez Kuşçu	Nadide Özel
Halime Özgedik	Nursen Çevik
Sevim Aksoy	Mukaddes Özcan
Müfidie Arifoğlu	Şefika Tığlı
Abdullah Sarı	Durmuş Temel
Nurten Selamcan	Melahat Çay
Elif Kiyimci	Ali Soydemir
Medi Arioğlu	Gülsum Timuroğlu
Şaziye Özdağan	Osman Sezen
Celal Eryılmaz	Süleyha İnan
Aye Güreli	Hilmiye Uçmuş
Fehmi Zülfikaroğlu	Nuriye Erdoğan (Barış)
Süleyman Özdemir	Zeliha Bodur

Adı, Soyadı	Adı, Soyadı
Nermin Aslan	H. Reşit Dönmez
Avni Üstün	Sabiha Evcimen
Ayşe Kılıç	Tekin Altığ
Semra Dincer	Ümmügül Salman
Mehmet Akın	Perihan Tan
	Hikmet Kurt
	Kenan Çakmak
	Hıdır Aslan
	M. Nazmi Fidan
	Ertan Oktay
	Nejla Yıldırım
	Gülen Özçimen
	Zekeriyya Aybel
	Hatice Altınbay
	Emine Sönmez
	Yücel İşçiler
	Turna Değirmenci
	Fatma Mert
	Nermin Baysan
	Müzeyyen Akıncı
	Nazif Yavaş
	Mediha Kaplan
	Emine Tunç
	Ümran Tezcan
	Emine Alpay
	Yalçın Kayabolut
	Sennur Temizer
	Selahattin Gırıcıç
	Rıdvan Sarıca
	Fahriye Korkmaz
	Ömer Gürer
	Mustafa Kademligil
	Fahriye Topcu
	Hüseyin Çevik
	Necmettin Acar
A. Ümit Yassioğlu	
Muammer Erzi	
Meral Özcan	
Aydogan Şahin	
Cevriye Yılmaz	
Hayrettin Salan	
Nigar Atanur	
İsmet Bahar Altuna	
Nevin Onay	
Nesrin Çevik	
Ali Şahin	
Mesut Gültekin	
Yusuf Akbel	
Yusuf Sanlı	
Meral Taş	
Ümit Çansuyar	
F. Seçkin Boranoğlu	
Sanlıya Gürkan Sonay	
Ethem Göksügül	
Feza Yıldırım	
Ayten Karaca	
Filiz Altınkanat	
Şerife Canigül	
Nurten Mızrak	
Necmiye Karakurt	
Halise Bahçecik	
Seyran Çelik	
Hüsnü Karaali	
Mustafa Özüpek	
Mediha Güleryüz	
Sabriye Zerrindilek	
Emine Güney	

Adı, Soyadı	Adı, Soyadı
H. Reşit Dönmez	Sabiha Evcimen
Sabriha Evcimen	Tekin Altığ
Ümmügül Salman	Şehri Şener
Şehri Şener	Yüksel Canpolat
N. Güngör Dirksoy	Hıdır Aslan
Memnune Celebi	M. Nazmi Fidan
Nurhan Öztiirk	Ertan Oktay
Neşe Sağmen	Nejla Yıldırım
Çoşkun Turan	Gülen Özçimen
Munise Arık	Zekeriyya Aybel
Zerrin Öz	Hatice Altınbay
Şükri Balci	Emine Sönmez
Nejmettin Erdogan	Yücel İşçiler
Yıldız Songül	Turna Değirmenci
Leyla Özdal	Fatma Mert
Ekrem Çubukcu	Nermin Baysan
Sevim Öztiirk	Müzeyyen Akıncı
Fikriye Altınçam	Nazif Yavaş
Turan Kahraman	Mediha Kaplan
Meral Kahraman	Emine Alpay
Sait Sağlam	Yalçın Kayabolut
Gülsüm Çalıçek	Sennur Temizer
Nesrin Tüzel	Selahattin Gırıcıç
Selçuk Karakoç	Rıdvan Sarıca
Suriye Doğan	Fahriye Korkmaz
Perihan Yıldırım	Ömer Gürer
Hüseyin Altınçam	Mustafa Kademligil
M. Şahin Gemalzaz	Fahriye Topcu
Nevzat Körögöl	Hüseyin Çevik
Selahattin Gökçez	Necmettin Acar
Sevimi İşgören	A. Ümit Yassioğlu
Fatma Denek	Muammer Erzi
Aysel Ekici	Meral Özcan
M. Ali Bayram	Aydogan Şahin
Nurten Selamçigir	Cevriye Yılmaz
Suat Kaplan	Hayrettin Salan
Necati Şahin	Nigar Atanur
Güneş Erdogan	İsmet Bahar Altuna
Halil Koç	Nevin Onay
Özgül Yatıcı	Nesrin Çevik
Aynur Akpınar	Ali Şahin
Nurten Bayan Altınoluk	Mesut Gültekin
Aysel Gümüş	Yusuf Akbel
Özgül Yılmaz	Meral Taş
Mahmut Bağcı	Ümit Çansuyar
Şenol Özcan	F. Seçkin Boranoğlu
Asuman Tekeli	Sanlıya Gürkan Sonay
Berrin Cavrar	Ethem Göksügül
Aysel Eryigit	Feza Yıldırım
Muharrem Kaya	Ayten Karaca
Nevzat Günal	Filiz Altınkanat
Göksel Ügüray	Şerife Canigül
Serdal Aral San	Nurten Mızrak
Mehmet Kayaoglu	Necmiye Karakurt
Meryem Saygıtlı	Halise Bahçecik
Nevzat Karagül	Seyran Çelik
Rakim Koyuncu	Hüsnü Karaali
Ayten Özdağ	Mustafa Özüpek
Zühal Atilla	Mediha Güleryüz
Halil Ibrahim Topuz	Sabriye Zerrindilek
Ayşe Mert	Emine Güney

KAYSERİ MERKEZ İLÇE EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜNDEN

Aşağıda adı ve soyadı yazılı bulunan ve halen Merkez İlçemizde bulunmayan öğretmenlerin Meyakları müracaatları üzerine alınmıştır.

Müdürlüğümüze vermiş olduğu müracaat dilekçelerinde açık adresleri olmadıklandan, kendilerine istihakkaları ödenmemiştir. 1 Mart 1983 tarihine kadar Merkez İlçemizde görev yapan ve daha sonra ayrılan bu öğretmenlerin açık adreslerini bildirmeleri gerekmektedir.

İlgiliere duyurulur.

İstihakkı Sahibi Öğretmenler:

Murat Gülsen
İbrahim Yücel

ESKİŞEHİR
11.7.1984/42438
R. Ince (Nalçacı)

GAZİANTEP
9.7.1984/42043
B. Tunay Devrimci
Firdevsi Şenay
Kadir Bayram
Mahir İşık

GİRESUN
13.8.1984/47204
Zeki Ordu

GÜMÜŞHANE
31.8.1984/49717
Ahmet Yıldız

HAKKARI
13.8.1984/47204
Recep Ersöz

HATAY
13.8.1984/47204
Selim Özcan

ISPARTA
9.7.1984/42043
Güner Çakıcı

İÇEL
13.8.1984/47204
Mehmet Fuat Kaya

İSTANBUL
9.7.1984/42043
Yurdanur Taş
Zeki Fidan

KARS
13.8.1984/47204
Naim Lüpcü

KONYA
9.7.1984/47204
Hulusi Memişoğlu

MALATYA
9.7.1984/42043
İdris Ayhan
Emine Ülker Barın

MALATYA
9.7.1984/42043
Durali Sonel
Tümay Kaplan

SİİRT
13.8.1984/47204
Sinan Yücel

İZMİR
9.7.1984/42043
Fatmagül Kirli

KAHRAMANMARAŞ
9.7.1984/42043
Cuma Toktaş
Osman Tosun

MARDİN
11.7.1984/42438
Hasan Torun

ORDU
13.8.1984/47204
Cahit Kula

MUĞLA
2.8.1984/46034
H. Çetin (Kapıkıran)

RİZE
9.7.1984/42043
Ali Irice

SAMSUN
13.8.1984/47204
Zafer Türkoğlu

NİĞDE
13.8.1984/47204
Mehmet Altuntaş

ZONGULDAK
13.8.1984/47204
Vildan Dikici

YÖZGAT
9.7.1984/42043
Mustafa Kocaman

TÜRKİYE
9.7.1984/42043
Erol Güngördü

BU DÖRGİDEKİ YÖNETMELİKLER, KARARLAR, GENELGELER VE DUYURULAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	25	49	73	97
2	26	50	74	98
3	27	51	75	99
4	28	52	76	100
5	29	53	77	101
6	30	54	78	102
7	31	55	79	103
8	32	56	80	104
9	33	57	81	105
10	34	58	82	106
11	35	59	83	107
12	36	60	84	108
13	37	61	85	109
14	38	62	86	110
15	39	63	87	111
16	40	64	88	112
17	41	65	89	113
18	42	66	90	114
19	43	67	91	115
20	44	68	92	116
21	45	69	93	117
22	46	70	94	118
23	47	71	95	119
24	48	72	96	120

YILLIK ABONESİ 1000 LİRADIR. ABONE TUTARI, İLLERDE DEFTERDARLIK MUHASEBE MÜDÜRLÜKLERİNE, İLÇELERDE MALMÜDÜRLÜKLE RİNDE ÇEŞİTLİ GELİRLER FASLINA YATIRILARAK, VEZNE ALINDISININ ASLI MILLİ EĞİTİM GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI YAYIMLAR DAİRESİ BAKANLIĞINA GÖNDERİLMELİDIR.

MILLİ EĞİTİM BASIMEVİ — ANKARA 1984

T.C. MİLLÎ EĞİTİM GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI

TEBLİĞLER DERGİSİ

MİLLÎ EĞİTİM GENÇLİK ve SPOR BAKANLIĞI YAYIMLAR DAİRESİ BAKANLIĞINCA 15 GÜNDE BİR PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARIJIR.

CİLT : 47

22 EKİM 1984

SAYI : 2174

TALİM VE TERBİYE KURULU KARARLARI:

TALİM VE TERBİYE BAŞKANLIĞINDAN

Karar Sayısı : 101

Karar Tarihi : 20.8.1984

KONU : Bir Kısım Derslerin Öğretimini Yabancı Dille Yapan Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkındaki Yönetmelik

Ticaret ve Turizm Öğretimi Dairesi Başkanlığı'nın 20.7.1984 tarih ve 324. Eğ. Öğ. Şb. Md. -538/11652 sayılı teklif yazları ekinde gönderilen "Bir Kısım Derslerin Öğretimini Yabancı Dille Yapan Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkındaki Yönetmelik"in bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Makamının onayına sunulması kararlaştırıldı.

O L U R

20.8.1984

M. Vehbi DINÇERLER

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı

BİR KISIM DERSLERİN ÖĞRETIMINI YABANCı DILLE YAPAN ANADOLU MESLEKİ ve TEKNİK ORTAÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİNIN BAZı MADDELERİNİN DEĞİŞİRTLİMESİ HAKKINDAKİ YÖNETMELİK

Maddie 1. Bir Kısım Derslerin Öğretimini Yabancı Dille Yapan Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin 3., 6., 8., 10., 11.inci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Maddie 3. Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Başkılıca uygun görülen yerlerde açılır. Bu okullar, ortaokuldan sonra hazırlık sınıfı üzerinde 3 yıl süreli Anadolu Kız Meslek, Anadolu Endüstri Meslek, Anadolu Ticaret ve Turizm Meslek Liseleri ile 4 yıl süreli Anadolu Teknik liseleridir. Anadolu Ticaret ve Turizm Meslek Liseleri, ortaokulu kapsayacak şekilde açılabilir.

Bu okullarda hangi yabancı dille öğretim yapılacağı ve hangi derslerin yabancı dille okutulacağı Bakanlıkla belirlenir.

Maddie 6. Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim kurumlarının hazırlık sınıflarına ortaokulu bitirenler, ortaokulu kapsayacak şekilde açılan Anadolu Ticaret ve Turizm Meslek Liseleri hazırlık sınıflarına da ilkokulu bitirenler kabul edilirler.

Hazırlık sınıflarının süresi bir eğitim yıldır.

Maddie 8. Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarına Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinin kayıt-kabul şartları ile aşağıdaki şartları taşıyanlar kabul edilirler.

a) Hazırlık sınıflına ortaokulu bitirenler, ortaokulu kapsayacak şekilde açılan Anadolu Ticaret ve Turizm Meslek Liselerindeki hazırlık sınıfla da ilkokulu bitirenler.

b) Birinci sınıfa, hazırlık sınıfını başarıyan, ilgili yabancı dille öğretim yapan ortaokulu bitirenler ve yurtdışında okulan eğitim dili ile ortaokulu denk bir eğitim görenler ortaokulu kapsayacak şekilde

çalışan Anadolu Ticaret ve Turizm Meslek Liseleri orta birinci sınıfına hazırlık sınıfını başarıyan yabancı dille öğretim yapan ilkokulu bitirenler ve yurtdışında okulan eğitim dili ile ilkokula denk bir eğitim görenler.

Maddie 10. Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarının birinci sınıflarına yabancı dille eğitim yapan ortaokulu bitirenler, ortaokulu kapsayacak şekilde açılan Anadolu Ticaret ve Turizm Meslek Liselerine yabancı dille eğitim yapan ilkokulu bitirenler;

a) Okula kayıt için başvuranların sayısı belirlenen kontenjanın da olması halinde doğrudan,

b) Başvuranların sayısı belirlenen kontenjanından fazla olması halinde yapılan sıralama sınavı sonuçlarına göre, Kabul edilirler.

Maddie 11. Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarına:

a) Ortakuldan sorumlu ders bulunanlar,

b) Ortakuldan sonra öğrenme ara verenler,

c) Ortaöğretim düzeyinde herhangi bir okula bir süre devam etmiş olanlar,

d) Ortakulu kapsayacak şekilde açılan Anadolu Ticaret ve Turizm Meslek Liselerine;

(1) İlkokuldan sonra öğretme ara verenler,

(2) İlkokuldan sonra ortaöğretim düzeyindeki herhangi bir okula bir süre devam edenler,

kabul edilmezler.

Maddie 2. "Bir Kısım Derslerin Öğretimini Yabancı Dille Yapan Anadolu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde geçen "Ortaöğretim" terimi "Ortaöğretim" olarak değiştirilmiştir.

Maddie 3. Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Maddie 4. Bu Yönetmeliği Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı yürüttür.

TALİM VE TERBİYE BAŞKANLIĞINDAN

Karar Sayısı : 120

Karar Tarihi : 13.9.1984

KONU : Bedeneğitim ve Spor Lisesi IX. Sınıf Ders Dağıtım Çizelgesi ve Programları.

Genclik Bedeneğitim ve Okul Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 10.7.1984 tarih ve 2858 sayılı teklif yazları üzerine, Bedeneğitim ve Spor Lisesi IX. Sınıf Ders Dağıtım Çizelgesi ile IX. Sınıf Spor Mesajı, Atletizm, Cimnastik programlarının 1984-1985 öğretim yıldından itibaren denenmek ve geliştirilmek üzere bağlı örneğine göre kabulü hususunun Bakanlık Makamının onayına sunulması kararlaştırıldı.

O L U R

13.9.1984

M. Vehbi DINÇERLER

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı